



การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3  
ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

โดย

นางสาวกมลรัตน์ สิงห์แก้ว



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3  
ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต  
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร  
ปีการศึกษา 2561  
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

DEVELOPMENT OF ESSAYS WRITING ABILITY OF PRATHOMSUKSA 3  
BY PRACTICE MODEL THAT INTEGRATES LOCAL INFORMATION



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)  
Department of Curriculum and Instruction  
Graduate School, Silpakorn University  
Academic Year 2018  
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น
	ประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น
โดย	กมลรัตน์ สิงห์แก้ว
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย

---

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย  
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย )

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก  
(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย )

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม  
(รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข )

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุวรี ญาณปริษาเศรษฐ์ )

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลพัทธ์ ใจเยือกเย็น )

57255401 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ความสามารถในการเขียนเรียงความ, แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

นางสาว กมลรัตน์ สิงห์แก้ว: การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. อธิมาสมากัญญ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จากนั้นสุ่มห้องเรียนอีกครั้ง ได้ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 มีนักเรียนจำนวน 27 คน ใช้เวลาในการทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วย รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น 2) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.88/83.95

2. ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.

05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

57255401 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : ESSAY WRITING ABILITY, PRACTICE MODEL THAT INTEGRATES LOCAL INFORMATION

MISS KAMOLRUT SINGKAWY : DEVELOPMENT OF ESSAYS WRITING ABILITY OF PRATHOMSUKSA 3 BY PRACTICE MODEL THAT INTEGRATES LOCAL INFORMATION  
THESIS ADVISOR : ATIKAMAS MAKJUI, Ph.D.

The purposes of this research were; 1) development to essay writing practice that integrated local information of Prathomsuksa 3 students with efficiency according to criteria 80/80; 2) comparing the ability in writing essays of Prathomsuksa 3 students, both before and after learning management with the practice model that integrates local information; 3) studying the opinions of Prathomsuksa 3 students towards learning management with the practice model that integrates local information. The sample groups selected for this study comprised Prathomsuksa 3 students, Wat Nong Pho Community School who studied in second semester of the academic year 2018 with 2 classrooms. Samples were used by simple random sampling with lottery methodology. Then, they were randomized to the classroom again. Finally, there are 27 students in Prathomsuksa 3/2 classroom. The duration of experiment covered 2 weeks, 5 days a week, 1 hour per day which included the spent time in testing before learning management. Thus, the overall duration of experiment was 12 hours. Instruments used for this research were 1) essay writing practice that integrates local information; 2) learning management plan with practice that integrates local information; 3) essay writing ability test; and 4) questionnaire of opinions on learning management with a practice that integrates local information. The statistics used for the analysis were the average ( $\bar{x}$ ), standard deviation (S.D.) and t-test.

The results showed that;

1. The efficiency of essay writing practice that combined local information of Prathomsuksa 3 students was 81.88 / 83.95.
2. The ability in writing essays of Prathomsuksa 3 students, both before and after learning management with the practice model that integrates local information at the 0.05 level.
3. Prathomsuksa 3 students' opinions toward learning management with the practice model that integrates local information were at high level.

## กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ ความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจาก อาจารย์ ดร. อธิมาส มากจ้อย รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรี ญาณปรีชาเศรษฐ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลพัทธ์ ใจเยือกเย็น ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์กฤษณะ ลำทะแย อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (มัธยมศึกษา) อาจารย์เนตรนภา วรวงษ์ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม อาจารย์เพ็ญศรี พุทธไพบูลย์ ครู ค.ศ. 3 โรงเรียนบางแพปฐมพิทยาลำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ที่ได้กรุณาเป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือและขอบพระคุณครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พร้อมทั้งขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาที่ให้กำเนิดเลี้ยงดู และส่งเสริมด้านการศึกษาตลอดมา ซึ่งส่งผลให้ผู้วิจัยมีกำลังใจศึกษาจนสำเร็จดังปรารถนา หากประโยชน์สิ่งใด ๆ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบูชาแต่บิดา มารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กมลรัตน์ สิงห์แก้ว

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
คำถามการวิจัย.....	9
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	13
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน ชุมชนวัดหนองโพ พุทธศักราช 2553.....	14
1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	14
1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ พุทธศักราช 2553.....	17
2. แบบฝึก.....	21
2.1 ความหมายของแบบฝึก.....	21



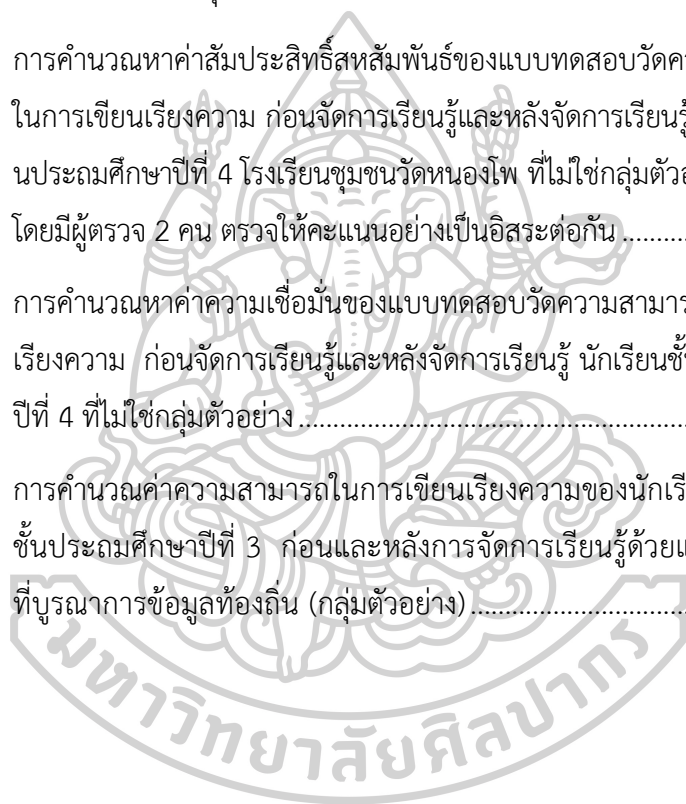
2.2	ลักษณะแบบฝึกที่ดี.....	21
2.3	ประโยชน์ของแบบฝึก.....	22
2.4	หลักและขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก.....	23
2.5	หลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึก.....	24
3.	ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี.....	26
3.1	ที่ตั้ง และอาณาเขต.....	26
3.2	ลักษณะภูมิประเทศ.....	27
3.3	ประวัติความเป็นมา.....	27
3.4	สถานที่สำคัญ.....	28
3.5	ตามรอย คำขวัญจังหวัดราชบุรี.....	30
4.	การเขียนเรียงความ.....	34
4.1	ความหมายของการเขียนเรียงความ.....	34
4.2	องค์ประกอบของเรียงความ.....	34
4.3	ลักษณะของเรียงความที่ดี.....	37
4.4	หลักและวิธีการสอนเขียนเรียงความ.....	38
4.5	ขั้นตอนการเขียนเรียงความ.....	40
4.6	การประเมินการเขียนเรียงความ.....	45
5.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
5.1	งานวิจัยในประเทศ.....	51
5.2	งานวิจัยต่างประเทศ.....	55
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย.....	57
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
	รูปแบบการทดลอง.....	58
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	68
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 .....	68
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น .....	70
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการ ข้อมูลท้องถิ่น .....	70
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	73
สรุปผลการวิจัย .....	74
อภิปรายผล .....	74
ข้อเสนอแนะ .....	78
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการพัฒนาไปใช้ .....	78
ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป .....	79
รายการอ้างอิง .....	80
ภาคผนวก .....	87
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	88
ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	122
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	128
ภาคผนวก ง ตัวอย่างผลงานนักเรียน และภาพกิจกรรมการเรียนรู้ .....	142
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ .....	156
ประวัติผู้เขียน .....	158

## สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง..... 16
ตารางที่ 2	โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ..... 18
ตารางที่ 3	เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ ..... 48
ตารางที่ 4	เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ ..... 49
ตารางที่ 5	การสังเคราะห์องค์ประกอบเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ ..... 50
ตารางที่ 6	เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ ..... 64
ตารางที่ 7	ประสิทธิภาพของแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่าง ..... 69
ตารางที่ 8	ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการ ข้อมูลท้องถิ่น ..... 70
ตารางที่ 9	ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ..... 70
ตารางที่ 10	ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบฝึกการที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นของ ผู้เชี่ยวชาญ ..... 123
ตารางที่ 11	ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ ..... 124
ตารางที่ 12	ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน เรียงความ ของผู้เชี่ยวชาญ ..... 125
ตารางที่ 13	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นของผู้เชี่ยวชาญ ..... 125
ตารางที่ 14	ค่าประสิทธิภาพ $E_1$ ของแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น แบบรายบุคคล (individual tryout)..... 129
ตารางที่ 15	ค่าประสิทธิภาพ $E_2$ ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ แบบรายบุคคล (individual tryout) ..... 129

ตารางที่ 16	ค่าประสิทธิภาพ $E_1$ ของแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น แบบกลุ่มเล็ก (small group tryout) .....	130
ตารางที่ 17	ค่าประสิทธิภาพ $E_2$ ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ แบบกลุ่มเล็ก (small group tryout).....	131
ตารางที่ 18	ค่าประสิทธิภาพ $E_1$ ของแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ของกลุ่มตัวอย่าง.....	132
ตารางที่ 19	ค่าประสิทธิภาพ $E_2$ ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ของกลุ่มตัวอย่าง .....	134
ตารางที่ 20	การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ก่อนจัดการเรียนรู้และหลังจัดการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยมีผู้ตรวจ 2 คน ตรวจให้คะแนนอย่างเป็นอิสระต่อกัน .....	136
ตารางที่ 21	การคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ก่อนจัดการเรียนรู้และหลังจัดการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง .....	138
ตารางที่ 22	การคำนวณค่าความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น (กลุ่มตัวอย่าง) .....	140



## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาชาติได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง ทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญา ของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดี และวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และ สืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สุระนะ พามนตรี, 2560)

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญมากในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการเขียน เป็นการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารถึงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ต่าง ๆ จาก ผู้เขียนไปยังผู้อ่าน บุคคลที่มีความสามารถในการเขียนจะต้องมีความสามารถในทางภาษา ด้านการ พูดย การฟัง และการอ่านมาก่อน จึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้สึก และความต้องการของผู้เขียน ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรได้ถูกต้อง สื่อความชัดเจน โดยการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นประโยค เรื่องราวทางภาษาที่ชัดเจน เพื่อแสดงความรู้สึก ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เขียน ให้แก่ผู้อ่าน เป็นการสื่อสารที่มีความชัดเจน และเป็นหลักฐานที่แน่นอน จึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญทาง วัฒนธรรมอันสะท้อนความเจริญ หรืออารยธรรมของมนุษย์แต่ละยุคสมัยได้ทางหนึ่ง (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 3)

การเขียนมีหลายแบบ เช่น เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเขียนเรียงความ ซึ่งเป็นเป็นการเขียนรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการ เรียบเรียงถ้อยคำ เป็นข้อความ เรื่องราว เพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจ และ ประสบการณ์ของผู้เขียน เป็นเรื่องราวขึ้นตามรูปแบบ และหลักเกณฑ์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานของงานเขียนร้อยแก้วประเภทอื่น ๆ ต่อไป ดังที่ รจนา ยศทสข (2540: 207) ที่กล่าวว่า เรียงความหมายถึง การนำเอาข้อความหลาย ๆ ตอนหรือหลาย ๆ ประโยคมาเรียงเข้าด้วยกัน

อย่างมีระเบียบและเหตุผลโดยมีความเชื่อมหรือวิธีเชื่อมอื่นที่ประสานสัมพันธ์เข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ชัยอนันท์ นันทพันธ์ (2534: 4) ที่ให้ความหมายว่า เรียงความ หมายถึง การแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของเราให้ผู้อื่นทราบ และ ประภาศรี สีหอำไพ (2531: 1) ที่กล่าวว่า เรียงความ คือการเขียนร้อยแก้วที่มีหัวข้อเรื่องหรือแนวคิดกำหนดไว้ มีเค้าโครงเรื่องตามลำดับแล้วเขียนไปตามหัวเรื่องที่กำหนดไว้นั้น และมีการกำหนดย่อหน้าเป็นหน่วยความคิดในแต่ละหัวข้อที่แบ่งมาจากประเด็นหลักที่ตั้งไว้ การเขียนต้องอ่านทบทวนแล้วแก้ไขตัดส่วนพลความที่ไม่จำเป็นออก

การเขียนเรียงความจึงเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่สำคัญยิ่ง ในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก การเขียนเรียงความนั้นต้องใช้ทักษะหลายด้านประกอบกัน จึงจะเขียนเรียงความได้ดี ดังที่ ชัยอนันท์ นันทพันธ์ (2534: 1) กล่าวว่า การเขียนเรียงความเป็นการเขียนขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่ง ของการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ การเขียนเรียงความ จึงเป็นทักษะสำคัญซึ่งต้องฝึกให้นักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษา นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเรียงความไว้ว่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551: 25) การเขียนเรียงความมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาไทย เพราะผู้เขียนเรียงความนอกจากจะต้องค้นคว้าความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะเขียนแล้ว ผู้เขียนยังต้องแสดงความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกของตนในข้อเขียนนั้น ๆ รวมไปถึงการใช้ภาษาให้ถูกต้อง สละสลวย น่าอ่านได้สาระชัดเจนเป็นการแสดงออกถึงปัญญาของผู้เขียนอีกด้วย

จากความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท2.1 คือ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนบรรยาย เกี่ยวกับสิ่งใด สิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 12)

จากประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยของผู้วิจัย 5 ปี ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ปัญหาที่พบในการสอนวิชาภาษาไทยมากที่สุด คือความสามารถด้านการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสามารถในการเขียนเรียงความ พบว่า ผู้เรียนเขียนเรียงความไม่เป็น ไม่ทราบวิธีการเริ่มต้นในการเขียน เขียนไม่ต่อเนื่อง ลำดับเรื่องวกวน ใช้สำนวนภาษาพูด และการเขียนไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้อ่านติดตาม เขียนได้ไม่นานสนใจ

ผลจากการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ หลังจากการจัดการเรียนรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ปีการศึกษา 2558 - 2559 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ



ใน 2 หัวข้อ คือ 1) องค์ประกอบของเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป 5 คะแนน 2) เนื้อเรื่อง มีเนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด และมีการดำเนินเรื่องสอดคล้อง เหมาะสม เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 10 คะแนน 3) ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ 5 คะแนน รวมทั้งสิ้น ได้คะแนนเต็ม 20 คะแนน ปรากฏว่า ในปี 2558 มีผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวนสิ้น 31 คน มีผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71 และในปี 2559 มีผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวนสิ้น 35 คน มีผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71

การเขียนเรียงความ เป็นทักษะพื้นฐานของการเขียน เป็นการสื่อสารที่ผู้เขียนมักจะเกิดข้อผิดพลาดในการเขียนเสมอ เช่น ใช้ภาษาที่ไม่ชัดเจน ไม่ตรงตามจุดมุ่งหมาย จึงทำให้การสื่อสารไม่ตรงตามความหมาย ดังที่ พันทิพา หลาบเลิศบุญ (2536: 67-68) กล่าวถึงปัญหาการเขียนของผู้เรียน โดยเฉพาะการเขียนเรียงความว่า “ผู้เรียนมักจะเขียนตัวสะกดผิด ใช้คำไม่ตรงความหมาย ใช้คำฟุ่มเฟือย ใช้ภาษาพูดในภาษาเขียนหรือไม่ใช้ภาษาทางการ” นอกจากนั้น ความสามารถในการเรียบเรียง และลำดับเรื่องราวในการเขียนก็มีความสำคัญ ที่ก่อให้เกิดปัญหาในการเขียนเรียงความเสมอ ดังที่ มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร (2542: 27) ได้กล่าวถึงปัญหาการเขียนของผู้เรียนว่า “ผู้เรียนไม่สามารถเรียบเรียงข้อความให้เป็นเรื่องราวตามลำดับขั้นตอน และสละสลวยได้ กว่าที่จะเขียนจบแต่ละเรื่องต้องใช้เวลาอย่างมาก” นอกจากนั้น เจตคติในการฝึกฝนทักษะด้านการเขียน ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความอีกด้วย หากผู้เรียนขาดความสนใจ และเอาใจใส่ในการฝึกทักษะการเขียน ผู้เรียนจะไม่สามารถประสบผลสำเร็จในทักษะดังกล่าวได้ สอดคล้องกับ สมพร จารุณี (2538: 13) ที่ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนไม่มีทักษะการเขียนเนื่องจาก “ผู้เรียนไม่ชอบเขียน ไม่สนใจการเขียน เขียนไม่เป็นทั้งการเขียนเรียงความ ย่อความ และจดหมาย เขียนสะกดไม่ถูก ใช้คำไม่ถูกความหมาย ใช้สำนวนไม่ถูกต้อง”

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเขียนภาษาไทย และการเขียนเรียงความของนักเรียน พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เขียนไม่ตรงตามรูปแบบที่กำหนด เขียนเรื่องวกวน ไม่สามารถที่เรียบเรียงเนื้อหาให้เป็นเรื่องราวตามลำดับขั้นตอน ไม่สามารถประมวลและถ่ายทอดความคิดออกมาได้ การใช้ภาษา ไม่เหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ เมื่อแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขบ่อยครั้งผู้เรียนก็ขาดความมั่นใจ เกิดความเบื่อหน่าย และไม่อยากเขียนเรียงความ (ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์, 2557: 4) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนานุต อุณมะดี (2550: 2-3) ที่พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะการเขียน เพราะว่า ผู้เรียนเรียบเรียงลำดับเนื้อเรื่องไม่ถูกต้อง เนื่องจากผู้สอนส่วนใหญ่ เน้นการบรรยายเนื้อหา บอก และอธิบายแล้ว ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งถ่ายทอดความรู้ความจำ ไม่ได้สอนให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียน และสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้เพิ่มทักษะการเขียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชน วัดหนองโพ ด้านปัญหาในการสอนภาษาไทย จำนวน 1 ท่าน พบว่าปัญหาในการสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คือ ปัญหาด้านการเขียนเรียงความ เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถเขียนขยายประโยค เชื่อมประโยคไม่เป็น ขาดจินตนาการในการเขียน ลำดับเหตุการณ์ไม่เป็นใช้ภาษาพูดแทนภาษาเขียน เขียนไม่ตรงตามหัวข้อ และไม่สามารถถ่ายทอดความคิดได้ (ผกา เสืองามเอี่ยม, สัมภาษณ์, 9 มิถุนายน 2560) ซึ่งสอดคล้องกับ สลิล ศิริมงคล (2539: 37) ได้กล่าวถึงปัญหาของการเขียนที่มักพบเสมอในการสอนเขียน เช่น “ผู้เรียนไม่สามารถเขียนเรื่องให้จบตามที่ต้องการได้ ในบางครั้งเขียนเรื่องไม่ตรงตามหัวข้อที่กำหนด ถึงแม้บางคนจะเขียนเรื่องได้เป็นจำนวนมาก แต่เรื่องกลับไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง การใช้ภาษาไม่สละสลวย ขาดสำนวนโวหารที่ดี”

การแก้ปัญหาคือการเขียนเรียงความของผู้เรียนดังกล่าว ผู้สอนจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการสอน และให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้ และเจตคติต่อการเขียนเรียงความ ในการจัดการเรียนการสอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ลงมือสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดเวลา และที่สำคัญ คือต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดอย่างแจ่มแจ้ง ในสิ่งต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน และบทเรียน เพราะการเขียนเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์อย่างแยกไม่ออกกับความคิด ดังที่ จินต์นิภา ศรีไสย์ (2545: 26) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการเขียน จะเป็นสื่อการแสดงความคิดเห็นออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนเขียนแสดงความคิดเห็น เขียนเรียงความอย่างน้อยเดือนละครั้ง ยิ่งถ้ามีกิจกรรมประกวดเรียงความ เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ก็จะเป็นการฝึกความคิดที่สังเคราะห์ที่ได้มาจากการเขียนเรียงความ เช่นเดียวกับ มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร (2541: 23) ที่กล่าวว่า การสอนเขียนเรียงความนั้น ไม่มีวิธีที่ดีที่สุด ดังนั้นผู้สอนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนมีชีวิตชีวาน่าสนใจ และผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเขียน โดยคำนึงเสมอว่าการสอนเรียงความเป็นวิชาทักษะวิชาหนึ่งที่ต้องปลูกฝังความสนใจใฝ่รู้ การรู้จักลำดับความคิด การรู้จักใช้สำนวนภาษา แล้วยังต้องมีการฝึกบ่อย ๆ เช่น ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียน และสืบค้นข้อมูล มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนมีชีวิตชีวาน่าสนใจ และพัฒนาวิธีการ ทำให้นักเรียนได้เห็นภาพความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในการเขียนงาน แต่วิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทำจนเกิดความชำนาญ คือ แบบฝึก

นักการศึกษาหลายท่าน เห็นว่า การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก เป็นวิธีการช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากในการฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยจำเป็นต้องอาศัยแบบฝึกเพื่อทบทวนความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมาแล้ว เพราะวิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ฉะนั้นการที่จะให้นักเรียนมีทักษะที่ดีในการเขียน



เรียงความต้องอาศัยแบบฝึก เพื่อช่วยให้เกิดความแม่นยำ และช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้มากขึ้นกว่าเดิม ดังที่ พรสวรรค์ ทำบุญ (2534: 17) ได้กล่าวถึงแบบฝึกว่า แบบฝึก เป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญ และแม่นยำในบทเรียนนั้น ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความคล่องแคล่วสามารถทำได้ดี และยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้อีกด้วย ในการฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยจำเป็นต้องอาศัย แบบฝึก เพื่อทบทวนความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมาแล้ว ผู้สอนจึงจำเป็นต้องสร้าง หรือจัดทำแบบฝึกให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2532: 48) ได้กล่าวว่า แบบฝึก เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมความเข้าใจ และเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนที่ช่วยให้นักเรียนได้ปฏิบัติ และนำเอาความรู้ไปใช้ได้อย่างแม่นยำ ถูกต้อง คล่องแคล่ว ซึ่ง สุกญา เลิกนอก (2545: 23-24) กล่าวเพิ่มเติมถึงประโยชน์ของแบบฝึกว่า แบบฝึก มีประโยชน์ในการสร้างเจตคติ ที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย เพราะแบบฝึกมีคุณลักษณะช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ใช้เป็นเครื่องมือวัดความก้าวหน้า และประเมินตนเองของผู้เรียนได้ หลังจากที่เรียนจบบทเรียนในแต่ละครั้ง การทำแบบฝึกทำให้ผู้สอนทราบความเข้าใจของผู้เรียนในบทเรียนนั้น เพราะมองเห็นจุดเด่น จุดบกพร่องของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน และได้ประโยชน์ในแง่ความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถทางด้านภาษาต่างกัน การให้แบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น ความคิดนี้สอดคล้องกับ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545: 131) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกในทำนองเดียวกันว่า การนำแบบฝึกมาใช้กับผู้เรียนช่วยเสริมทักษะทางภาษาคงทน

ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหา ฝึกซ้ำ ๆ ในเรื่องที่เรียน และเนื่องจากการใช้แบบฝึกนั้น เป็นการฝึกกระทำซ้ำ ๆ หากแบบฝึกหัดขาดความตื่นตัวเร้าใจนักเรียน อาจเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนการเรียนรู้ และจดจำจึงเกิดขึ้นได้ยาก ดังนั้นแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่ สุรพล พะยอมแย้ม (2543 : 19-20) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการเรียนรู้ ว่าบุคคลจะเรียนรู้ได้รวดเร็ว และผลการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่เหมาะสม การเรียนรู้ที่ตีมาจากการจูงใจที่ดี หากผู้เรียนได้รับการจูงใจที่เหมาะสมก็สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมากกว่าผู้ที่ขาดแรงจูงใจ ดังนั้นการสร้างสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้ ได้มีการวิจัยที่เกี่ยวกับ การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนโดยใช้แบบฝึก ดังที่ ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557: 102) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน พบว่า ภายหลังจากใช้แบบฝึกเขียนเรียงความ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ นางเยาว์ ประโมณะกัง (2546: 264)

ที่ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ แบบฝึกเสริมทักษะกับวิธีการสอนตามคู่มือครู ซึ่งพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและวิธีการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความดังกล่าว จะเห็นได้ว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้น สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนของผู้เรียนได้ โดยผู้เรียนที่เรียนด้วยการใช้แบบฝึกจะมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยแบบฝึก เพื่อให้แบบฝึกที่สร้างขึ้นสามารถนำไปพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงนำเอาข้อมูลท้องถิ่น มาช่วยในการพัฒนาแบบฝึกการเขียน ในครั้งนี้ด้วย เพราะข้อมูลท้องถิ่นเป็นเรื่องใกล้ตัวของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น และสามารถนำเป็นข้อมูลในการเขียน

โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ระดับประถมศึกษา ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2466 บนเนื้อที่ 7 ไร่ 2 งาน 156 ตารางวา เลขที่ 156 ม.9 ถนนเพชรเกษม ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี อำเภอโพธาราม ตั้งอยู่ในบริเวณลุ่มน้ำแม่กลอง ล้ำน้ำสำคัญฝั่งตะวันตกของประเทศไทย มีความสำคัญในฐานะเป็นแหล่งชุมชนตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นเมืองที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เช่น วัดขนอน วัดคงคาราม และวัดเขาช่องพราน มีชาวไทยเชื้อสายจีน มอญ ไทยญวน ลาว และเขมร อาศัยอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข มีประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามที่สืบทอดกันมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำข้อมูลท้องถิ่น อำเภอโพธาราม และพัฒนาเป็นเนื้อหาในแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ รัก และห่วงแหนท้องถิ่นของตนเอง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น เช่น งานวิจัยของ รุ่งทิวา สิงห์เทียน (2558: 291) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดี โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ภายหลังจากการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดี โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้อง ศรีญาดา เทียมหมอก (2557: 197) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด พบว่า ภายหลังจากการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปปรับใช้ในการสอนการเขียนต่อไป

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

นักวิชาการ ได้กล่าวว่า การเขียนเรียงความ เป็นการเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ตลอดจน การใช้ศิลปะในการเขียน เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร และสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ โดยมีการเรียบเรียงเรื่องราวอย่างมีระบบระเบียบ กำหนดรูปแบบ และวิธีการเขียนที่แน่นอน ประกอบด้วย คำนำ เนื้อหา และสรุป การเขียนเรียงความผู้เขียนจะเขียนได้ดีก็ต่อเมื่อ มีการพัฒนาความคิด ความเข้าใจ เหตุผล ความสามารถในการบรรยายความรู้สึกของตนออกมาเป็น ภาษาเขียน

การแก้ปัญหา และพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความนั้น นอกจากครูผู้สอน จะต้องจัดกิจกรรมด้วยวิธีการและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมแล้ว การเขียนเรียงความยังเป็นที่ทักษะที่ควรมีการฝึกฝนอย่างเพียงพอ โดยใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และชำนาญ ซึ่ง แบบฝึก ถือเป็นสื่อการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้

แบบฝึกการเขียนเรียงความ เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา ทบทวนความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ใช้เป็นเครื่องมือวัดความก้าวหน้า และประเมินตนเองของผู้เรียนได้ ซึ่ง สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544: 14) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการพัฒนาแบบฝึก ไว้ดังนี้ 1) วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจุดประสงค์และ กิจกรรม 3) พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1 โดยการสร้างแบบฝึก และเลือกเนื้อหา ในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้ 4) ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง 5) ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลายน่าสนใจ 6) ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุดพร้อมทั้งข้อสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ 7) ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 8) นำไปทดลองใช้แล้วบันทึกผล เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง 9) ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และ 10) นำไปใช้จริง และนำไปเผยแพร่ต่อไป สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2545: 37-38) ได้อธิบาย ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้ 1) ศึกษาปัญหาความต้องการจากจุดประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาเพื่อใช้สร้างแบบฝึก 3) พิจารณาวัดจุดประสงค์รูปแบบและขั้นตอนการใช้


แบบฝึก 4) สร้างแบบฝึกให้สอดคล้องกับเนื้อหาและทักษะ 5) ทดลองหาคุณภาพและประสิทธิภาพของแบบฝึกและ 6) รวบรวมแบบฝึกเป็นชุดโดยจัดทำคำชี้แจงการใช้

เพื่อให้แบบฝึกการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความมีประสิทธิภาพและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงนำเอาข้อมูลท้องถิ่น มาช่วยในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนในครั้งนี้ โดยนำข้อมูลท้องถิ่น อำเภอโพธาราม ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งโรงเรียน มาพัฒนาเป็นแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ รัก และห่วงแหนท้องถิ่นของตนเอง ดังคำขวัญจังหวัดราชบุรี ที่ว่า “คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่ ตื่นใจถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน เพลินค้างคาวร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี” ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน เหมาะกับการศึกษาค้นคว้าอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดราชบุรีมาพัฒนาเป็นแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สนับสนุนและให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลท้องถิ่นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาพัฒนาเป็นหลักสูตรของโรงเรียน ใช้ในการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองรัก และห่วงแหนท้องถิ่นของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิวา สิงห์เทียน (2558: 291) ที่ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดี โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาอ้อยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ภายหลังการใช้ แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดี โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูล  
ท้องถิ่น จำนวน 10 ชุด

- ชุดที่ 1 ชนิดของคำ...ทำหลายหน้าที่
- ชุดที่ 2 แต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร
- ชุดที่ 3 บรรยายภาพให้เป็นเรื่องราว
- ชุดที่ 4 ว่าด้วยการแสดงความรู้สึก
- ชุดที่ 5 เรื่องเล่าจากจินตนาการ
- ชุดที่ 6 วางโครงร่างเล่าเรื่องราว
- ชุดที่ 7 ฝึกเขียนคำนำ
- ชุดที่ 8 การสร้างเนื้อเรื่อง
- ชุดที่ 9 การฝึกเขียนสรุป
- ชุดที่ 10 เขียนเรียงความ

- 
- 1. ความสามารถในการเขียนเรียงความ
  - 2. ความความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

### คำถามการวิจัย

1. แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่
2. ความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
3. ความคิดเห็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น อยู่ในระดับใด

### วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้



3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

### สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

### ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายโพธาราม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ จำนวน 50 คน โรงเรียนวัดพระศรีอารย์ จำนวน 9 คน โรงเรียนวัดหุบมะกล่ำ จำนวน 14 คน โรงเรียนชุมชนวัดบ้านเลือก (โพธารามย์) จำนวน 13 คน โรงเรียนวัดโบสถ์ (อินรัษฎราชบุรุษบำรุง) จำนวน 14 คน โรงเรียนวัดดอนกระเบื้อง (ดอนกระเบื้องราชบุรุษบำรุง) จำนวน 25 คน โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 137 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการ สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จากนั้นสุ่มห้องเรียนอีกครั้ง ได้ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ซึ่งได้มาจากการใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม มีนักเรียนจำนวน 27 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการเขียนเรียงความ

2.2.2 ความความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

### 3. เนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานที่ ท 2.1 กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 มาตรฐาน ท 2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ข้อที่ 2 (ท 2.1 ป.3/2) เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน

### 4. ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้เวลาในการทดลองเป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วย รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

### นิยามศัพท์เฉพาะ

**1. การเขียนเรียงความ** หมายถึง การเขียนเรียบเรียงเรื่องราวจากข้อมูลต่าง ๆ โดยแสดงความ รู้สึกนึกคิด ความเห็น ความรู้ความเข้าใจให้ผู้อ่านทราบ ซึ่งเริ่มต้นจากการเขียนประโยค การเขียนจากคำ การเขียนบรรยายเรื่องราว และการเขียนความตามรูปแบบที่มีองค์ประกอบ คือ คำนำ เนื้อหา สรุป

**2. ความสามารถในการเขียนเรียงความ** หมายถึง พฤติกรรมการเขียนสื่อสารเรื่องราว แสดงความคิด ความรู้สึก โดยถ่ายทอดและเรียบเรียงเรื่องราวอย่างมีรูปแบบ และมีศิลปะแห่งการใช้ ถ้อยคำ ภาษา สำนวนที่น่าอ่าน วัดได้จากแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ แบบอัตโนมัติ จำนวน 1 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

**3. แบบฝึกการเขียนเรียงความ** หมายถึง สื่อประกอบการสอนการเขียนเรียงความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ลักษณะแบบฝึกมีรูปแบบและกิจกรรมการฝึกเขียนเรียงความ ที่หลากหลาย ซึ่งเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ได้แก่ การแต่งประโยคจากคำที่กำหนด เขียนเรื่องจากคำที่กำหนด เขียนบรรยายเรื่องราว เขียนแสดงความรู้สึกจากภาพ องค์ประกอบของเรียงความ การเขียนโครงเรื่องเรียงความการฝึกเขียน คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป จากหัวข้อที่กำหนดให้เขียน ซึ่งเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาใกล้ตัวเด็กและเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ

**4. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ** หมายถึง ประสิทธิภาพของการใช้แบบฝึกทักษะซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์ 80/80 โดยกำหนดให้

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการโดยประเมินจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลผลิตโดยประเมินจากคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะของนักเรียนทั้งหมดคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

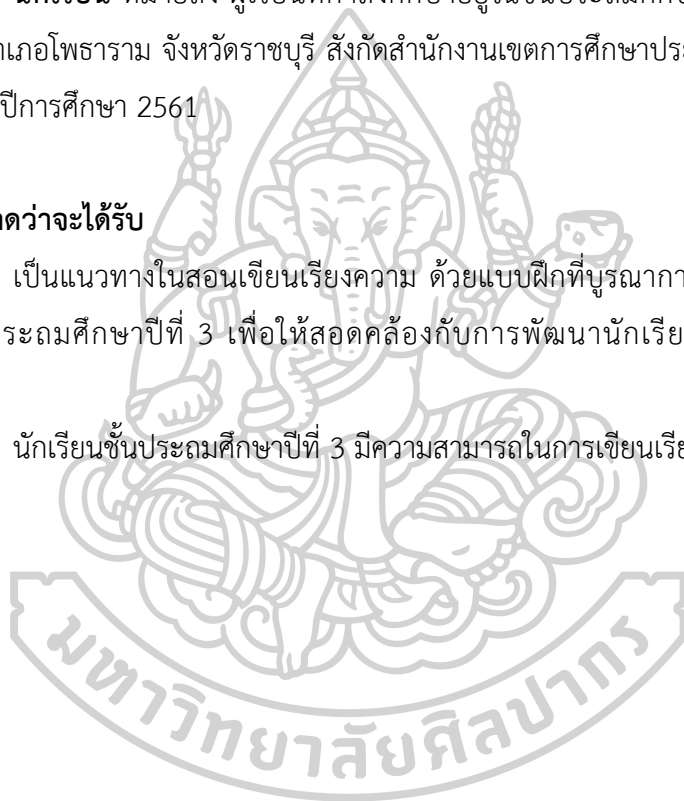
**5. ข้อมูลท้องถิ่น** หมายถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี โดยศึกษาจากคำขวัญจังหวัดราชบุรี “คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่ ดินใจถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน เพลีนค่างควาร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี”

**6. ความคิดเห็นของนักเรียน** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

**7. นักเรียน** หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

#### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในสอนเขียนเรียงความ ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพอย่างแท้จริง
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการเขียนเรียงความสูงขึ้น





## บทที่ 2

### วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ศึกษา และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ พุทธศักราช 2553
2. แบบฝึก
  - 2.1 ความหมายของแบบฝึก
  - 2.2 ลักษณะแบบฝึกที่ดี
  - 2.3 ประโยชน์ของแบบฝึก
  - 2.4 หลักและขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก
  - 2.5 หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึก
3. ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี
  - 3.1 ที่ตั้งและอาณาเขต
  - 3.2 ลักษณะภูมิประเทศ
  - 3.3 ประวัติความเป็นมา
  - 3.4 สถานที่สำคัญ
  - 3.5 ตามรอยคำขวัญจังหวัดราชบุรี
4. การเขียนเรียงความ
  - 4.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ
  - 4.2 องค์ประกอบของเรียงความ
  - 4.3 ลักษณะของเรียงความที่ดี
  - 4.4 หลักและวิธีการสอนเรียงความ
  - 4.5 ขั้นตอนการเขียนเรียงความ
  - 4.6 การประเมินผลการเขียนเรียงความ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

## 1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ พุทธศักราช 2553

### 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

#### วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

#### หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

#### คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบาย จากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีมารยาทในการเขียน

3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. สกศคคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5. เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

### สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความคิดเห็น และ ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 2 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 2.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 32)

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบ การเขียน ตัวอักษรไทย
	2. เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้อย่างชัดเจน	การเขียนบรรยายเกี่ยวกับลักษณะของ คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่
	3. เขียนบันทึกประจำวัน	การเขียนบันทึกประจำวัน
	4. เขียนจดหมายลาครู	การเขียนจดหมายลาครู
	5. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำ ภาพ และ หัวข้อที่กำหนด
	6. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และ บุคคล - ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551: 15)

## 1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ พุทธศักราช 2553

โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ได้จัดการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ พุทธศักราช 2553 โดยกำหนดคำอธิบายรายวิชาภาษาไทย (ท 13101) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไว้ดังนี้ (โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ, 2553 : 15)

### คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย (ท 13101) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เวลา 200 ชั่วโมง

อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว จากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่า 1,200 คำ อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน อ่านข้อเขียนเชิง อธิบายและปฏิบัติตาม คำสั่งหรือข้อแนะนำ อ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตามคำสั่งหรือ ข้อแนะนำ บอกสาระสำคัญจากการฟังและการดูเขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำชนิดของ คำภาษาไทยมาตรฐานภาษาถิ่นระบุข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดี วรรณกรรม และเพลงพื้นบ้าน นิทานหรือเรื่องในท้องถิ่น เรื่องสั้นง่าย ๆ ปริศนาคำทายบทร้อยกรอง เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก

คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เขียนบันทึก ประจำวัน จดหมายลาครู เรื่องตามจินตนาการ เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็น ความรู้และความบันเทิงตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูพูดแสดงความคิดเห็นและ ความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารได้ชัดเจน แต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร แต่งคำคล้องจองและ คำขวัญ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

รักภาษาไทย สร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิต และมีนิสัยรักการอ่านการเขียน และการฟัง

### ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป. ๓/๑ - ป. ๓/๙

ท ๒.๑ ป. ๓/๑ - ป. ๓/๖

ท ๓.๑ ป. ๓/๑ - ป. ๓/๖

ท ๔.๑ ป. ๓/๑ - ป. ๓/๗

ท ๕.๑ ป. ๓/๑ - ป. ๓/๔

รวม ๓๒ ตัวชี้วัด

**โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย**  
**ระดับชั้น ป.3 ภาคเรียนที่ 2**  
**โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ**

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
11	สนุกกับ ประโยค	ท 1.1 ป.3/1-2 ป.3/4-6 ท 2.1 ป.3/5-6 ท 3.1 ป.3/1 ป.3/6 ท 4.1 ป.3/1-2 ป.3/4 ท 5.1 ป.3/4	ผู้เรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตาม จินตนาการ และการเขียน เรื่องราวต่าง ๆ สามารถพัฒนา ทักษะทางภาษาของตนเองได้ โดยการอ่านหนังสือที่มีคุณภาพ จากแหล่งต่าง ๆ	5	
12	ภาษาไทย แสนไพเราะ	ท 1.1 ป.3/1-4 ท 2.1 ป.3/3 ท 3.1 ป.3/1 ป.3/3-4 ท 4.1 ป.3/1 ป.3/4-5 ท 5.1 ป.6/1-3	ผู้เรียนสามารถนำคำคล้องจอง มาใช้ใน รูปแบบที่กำหนดขึ้น ทำให้เกิดความไพเราะ เกิด ความเพลิดเพลินในการอ่าน ใน บทร้อยกรอง ส่วนในบทร้อย แก้ว ผู้เรียนสามารถเรียบ เรียงคำได้อย่างน่าสนใจก็ สามารถดึงดูดความสนใจของ ผู้อ่าน	5	
13	รู้กว้างไกล ได้เพราะ อ่าน	ท 1.1 ป.3/1-3 ป.3/5-6 ท 2.1 ป.3/1-2 ป.3/6 ท 3.1 ป.3/1-2 ท 4.1 ป.3/1-3 ท 5.1 ป.3/1 ป.3/4	การเขียนสรุปความที่ดี มี คุณภาพ ทำให้ประหยัดเวลา และทรัพยากรในการสื่อสาร โดยมีข้อควรระวังในการใช้ ภาษาไทย เช่น คำพ้องรูป พ้อง เสียง จึงควรเลือกใช้คำให้ ถูกต้องในการสื่อสาร	5	



ตารางที่ 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
14	สื่อสารด้วย ภาษา	ท 1.1 ป.3/1 ป.3/5 ท 2.1 ป.3/2 ป.3/6 ท 3.1 ป.3/6 ท 4.1 ป.3/6 ท 5.1 ป.3/1-4	มีความสามารถทางการคิดมา รวมกับทักษะทางภาษา ทำให้ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการ สื่อสาร ทั้งทักษะการดู การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	5	
15	การอ่าน แผนที่ แผนผัง	ท 1.1 ป.3/1-2 ป.3/4-5 ป.3/9 ท 2.1 ป.3/2 ป.3/6 ท 3.1 ป.3/1-2 ป.3/4-5 ท 4.1 ป.3/1 ท 5.1 ป.3/1 ป.3/4	ความสามารถแสดงความ คิดเห็นสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้อ่านได้ ความรู้ แนวคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน มีความสามารถ ในการอ่านแผนที่ แผนผังได้ และรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาใน การอ่านการเขียนคำที่มีตัว การันต์ ทำให้ผู้เรียนใช้ภาษา สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	
16	สนุกกับการ เขียน	ท 1.1 ป.3/1 ป.3/3-6 ป.3/9 ท 2.1 ป.3/1 ป.3/5-6 ท 3.1 ป.3/1-6 ท 4.1 ป.3/1 ป.3/6 ท 5.1 ป.3/1 ป.3/3	ความสามารถในการเดา เหตุการณ์ของเรื่อง การแสดง ความคิดเห็น ตั้งคำถาม จาก วรรณคดีที่อ่าน และการวาง แผนการเขียน โดยใช้แผนภาพ โครงเรื่อง ทำให้ผู้เขียนสามารถ เรียงลำดับ ขั้นตอนการเขียน เขียนเรื่องได้อย่างน่าสนใจ	5	

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
17	ความงาม ของ ภาษาไทย	ท 1.1 ป.3/1 ป.3/4-5 ป.3/9 ท 2.1 ป.3/2 ป.3/6 ท 3.1 ป.3/1 ป.3/5 ท 4.1 ป.3/2 ป.3/4 ท 5.1 ป.3/1 ป.3/4	การอ่านบทร้อยกรอง และท่อง บทอาขยาน ทำให้ผู้เรียนเห็น คุณค่าของวรรณกรรมไทย การ เขียนคำคล้องจองให้สละสลวย เป็นพื้นฐานของการแต่งบทร้อย กรองให้ไพเราะ และเห็นความ งามของภาษา	5	
18	เขียน อย่างไรให้ น่าอ่าน	ท 1.1 ป.3/4-5 ป.3/9 ท 2.1 ป.3/1-2 ป.3/6 ท 3.1 ป.3/5 ท 4.1 ป.3/2	ความสามารถในการเขียน เรียงความอย่างมีแบบแผน ขั้นตอน และเขียนได้น่าสนใจ	12	
			<b>รวม</b>	<b>37</b>	

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 18 ชื่อหน่วย เขียนอย่างไรให้น่าอ่าน โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เนื้อหาตาม สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 มาตรฐาน ท 2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ข้อที่ 2 (ท 2.1 ป.3/2) เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน ในการทดลอง



## 2. แบบฝึก

แบบฝึก เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการฝึกทักษะ การคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การปฏิบัติของผู้เรียน เมื่อผู้สอนได้สอนแนวคิดหลักการให้แก่ผู้เรียน และผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นแล้ว ขั้นตอนต่อไปผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน เพื่อให้มีความชำนาญ คล่องแคล่ว แม่นยำและรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้แบบฝึกยังเป็นเครื่องช่วยบ่งชี้ให้ผู้สอนทราบว่า ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน และสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีจุดเด่นที่ควรส่งเสริม และมีจุดด้อยที่ควรปรับปรุงอย่างไรต่อไป

### 2.1 ความหมายของแบบฝึก

แบบฝึก มีชื่อเรียกต่างกันไปไม่ว่าจะเป็น แบบฝึก แบบฝึกทักษะ แบบฝึกเสริมทักษะ หรือแบบฝึกปฏิบัติ ล้วนมีความหมายเดียวกัน เพราะเป็นนวัตกรรมที่ครูนำมาใช้ในการฝึกหรือเสริมทักษะของผู้เรียนเพื่อให้เกิดรูปแบบในการเรียนการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพของผู้เรียนให้สูงยิ่งขึ้น ดังนั้นนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537: 490), ลักษณะ อินทจักร (2538: 161), ปรีชา ช่างขวัญยืน (2539: 131), ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ (2542: 375), สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544: 1-2) และถวัลย์ มาศจรัส (2546: 18) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึก เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการฝึกทักษะการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการปฏิบัติของผู้เรียน นิยมใช้ในกลุ่มภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การงานและพื้นฐานอาชีพ โดยใช้ควบคู่ไปกับการเรียน เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย และปริมาณเพียงพอที่จะสามารถตรวจสอบ และพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนไปสู่การสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

จากความหมายของแบบฝึกข้างต้นพอสรุปได้ว่า แบบฝึก หมายถึง สื่อที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะให้แก่นักเรียนจนเกิดความสามารถในทักษะนั้น ๆ แบบฝึกจะมีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และทบทวนความรู้ที่ได้จากการฝึก และทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนได้ด้วยตนเอง

### 2.2 ลักษณะแบบฝึกที่ดี

แบบฝึกมีความจำเป็นสำหรับเตรียมความพร้อมด้านทักษะภาษา โดยเฉพาะทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ดังนั้นครูผู้สอนควรศึกษาองค์ประกอบของแบบฝึกที่ดีและเลือกตามความเหมาะสมกับระดับความสามารถ มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

วรสุดา บุญไวโรจน์ (2536: 37), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541: 145), ถวัลย์ มาศจรัส (2546: 21) และสุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 33) ได้สรุปลักษณะแบบฝึกที่ดีควรมี ดังนี้ มีจุดประสงค์ชัดเจนสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะตามสาระ และกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชา ใช้ภาษาเหมาะสม มีคำอธิบาย และคำสั่งที่ชัดเจน ปฏิบัติตามได้ง่าย มีคำถาม และกิจกรรมที่ทำท่าย ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของธรรมชาติวิชา มีกลยุทธ์การนำเสนอ และตั้งคำถามที่ชัดเจนน่าสนใจ ปฏิบัติตามได้ เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอด และสามารถให้ข้อมูลย้อนหลังกลับไปเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง มีให้เลือกทั้งแบบกำหนดคำตอบให้ และให้ตอบแบบเสรี เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และปลูกความสนใจและใช้หลักจิตวิทยา

สรุปได้ว่าลักษณะของแบบฝึกที่ดี จะต้องสร้างขึ้นตามหลักจิตวิทยา มีการใช้ภาษาที่ชัดเจน ถูกต้อง และผู้เรียนทำความเข้าใจได้ง่าย การบรรจุเนื้อหาในกิจกรรมต้องมีความเหมาะสมกับวัย และระดับความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้จะ กิจกรรมการฝึกต้องมีความเข้าใจ ความสนใจ และทำความเข้าใจ ความสามารถของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

### 2.3 ประโยชน์ของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคลการที่นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดจะช่วยให้ครูเข้าใจพัฒนาการจากการเรียนการสอนของนักเรียนได้ชัดเจนซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537: 146), ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538: 53), สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544: 3), สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 53-54) และวิเชียร เกษประทุม (2545: 36) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกที่ดีไว้ในแนวทางเดียวกัน ดังนี้ เป็นอุปกรณ์ช่วยลดภาระครู ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน ซึ่งต้องมีลักษณะฝึกทันทีหลังเรียน ทำซ้ำหลาย ๆ ครั้ง และเน้นเฉพาะเรื่องที่ผิด แบบฝึกเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียน ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง มีความรับผิดชอบในงาน มีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินผลของตนเองได้

จากความเห็นข้างต้นกล่าวได้ว่า แบบฝึก เป็นเครื่องช่วยเพิ่มเติมการใช้ทักษะทางภาษาให้ดีขึ้น ใช้ภาษาได้ถูกต้อง ในส่วนของผู้สอนแบบฝึกจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยลดภาระการสอนของผู้สอน และทำให้ผู้สอนทราบปัญหาข้อบกพร่องของผู้เรียน ในส่วนของผู้เรียนแบบฝึก เสริมทักษะ

ช่วยในการฝึกทักษะทางภาษาของผู้เรียน รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นแบบฝึก จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนที่ดีได้อย่างหนึ่ง การจัดการเรียนการสอนวิชาในกลุ่ม ทักษะจึงควรมีการสร้างแบบฝึกเพื่อใช้ฝึก หรือช่วยแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หาก ผู้สอนเป็นผู้สร้างแบบฝึกขึ้นเองจะก่อให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพราะผู้สอนย่อมรู้ปัญหาของตนและ ของผู้เรียนได้ดีกว่าผู้อื่น

#### 2.4 หลักและขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีขั้นตอนหรือการดำเนินการ ซึ่งมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ต่าง ๆ กัน ซึ่งมีผู้เสนอแนะไว้ดังนี้

บ็อค (Bock, 1993: 3), กาญจนา คุณารักษ์ (2539: 7-11), ประสิทธิ์ เดชครอง (2539: 19), คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 145-146) และสุวิทย์ มูลคำ และ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 47) ได้อธิบายหลักและขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก ในทำนอง เดียวกันว่า เป็นกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยวิเคราะห์สถานการณ์หรือเงื่อนไขการ เรียนรู้อย่างมีระบบแล้ว วางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย โดยสร้างความรู้จากหลาย ๆ ทฤษฎี เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนการสอน ตลอดจนหลาย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ โดยเสนอขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. วิเคราะห์ เป็นกระบวนการ ที่ระบุอะไรเป็นสิ่งที่ต้องเรียน กำหนดจุดประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ชัดเจน
2. การออกแบบ เป็นกระบวนการของการระบุว่าเรียนอะไร โดยวิเคราะห์เนื้อหา หรือทักษะที่เป็นปัญหา ความสอดคล้อง และครอบคลุมเนื้อหาในบทเรียน
3. การพัฒนา เป็นกระบวนการของการจัดการ และผลิตวัสดุอุปกรณ์ ให้มีรูปแบบที่ หลากหลาย เพื่อสร้างความสนใจ และความเข้าใจให้ผู้เรียน
4. การนำไปใช้ เป็นกระบวนการทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องคุณภาพของแบบฝึก และคุณภาพของแบบทดสอบ
5. การประเมินผล เป็นกระบวนการของการตัดสินใจต่อความเพียงพอของการ เรียนการสอน และปรับปรุงแก้ไขตามข้อบกพร่อง

จากหลักและขั้นตอนการสร้างแบบฝึกดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึก ให้มีประสิทธิภาพนั้น เป็นการวางระบบกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการ เรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการสร้างแบบฝึก ได้แก่ 1) วิเคราะห์ 2) การออกแบบ 3) การพัฒนา 4) การนำไปใช้ และ 5) การประเมินผล

## 2.5 หลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพ สำหรับนำไปใช้กับนักเรียนนั้นต้องอาศัยหลักจิตวิทยา การเรียนรู้ และทฤษฎี ซึ่งถือว่าเป็นแนวคิดพื้นฐานของการสร้างแบบฝึกเข้ามาในช่วยเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของนักเรียนดังนี้

ธอร์นไดค์ (Thorndike 1969: 140) ได้ตั้งกฎการเรียนรู้ขึ้น 3 ข้อ สามารถนำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกได้แก่

1. กฎแห่งผล (Law of Effect) มีใจความว่า การเชื่อมโยงกันระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการตอบสนองจะดียิ่งขึ้น เมื่อผู้เรียนแน่ใจว่าพฤติกรรมตอบสนองของตนถูกต้อง การให้รางวัลจะช่วยเสริมการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ อีก

2. กฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) มีใจความว่า การมีโอกาสได้กระทำซ้ำ ๆ ในพฤติกรรมหนึ่งจะทำให้พฤติกรรมนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การฝึกหัดที่มีการควบคุมที่ดีจะส่งเสริมผลต่อการเรียนรู้

3. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) มีใจความว่า เมื่อมีความพร้อมที่จะตอบสนอง หรือแสดงพฤติกรรมใด ๆ ถ้ามีโอกาสได้กระทำอย่างเต็มที่พอใจ แต่ถ้าไม่พร้อมที่จะตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมการบังคับให้กระทำอย่างเต็มที่ให้เกิดความไม่พอใจ

นอกจาก ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์แล้ว ยังมีแนวคิดของนักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกคือ แนวคิดของ สกินเนอร์ (Skinner, 1971: 78) ซึ่งมีรายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

1. การเรียนรู้จากการวางเงื่อนไขให้ปฏิบัติ (Operant Conditioning) หมายถึง แนวทฤษฎีการเรียนรู้ที่อธิบายว่า จะมี อัตราความเข้มของการตอบสนองสูงขึ้น รับการเสริมแรง (Reinforcement)

2. กระบวนการเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึงกระบวนการที่นำมาใช้เพื่อเพิ่มหรือลดการตอบสนอง ในกระบวนการเสริมแรงนั้น มีการใช้ตัวเสริมแรง (Reinforcer) เช่น คำชมเชย รางวัลที่เป็นวัตถุสัญลักษณ์ หรือสิทธิพิเศษต่าง ๆ ตลอดจนการให้รู้ผลการกระทำของตนเอง

3. การให้เสริมแรงทันทีทันใด (Immediate Reinforcement) หมายถึง การกำหนดให้มีการเสริมแรงอย่างทันทีทันใดที่มีการตอบสนองเช่นเมื่อนักเรียนต่อ ครูให้การเสริมแรงทันทีว่า คำตอบของนักเรียนถูกหรือผิด การริรอกการเสริมแรงจะทำให้เกิด การเรียนรู้ล่าช้าไป

นอกจากนี้ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2538: 70 - 73) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกที่ดีนั้นต้องยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้คือ

1. กฎการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ ว่าด้วย กฎแห่งการฝึกหัด คือ (Law of Exercise) สิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือการกระทำบ่อย ๆ จะทำให้ผู้ฝึกมีความคล่อง และสามารถทำได้ดี (Law of Use) ในทางตรงกันข้าม สิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัดหรือทอดทิ้งไปนานแล้ว ย่อมจะทำได้ไม่ดี (Law of Disuse)

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรได้มีการคำนึงถึงว่า นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจแตกต่างกัน ดังนั้นในการสร้างแบบฝึกหัดจึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมคือ ต้องไม่ยากไม่ง่ายจนเกินไปและควรมีหลาย ๆ แบบ

3. การจูงใจผู้เรียน โดยการจัดแบบฝึกหัดจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึง ความสนใจของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึกและช่วยย่นยู่ติดตาม ต่อไป

4. ใช้แบบฝึกสั้น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

สุรพล พะยอมแยม. (2543: 19-20) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้ว่า ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้รวดเร็ว และผลการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบดังต่อไปนี้

#### 1 ผู้เรียน

1.1 มีวุฒิภาวะและความพร้อมทางจิตใจ ถ้าร่างกายและจิตใจของผู้เรียน ยังไม่พร้อม การฝึกฝน ให้เกิดการเรียนรู้เป็นไปได้ยากมาก การรอให้เกิดความพร้อมหรือการสร้าง ความพร้อมให้กับผู้เรียนเป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การเรียนรู้ ตามเป้าหมาย

1.2 สติปัญญาและความสามารถที่เหมาะสม ผู้เรียนที่มีสติปัญญาสูง มีความสามารถเฉพาะด้านดีกว่าผู้เรียนในกลุ่มเดียวกัน มีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ได้เร็วและมีประสิทธิภาพ ดีกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำหรือมีความถนัดต่ำกว่า

1.3 อายุที่เหมาะสม ลักษณะวิชาบางวิชาเหมาะสมกับผู้เรียนอายุน้อย แต่บางลักษณะวิชาเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีอายุมากขึ้น การจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้มีความสำคัญ ต่อเนื่องกับวัยของผู้เรียน และประสิทธิภาพของการเรียนรู้

1.4 การเรียนรู้ที่ดีมาจากการจูงใจที่ดี หากผู้เรียนได้รับการจูงใจที่เหมาะสม ก็สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วกว่าผู้เรียนที่ขาดแรงจูงใจ

1.5 ประสบการณ์เดิม โดยทั่วไปแล้วผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมอยู่ทุกคน หากการเรียนรู้เดิมสัมพันธ์สอดคล้องกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ได้ การเรียนรู้ก็จะเกิดขึ้นรวดเร็วกว่าผู้เรียนที่มี ประสบการณ์เดิม ไม่สอดคล้องหรือขัดขวางการเรียนรู้ใหม่ การเลือกใช้ประสบการณ์เดิมให้เป็น ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ หรือ จัดประสบการณ์เดิมที่ขัดขวางการเรียนรู้ออกไป เป็นองค์ประกอบ สำคัญที่ทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

#### 2 วิธีการเรียน

2.1 การถ่ายทอดการเรียนรู้มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมาก การถ่ายทอดโดย แบ่งงานที่จะเรียนรู้ออกเป็นส่วน ๆ จะทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการถ่ายทอด รายละเอียดทั้งหมดทันที



2.2 การฝึกฝนทบทวน การเรียนรู้ทุกชนิดต้องมีการทบทวนและการฝึกฝนเป็นระยะ ๆ เพราะนอกจากจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแล้ว ยังทำให้การเรียนรู้ยังคงทนด้วย

2.3 การได้รับรู้ผลการเรียนรู้ การเรียนรู้ทุกประเภทมีโอกาสที่จะได้รับผลสำเร็จหรือประสบความสำเร็จล้มเหลวเท่า ๆ กัน การได้รับรู้ผลจะมีส่วนช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้น การรู้ผลของการผิดพลาดจะช่วยให้ผู้เรียนแก้ไขข้อบกพร่องได้ถูกต้อง และถ้าได้รับรู้ผลสำเร็จก็สามารถนำความสำเร็จหรือสิ่งที่ดีจากการเรียนรู้ครั้งก่อนไปใช้ในการเรียนรู้ครั้งต่อไป

2.4 การได้รับการเสริมแรงเช่นรางวัล คำชมเชย จะมีผลต่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนรู้ที่ไม่ได้รับการเสริมแรง ผู้ถ่ายทอดและจำต้องหาสิ่งเสริมแรงแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด

จากหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก สรุปได้ว่า หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกนั้น ได้แก่ จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาพัฒนาการเพราะหลักจิตวิทยาทั้ง 3 ด้านนี้ มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงจิตวิทยาในการทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ การตอบสนองด้วยการแสดงออก ความหลากหลายของแบบฝึก อีกทั้งควรคำนึงถึงความพร้อมหรือวุฒิภาวะทางร่างกาย ความเข้าใจต่อสิ่งที่เรียน และความสามารถตามวัยของผู้เรียนด้วย

### 3. ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายที่มีความโดดเด่นทางด้านกายภาพ และวัฒนธรรมที่ผสมผสานเกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลายแขนงจากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ชื่อเสียงของจังหวัดราชบุรีเป็นที่เล้าขานจนได้รับการยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นถิ่นสาวงามดังปรากฏในคำขวัญของจังหวัด “คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกรวัดขนอนหนังใหญ่ ตื่นใจลำปางม ตลาดน้ำดำเนิน เพลินค้างคาวร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี” ซึ่งอำเภอโพธาราม เป็นย่านที่มีชาวไทยเชื้อสายมอญอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

#### 3.1 ที่ตั้ง และอาณาเขต

วิกิมีเดีย สารานุกรมเสรี (2560) กล่าวว่า จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตก โดยเป็นศูนย์กลางในด้านอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร เช่น มะพร้าว ชมพู่ ฝรั่ง มะม่วง และการปศุสัตว์ของประเทศ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในด้านพลังงานของประเทศในปัจจุบัน โดยมีเมืองราชบุรีเป็นศูนย์กลางด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และการคมนาคมในภูมิภาค ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดนครปฐม และทิศตะวันตกติดต่อประเทศพม่า อำเภอโพธาราม ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดราชบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเมืองราชบุรี และอำเภอดำเนินสะดวก

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี และอำเภอเมืองนครปฐม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

### 3.2 ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอโพธาราม ตั้งอยู่ตอนเหนือของจังหวัดราชบุรี เป็น 1 ใน 9 อำเภอของจังหวัดราชบุรี มีลักษณะทอดตามแนวยาวจากทิศตะวันออกสู่ทิศตะวันตก โดยด้านทิศตะวันออก และตอนกลางของพื้นที่อำเภอ เป็นที่ราบลุ่ม พื้นที่ด้านทิศตะวันตกและตะวันตกเฉียงใต้ เป็นที่ราบสูง มีภูเขาและเนินเขาอยู่ทั่วไปพื้นที่ที่เป็นเนินเขา ประมาณ 6.60 ตารางกิโลเมตร มีป่าไม้เบญจพรรณอยู่บ้างประปราย ลำน้ำที่สำคัญ มีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่าน ต้นน้ำอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี ไหลผ่านท้องที่อำเภอโพธาราม ในตำบลชำระ สร้อยฟ้า คลองตาคต โพธาราม ท่าชุมพล บางโตนด คลองข่อย และเจ็ดเสมียนผ่านอำเภอเมืองราชบุรี ลงสู่ทะเลที่จังหวัดสมุทรสงคราม (ราชบุรีศึกษา, 2552)

### 3.3 ประวัติความเป็นมา

ราชบุรีศึกษา (2552) ได้กล่าวว่า ตำบลโพธาราม เล่ากันว่า เมื่อสมัยก่อนประชาชนเรียกว่า “บ้านโพธิ์ตาดำ” การที่ได้รับนามว่า “บ้านโพธิ์ตาดำ” เพราะมีต้นโพธิ์ขนาดใหญ่ขึ้นอยู่เป็นหมู่ และใกล้หมู่ ต้นโพธิ์บ้านของนายดำ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีตั้งอยู่ด้วยเลยเรียกกันติดปากว่า “บ้านโพธิ์ตาดำ” โดยสำเนียงของชาวจีนมักเรียกกันว่า “พอใจล้ำ” และชาวมอญเรียกว่า “โพตฮาราม” จึงเพี้ยนมาเป็น “โพธาราม” ต่อมาเมื่อสมัยจังหวัดราชบุรียังมีฐานะการปกครองแบบมณฑล พระภักดีดินแดน (พลอย วงศาโรจน์) ปลัดมณฑลราชบุรี ได้ดำเนินการปรับปรุงเขตและนามตำบลโดยเห็นว่าถีนี่ มีต้นโพธิ์ และมีวัด (อาราม) ทางราชการจึงตั้งนามว่า “ตำบลโพธาราม” โพธาราม เดิมตั้งอยู่ที่ปากคลองบางโตนด ตำบลบางโตนด ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำแม่กลอง เรียกชื่อว่า แขวง ขึ้นอยู่กับจังหวัดราชบุรี ยกฐานะเป็นอำเภอเมื่อไม่ปรากฏหลักฐาน ต่อมา พ.ศ. 2436 ได้ย้ายที่ว่าการอำเภอจากปากคลองบางโตนด มาตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลองปากตะวันออกเยื้องกับวัดเฉลิมอาสน์ ที่ตำบลโพธาราม ต่อมาได้ย้ายที่ว่าการอำเภอจากริมฝั่งแม่น้ำมาอยู่ที่บริเวณที่ตั้งปัจจุบัน เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2495 ที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอ ตั้งอยู่ถนนหน้าอำเภอ ตำบลโพธาราม ในเขตเทศบาลเมือง โพธาราม อยู่ห่างจากสถานีรถไฟโพธาราม ประมาณ 400 เมตร ห่างจากทางหลวงแผ่นดินสายเพชรเกษม (สายเก่า) ประมาณ 1.5 กิโลเมตร พื้นที่ มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 394 ตารางกิโลเมตร

### 3.4 สถานที่สำคัญ

อำเภอโพธาราม ตั้งอยู่ในบริเวณลุ่มน้ำแม่กลอง ลำน้ำสำคัญฝั่งตะวันตกของประเทศไทย มีความสำคัญในฐานะเป็นแหล่งชุมชนตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงสมัยทราวดี ลพบุรี และอยุธยา ตลอดจนถึงรัตนโกสินทร์ ลุ่มน้ำแม่กลองอันอุดมสมบูรณ์ จึงไม่ได้ว่างเว้นจากการที่มนุษย์มาตั้งถิ่นที่อยู่อาศัยมานับพันปี จัดเป็นอำเภอที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ซึ่งมีสถานที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง อาทิเช่น

#### 3.4.1 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ

สำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 (2557) ได้กล่าวว่า โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ เดิมชื่อว่า โรงเรียนประชาบาล ตำบลหนองโพ (วัดหนองแวม) ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2466 บนเนื้อที่ 7 ไร่ 2 งาน 156 ตารางวา เลขที่ 156 ม.9 ถนนเพชรเกษม ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ปีแรกมีนักเรียน 182 คน คณะครู 5 คน มีนายประสิทธิ์ เลี้ยงกี เป็นครูใหญ่คนแรก พระอธิการอัน บุญสวัสดิ์ เจ้าอาวาสวัดหนองโพ เป็นผู้อุปการะโรงเรียน ใช้ศาลาการเปรียญวัดหนองโพเป็นสถานที่เล่าเรียน

พ.ศ. 2479 พระครูโชคชัย ธรรมโชโต เจ้าอาวาสวัดหนองโพ นายชันสว่างโลก ครูใหญ่ พร้อมด้วยชาวบ้านได้บริจาควัสดุ แรงงาน และเงินก่อสร้างอาคารเรียนตามแบบ ป.พิเศษ ขนาดห้องเรียน 7 X 9 เมตร เป็นอาคารเรียน 2 ชั้น 12 ห้องเรียน ในวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2482 หลวงโกวิท อภัยวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดป้ายอาคารเรียน และได้รับอนุญาตให้ใช้ชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนวัดหนองโพ (หนองโพราษฎร์อุทิศ)” และใน พ.ศ. 2518 องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี ได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น “โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ”

#### 3.4.2 วัดหนองโพ

วัดหนองโพ. (2553) ได้กล่าวว่า วัดหนองโพ ตั้งอยู่เลขที่ 156 หมู่ที่ 9 ต.หนองโพ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ปรากฏตามทะเบียนตั้งวัดที่กรมศาสนาว่า ขอดังวัดเมื่อปี พ.ศ.2349 มีเนื้อที่ 20 ไร่ 2 งาน เป็นวัดเก่า มีอายุเกือบ 200 ปี โดยได้รับบริจาคที่ดินให้สร้างวัดจาก นายหนู ปัญญาสาร, นางพั่ง ตั้งโหว, นายโหม ปัญญาสาร, นายโถ แก้วทอง, นายโหมต แก้วทอง, นางหลอด แผงสุข

วัดหนองโพ เดิมชื่อ วัดหนองแวม คนรุ่นเก่าเล่าขานกันต่อมามีว่า ทำเลที่ตั้งวัด อยู่ชายทุ่งนาใกล้หนองน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ มีป่าแวมขึ้นหนาแน่น เมื่อตั้งวัดเสร็จแล้วจึงเรียกว่า "วัดหนองแวม" ปัจจุบันหนองน้ำแห่งนี้ได้ต้นเขิน แปรสภาพเป็นท้องนาไปหมดแล้ว ในปี พ.ศ.2489 ได้รับอนุญาตจากทางราชการเปลี่ยนชื่อจาก "วัดหนองแวม" เป็น "วัดหนองโพ" ให้สอดคล้องกับชื่อของตำบลที่ตั้งวัด และวัดหนองโพ เป็นวัดเดียวในตำบลหนองโพ



อุโบสถหลังแรกที่มีมาคู่กับวัด เป็นอุโบสถก่ออิฐฉาบปูนขนาดเล็ก ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างเมื่อใด และใครเป็นผู้ริเริ่มก่อสร้าง ได้ชำรุดปรักหักพังไปหมดแล้ว ในปี พ.ศ. 2470 พระครูโชคชัย ธรรมโชโต เจ้าอาวาส ได้ริเริ่มก่อสร้างอุโบสถขึ้นใหม่ สิ้นค่าก่อสร้าง 15,000 บาทเศษ ทำการผูกพัทธสีมา เมื่อปี พ.ศ. 2475 พระภิกษุได้ประกอบสังฆกรรมตลอดมา เป็นเวลา 35 ปีเศษ อุโบสถจึงได้ชำรุดทรุดโทรมไปตามธรรมชาติ เป็นต้นว่า หลังคารั่ว ไม้เครื่องบนผุ ฝาผนังเริ่มมีรอยร้าว ต่อมาในปี พ.ศ. 2529 พระครูพิพิธศาสนกิจ เจ้าอาวาส ได้หารือกับคณะกรรมการวัด และญาติโยม เห็นว่าถ้าปล่อยทิ้งไว้จะเสียหายมากขึ้น จึงได้เริ่มบูรณะซ่อมแซมสร้างให้อยู่ในสภาพที่ถาวรมั่นคง เหมือนก่อสร้างใหม่ทั้งหลัง จนสำเร็จเรียบร้อยสิ้นค่าก่อสร้าง 5,000,000 บาทเศษ อุโบสถหลังนี้ กว้าง 8.70 เมตร ยาว 17.50 เมตร ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 25 ก.ย. 2533 พระประธานประจำอุโบสถนั้น เป็นพระประธานองค์เดิมที่มีมาตั้งแต่ พ.ศ. 2475 และได้ปิดทองฝังลูกนิมิตเมื่อเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2537 เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบันคือ พระมหาสมคิด อตฺตสิทฺโธ

### 3.4.3 สหกรณ์โคนมหนองโพ

กรมประชาสัมพันธ์ (2560 : 291 - 297) เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2511 เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดราชบุรี ได้ประสบปัญหาใหญ่เกี่ยวกับสถานที่จำหน่ายน้ำนมดิบ ซึ่งเกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก ทำให้ประสบภาวะการขาดทุนในการประกอบอาชีพ กลุ่มผู้นำเกษตรกรตำบลหนองโพและเขตใกล้เคียง ได้ขอความช่วยเหลือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดราชบุรี ในขณะนั้นคือ นายจรูญ วัฒนากร ให้ติดต่อผู้รับซื้อน้ำนมดิบ และได้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตกลงเป็นผู้รับซื้อ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจึงรวมกลุ่มจัดตั้งศูนย์รวมน้ำนมหนองโพขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทางราชการ และทุนของกลุ่มเกษตรกรเป็นทุนในการก่อสร้างอาคารศูนย์รวมน้ำนมพร้อมติดตั้งเครื่องทำความเย็นและเริ่มดำเนินการรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกร เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2513 การดำเนินการประสบผลสำเร็จแต่ยังไม่เพียงพอต่อการรับสถานการณ์น้ำนมดิบที่เพิ่มสูงขึ้น กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจึงเคลื่อนไหวจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมที่ตำบลหนองโพ เมื่อตอนต้นปี พ.ศ. 2514 เป็นสหกรณ์ประเภทการบริการ ชื่อ สหกรณ์โคนมราชบุรี จำกัด ในวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2514 มีสมาชิกแรกตั้ง 185 คน และได้รับโอนกิจการของศูนย์รวมน้ำนมหนองโพมาดำเนินการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2516 สหกรณ์ฯ ได้ยื่นขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อใหม่เป็น สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด เป็นสหกรณ์ประเภทการเกษตร เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2516 และใช้ชื่อนี้ตลอดมา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ และได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด เมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2515 ได้รับพระราชทานชื่อ “โรงนมผงหนองโพ” โดยให้บริหารงานในรูปแบบบริษัทจำกัด ใช้ชื่อว่า “บริษัทผลิตภัณฑ์นมหนองโพจำกัด” พระราชทานเงื่อนไขไว้ด้วยว่า บรรดาเงินกำไรสุทธิที่

คณะกรรมการบริษัทหาได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์นั้น ไม่มีการแบ่งกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น แต่ให้บริษัทนำกำไรสุทธิส่วนหนึ่งเข้ากองทุนสะสมเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาของบุตรธิดาสมาชิกของกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม และสมาชิกสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้ส่งน้ำนมดิบให้แก่โรงงานเป็นประจำ และในปี พ.ศ. 2518 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานพระบรมราชานุมัติโอนกิจการทั้งหมดของ บริษัทผลิตนมหนองโพ จำกัด ให้ สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด รับไปดำเนินการ และทรงรับสหกรณ์ไว้ให้อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์

#### 3.4.4 วัดคงคาราม

สำนักวิทยบริการ (2558) ได้กล่าวว่า วัดคงคาราม มีชื่อเสียงเรื่อง จิตรกรรมฝาผนังวัดคงคารามอายุไม่ต่ำกว่า 250 ปี สวยประณีตฝีมือช่างชั้นสูง หาชมได้ยากในปัจจุบัน เหล่าบรรดาผู้ศึกษาในจิตรกรรม จะต้องมาศึกษา คัดลอก ต้นฉบับที่นี้เป็นอันดับแรก ๆ วัดคงคารามเป็นวัดมอญ สร้างขึ้นโดยพระยามอญ ซึ่งอพยพเข้ามาตามลำน้ำแม่กลองมา ตั้งถิ่นฐานอยู่เหนือเขตอำเภอโพธาราม ในสมัยปลายกรุงศรีอยุธยาต่อกับกรุงธนบุรีและต้นรัตนโกสินทร์ โดยชาวมอญรามัญที่เปลี่ยนถิ่นอาศัยมาตามลำน้ำแม่กลองได้ร่วมกันบูรณะปฏิสังขรณ์วัดคงคารามซึ่งมีมาก่อนแล้วนั้นขึ้นเป็น วัดกลาง เพื่อใช้เป็นศูนย์รวมในการร่วมทำสังฆกรรมของสงฆ์แบบรามัญนิกาย โดยมีชื่อเรียกเป็นภาษามอญว่า “เกี้ยไต๋” วัดคงคารามเจริญรุ่งเรืองในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 ได้รับการอุปถัมภ์โดยเจ้าจอมมารดากลิ่น และทูลเกล้าฯ ถวายให้เป็นพระอารามหลวง ซึ่งได้รับพระราชทานนามวัดใหม่ว่า “วัดคงคาราม” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556: 88) กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติ ใน พ.ศ. 2518 วัดนี้มีโบราณสถานสำคัญหลายอย่างคือ พระอุโบสถซึ่งมีจิตรกรรมฝาผนังอันทรงคุณค่าทางศิลปะฝีมือสกุลช่างกรุงเทพฯ ช่วงปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ปัจจุบันหาชมได้ยาก รอบ พระอุโบสถ มีเจดีย์ทรงรามัญ 7 องค์ รายล้อม เป็นตัวแทนของพระยามอญทั้ง 7 นอกจากนั้นยังมีเรือนไทยที่มีค่าและมีความสวยงาม ปัจจุบันเรือนไทยกุฎี 9 ห้อง ได้ถูกจัดตั้งให้เป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดคงคาราม รวบรวมศิลปะของมีค่าของชาวมอญมาตั้งแต่โบราณให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา

#### 3.5 ตามรอย คำขวัญจังหวัดราชบุรี

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สนับสนุนและให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาพัฒนาเป็นหลักสูตรของโรงเรียนใช้ในการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองรัก และหวงแหนท้องถิ่นของตนเอง ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าข้อมูลตามคำขวัญจังหวัดราชบุรี ที่ว่า “คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่ ตื่นใจถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน เพชรินค้างคาร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี” ดังต่อไปนี้

### 3.5.1 คนสวยโพธาราม

ราชบุรีศึกษา (2552) สันนิษฐานว่า มีที่มาจากพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ในคราวเสด็จพระราชดำเนินกลับจากการประพาส ไทโยค ทางชลมารค ครั้งที่ ๓ ในปี พ.ศ. ๒๔๓๑ แล้วได้ประทับพักร้อนบนพลับพลา และเสด็จประพาสตลาดโพธาราม ซึ่งมีราษฎรทั้งชาวไทย จีน มอญ และลาวเฝ้ารับเสด็จด้วยเครื่อง แต่งกายและเครื่องประดับสวยงามจึงมีพระราชดำรัสชมว่า “คนโพธารามนี้สวย” หรืออีกนัยหนึ่ง หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ได้อธิบายไว้ว่า เมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) ได้เสด็จ พระราชดำเนินนำกองเสือป่าไปซ้อมรบที่ค่ายหลวงบ้านไร่ อำเภอโพธาราม ได้มีราษฎรชาวโพธารามเฝ้ารับเสด็จถวายการรับใช้อย่างใกล้ชิด จึงมีพระราชดำรัสชมว่า “คนสวยโพธาราม สวยมีน้ำใจดี”

### 3.5.2 คนงามบ้านโป่ง

ราชบุรีศึกษา (2552) สันนิษฐานว่า คงมีที่มาจากพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ในคราวเสด็จพระราชดำเนินกลับจากการประพาสไทโยค ทางชลมารค ครั้งที่ ๓ ในปี พ.ศ. ๒๔๓๑ ขณะเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านโป่ง มีนายอำเภอนำราษฎรไปเฝ้ารอรับเสด็จเป็นจำนวนมาก เมื่อเสด็จขึ้นฝั่งทรงเห็นราษฎรที่มาเฝ้า แต่งกายเรียบร้อย และ หมอบกราบกันอย่างพร้อมเพรียงสวยงาม จึงมีพระราชดำรัสชมว่า “คนบ้านโป่งนี้งาม” ทั้งนี้คำขวัญที่ว่า “คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง” นั้นเป็นคำขวัญที่บ่งบอกถึง จริยธรรมอันดีงามของชาว โพธาราม และชาวบ้านโป่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้มีน้ำใจไมตรี อันดีงาม พุดจาไพเราะ และงามพร้อมด้วยกิจกรรมารยาท อันเป็นความสวยงามที่เป็นอมตะที่ไม่เสื่อมคลายและน่าคบหามากกว่าผู้ที่งามแต่ภายนอก

### 3.5.3 เมืองโอ่งมังกร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: 126-127) ราชบุรีเป็น จังหวัดที่มีชื่อเสียงด้านอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องเคลือบดินเผาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะโอ่งมังกร ซึ่งมีประวัติการผลิตที่ยาวนานและเป็นที่รู้จักกันดีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ การทำโอ่งในยุค แรก ๆ จะเป็นโอ่งไม่มีลวดลาย เรียกว่า “โอ่งเลียน” แต่ต่อมามีการวาดลวดลายโดยใช้ ดินขาวจาก เมืองจีน และภายหลังสามารถหาดินขาวทดแทน ได้ที่จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำหรับ ลวดลายที่ปั้นบนตัวโอ่ง มักจะเป็นลายมังกร เนื่องจากตามความเชื่อของชาวจีน มังกรถือเป็นสัตว์ ชั้นสูง และเป็นมงคล อีกทั้งคนไทยก็มีความเชื่อเรื่องพญานาค ซึ่งมีรูปร่างคล้ายมังกร และมีหนังสือ ตำราพิชัยสงครามกล่าวถึงมังกรในการจัดขบวนทัพทางน้ำด้วย เรียกว่า “มังกรพยุหะ” จึงมีการเขียน รูปมังกรคล้ายพญานาคบนตัวโอ่งจำหน่าย และได้รับความนิยมจึงกลายเป็นสัญลักษณ์โอ่งมังกรของ จังหวัดราชบุรีในปัจจุบัน

### 3.5.4 วัดxonอนหน่งใหญ่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: 108 -115) ได้กล่าวว่ หน่งใหญ่วัดxonอน ได้มีการสร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ผู้ริเริ่มในการแกะสลัก ตัวหน่งคือ ท่านพระครูศรีทธาสุนทร (หลวงปู่กล่อม) อดีตเจ้าอาวาสวัดxonอน ท่านมีความคิดที่จะสร้างหน่งใหญ่ให้มีขนาดใหญ่กว่าเดิม จึงได้ชักชวนครูอั้ง ช่างจาด ช่างจ๊ะ และช่างฟ่วง มาร่วมกันสร้างชุดแรก ที่สร้างคือ ชุดหนุ่นานถวยแหวน ต่อมาได้สร้างเพิ่มอีกกรรม 9 ชุด ปัจจุบันมีตัวหน่ง 313 ตัว นับเป็นสมบัติวัดที่ได้รับมรักษา สืบทอดกันมาเป็นเพียงวัดเดียวที่มีมหรสพเป็นของวัด มีตัวหน่ง และคณะหน่ง

ในปี พ.ศ.2532 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้ทางวัด ช่วยอนุรักษ์หน่งใหญ่ทั้ง 313 ตัว และจัดทำหน่งใหญ่ชุดใหม่ขึ้นแสดงแทน โดยมีมหาวิทยาลัยศิลปากรรับผิดชอบงานช่างจัดทำหน่งใหญ่ทั้งหมด ได้นำหน่งใหญ่ชุดใหม่ที่สร้างนี้ ทูลเกล้าถวาย เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2538 ณ โรงละครแห่งชาติ และทรงพระราชทานให้ทางวัดxonอนนำมาใช้ในการแสดงต่อไป ปัจจุบันทางวัดได้จัดพิพิธภัณฑ์สถานแสดงนิทรรศการหน่งใหญ่ เปิดให้ประชาชนและผู้สนใจเข้าร่วมชมศึกษา พร้อมทั้งการสาธิตการแสดงหน่งใหญ่ ตลอดจนการฝึกเยาวชนให้เรียนรู้และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่านี้ครบ ทุกกระบวนการ เพื่อสนองโครงการตามพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีสืบต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556: 108-115)

### 3.5.5 ตีนใจถ้ำงาม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: 167-173) ได้กล่าวถึงที่มาของคำขวัญนี้ว่า เนื่องจากราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีถ้ำในภูเขาหินปูนซึ่งมีหินงอกหินย้อยสวยงามเป็นจำนวนมากจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย โดยเฉพาะถ้ำเขาบิน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่สามารถศึกษาเกี่ยวกับการเกิดหินงอกหินย้อย ซึ่งมีความสวยงามและหลากหลายรูปแบบ ชื่อ “เขาบิน” สันนิษฐานว่ามาจากเอกลักษณ์ภายในห้อง ๆ หนึ่งของถ้ำ ซึ่งมีลักษณะหินย้อยสีขาวหม่นยื่นออกมาเหมือนนกเขากำลังกระพือปีกเหมือนกำลังจะบิน และถ้ำจอมพล มีชื่อเดิมว่า “ถ้ำมูจลินทร์” ตั้งอยู่ใน บริเวณสวนรุกขชาติจอมพล อำเภอมืองบึง บริเวณนี้จะมีฝูงลิงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากตรงปากถ้ำมีการสลักอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จปร ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ภปร ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) และ วชิราลงกร ในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร (รัชกาลที่ 10) ถ้ำจอมพล เป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดราชบุรี ผู้ที่เข้ามาศึกษาจะได้รับความรู้ในเรื่องของธรรมชาติการเกิดหินงอกกลายเป็นหินงอกหินย้อยที่มีรูปร่างสวยงาม ที่มีผู้ชมเป็นจำนวนมากในแต่ละปี



### 3.5.6 ตลาดน้ำดำเนิน

ความเป็นมาของตลาดน้ำดำเนิน เริ่มมีขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2409 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) โปรดเกล้าให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ขุดคลองดำเนินมีความยาวกว่า 35 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ถึง 3 จังหวัดคือ จังหวัดสมุทรสงครามสมุทรสาคร และราชบุรี คลองนี้เชื่อมแม่น้ำแม่กลอง ที่ประตูน้ำบางนกแขวก สมุทรสงคราม กับ แม่น้ำท่าจีน ที่ประตูน้ำบางยาง ตำบลกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นเส้นทางคมนาคมและส่งเสริมการเพาะปลูก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556 : 9) ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ขุดซ่อมคลองดำเนินสะดวก ใน พ. ศ. 2446 พร้อมทั้งสร้างประตูระบายน้ำระหว่างแม่น้ำทั้งสอง เพื่อปิดและเปิดในเวลาน้ำลง และน้ำขึ้น แรงงานที่ใช้ในการขุดนั้น ส่วนใหญ่เป็นชาวจีน ด้วยเหตุนี้เมื่อนักท่องเที่ยวได้ล่องไปตามคลอง จะได้เห็นศาลเจ้าอยู่คู่กับชุมชนชาวจีนหลายสิบแห่ง คลองดำเนินสะดวกได้สร้างประโยชน์ทางการคมนาคม การเกษตร เป็นแหล่งค้าขาย “ตลาดน้ำ” แหล่งท่องเที่ยวที่ลือชื่อให้แก่ชาวอำเภอดำเนินสะดวก และจังหวัดราชบุรีตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน

### 3.5.7 เพลินค้างคาวร้อยล้าน

สุตารา สุจนายา (2541: 423-424) ได้กล่าวถึงที่มาไว้ว่า เนื่องจากสถานที่แห่งนี้ มีเขาดังติดต่อกัน 2 ลูก ช่องว่างระหว่างเขาทั้งสองนั้น เป็นทางเดินของสัตว์ป่าซึ่งมีชุกชุมมาก ในอดีต บรรดาพรานไพรทั้งหลายมักจะมาดักข่มสองสัตว์กินบริเวณช่องเขาสองลูกนี้ ชาวบ้านจึงเรียกชื่อว่า “เขาช่องพราน” ถ้าเขาช่องพรานเป็นที่อาศัยของค้างคาวนับล้านตัว เป็นหนึ่งในจำนวนสัตว์หลายชนิดที่ กองอุทยานสัตว์ป่าได้ประกาศอนุรักษ์ มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลไม่ให้ถูกรบกวนทำลาย ในช่วงเย็นช่วงเวลาประมาณ 18.00 น. ค้างคาวนับแสนนับล้านตัวจะพากันบินออกมาจากปากถ้ำยาวเป็นสาย ๆ ใช้เวลานานนับชั่วโมงกว่าจะสิ้นสุด มันจะกลับมาอีกครั้งเมื่อฟ้าสว่างเวลาประมาณ 5.30 น. อันเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่หาชมได้ยากยิ่ง ค้างคาวมาอาศัยอยู่ในถ้ำนานแล้วจนถึงเป็นของคู่เมืองคู่วัด เราสามารถเห็นสัมพันธ์ภาพระหว่างคนกับค้างคาวได้ ดังหน้าบันของวัดเขาช่องพรานวัดเก่ามากกว่า 120 ปีหรือประมาณช่วงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโดยพระยาเทพประขุน (ปั่น) ต้นตระกูลปิ่นยารชุน ยกที่ดินให้สร้างวัด หรือแม้กระทั่งสัญลักษณ์ของโรงเรียนวัดเขาช่องพรานก็เป็นรูปค้างคาว

### 3.5.8 ย่านยี่สกปลาดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: 11) กล่าวว่า ในอดีตจังหวัดราชบุรีเคยอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์น้ำนานาชนิด ที่อาศัยอยู่ในแม่น้ำลำคลองทำธรรมชาติทั้งปลา กุ้งแม่น้ำ ปัจจุบันมีจำนวนลดลงเช่นกัน โดยเฉพาะปลาที่มีชื่อเสียงและรู้จักกันดีในจังหวัดราชบุรี คือ ปลาอีสง เป็นปลาน้ำจืดที่มีลำตัว ยาวเพรียวแบนข้าง มีหนวดสั้นที่มุมปากข้างละ 1 เส้น

มีแถบสีดำพาดวางตามยาว บนลำตัว 7 - 8 แถบ ขนาดของปลายี่สกยาวประมาณ 90 เซนติเมตร หรือเกือบ 1 เมตร ขอบอาศัยอยู่ตามแม่น้ำที่พื้นหินกรวดทราย ในบริเวณที่มีน้ำไหลวน พบว่าเคยอาศัยอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยา แม่งลองแควน้อยแควใหญ่ และแม่น้ำป่าสักในภาคกลาง แม่น้ำน่าน ในภาคเหนือ และแม่น้ำโขง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่เมื่อราวสิบปีที่แล้ว แม่น้ำแม่งลอง ในจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นแหล่งที่มีปลายี่สกมากที่สุดในประเทศ แต่เมื่อแม่น้ำแม่งลองเสื่อมโทรมลง อันเป็นผลมาจากการทำลายธรรมชาติของมนุษย์ ทั้งการสร้างเขื่อนการสร้างถนนการปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำ ตลอดจนความนิยมบริโภคปลายี่สกมีจำนวนสูงขึ้น ในแต่ละปีส่งผลให้ปลายี่สกที่เคยมีในแม่น้ำแม่งลองลดลงจนแทบหาไม่ได้แล้วในปัจจุบัน

## 4. การเขียนเรียงความ

### 4.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความ เป็นการแสดงออกทางความคิดอย่างมีแบบแผนที่ออกมาในรูปของทักษะการเขียน การเขียนจึงเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญยิ่ง เนื่องจากมีบทบาทต่อความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันมาก ผู้ที่สามารถเขียนเรียงความได้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ และความสามารถในการเขียน ผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญทางภาษาได้ให้ความหมายของการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534: 4), คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2541: 147-148), พ็อน เปรมพันธ์ (2542: 157), อัมพร อังศรีพวง (2544: 236), และ จุไรรัตน์ ลักษณะสิริและคณะ (2548: 209) เสนอความหมายของการเขียนเรียงความ เอาไว้ทำนองเดียวกัน คือ การแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้เขียนให้ผู้อ่านทราบ เขียนเป็นตัวหนังสือ โดยใช้กระบวนการทางสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ ซึ่งได้จากการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ถ่ายทอดและเรียบเรียงเรื่องราว อย่างมีรูปแบบ หลักเกณฑ์ และมีศิลปะแห่งการใช้ถ้อยคำ ภาษาสำนวนที่น่าอ่าน

จากความหมายของการเขียนเรียงความดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การเขียนเรียงความ หมายถึง การเรียบเรียงเรื่องราวจากข้อมูลต่าง ๆ โดยแสดงความรู้สึก นึกคิด ความเห็น ความรู้ความเข้าใจให้ผู้อ่านทราบ ซึ่งเริ่มต้นจากการเขียนคำ เขียนประโยค การเขียนบรรยายเรื่องราว และการเขียนความตามรูปแบบที่มีองค์ประกอบ คือ คำนำ เนื้อหา สรุป

### 4.2 องค์ประกอบของเรียงความ

เรียงความมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป แต่มีนักวิชาการบางท่านเห็นว่าชื่อเรื่องเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่ง เช่น อัมพร อังศรีพวง (2544: 236) กล่าวว่า ชื่อเรื่องควรใช้ถ้อยคำที่อ่านแล้วน่าสนใจ ชื่อเรื่องไม่ควรสั้นหรือยาวเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับ



ซัลลิแวน (Sullivan, 1967: 91) กล่าวว่า ชื่อเรื่องเป็นสิ่งแรกที่ต้องเขียนไว้ส่วนบนสุดหรือตรงกลางของหน้ากระดาษ เพราะเป็นการชี้ให้เห็นว่า เป็นเรื่องความเกี่ยวกับเรื่องอะไร และเป็นการสร้างความสนใจให้ผู้อ่านด้วย การศึกษาเอกสารครั้งนี้ ขอเสนอองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

### 1. การเขียนคำนำ

คำนำ เป็นบทเริ่มต้นของเรียงความที่จะแนะนำให้ผู้อื่นทราบว่าเรียงความนี้จะกล่าวถึงเรื่องอะไร คำนำจะเป็นจุดที่สร้างความสนใจให้ผู้อ่านมุ่งไปสู่เนื้อหานั้น ๆ ด้วยวิธีการเขียนแบบต่าง ๆ ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงแนวทางในการเขียนคำนำ ไว้ดังต่อไปนี้

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534: 5), พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุณย์ (2536: 69), ดวงใจ ไทยอุบุญ (2554: 35) และจุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และอารยา หุติณทะ (2555: 197) เสนอแนวทางในการเขียนคำนำ เอาไว้ทำนองเดียวกันว่า คำนำ เป็นส่วนแรกของเรียงความ มีหน้าที่เปิดประเด็นเข้าสู่เรื่อง บอกให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนจะเขียนเรื่องอะไร เพื่อชักนำให้ผู้อ่านสนใจอ่านเนื้อเรื่องต่อไป การเขียนคำนำมีหลายประการ ได้แก่ ประการที่ 1 เขียนบอกโดยตรง ผู้เขียนบอกตรง ๆ ว่า ต้องการเขียนเรื่องอะไร เพราะอะไร และทำไมจึงเขียน ประการที่ 2 เขียนบอกโดยอ้อม ผู้เขียนเขียนถึงเรื่องอื่น เพื่อเป็นการนำไปสู่เรื่องที่ต้องการ เรื่องที่เขียนควรเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกัน และประการ 3 เขียนโดยแสดงแนวคิด ผู้เขียนเขียนแสดงแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องก่อนแล้วจึงอธิบายแนวคิดให้ผู้อ่านเข้าใจ ในภายหลัง เป็นต้น การเขียนเรียงความ ควรใช้ภาษาให้ประณีตที่สุด อาจยกเอา คำพังเพย หรือสุภาษิตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่เขียน การขึ้นต้นด้วยคำกล่าวของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่เขียน เขียนคำนำด้วยการเล่าเรื่อง ตั้งคำถามหรือปัญหาที่น่าสนใจ การอธิบายชื่อเรื่อง การกล่าวจุดประสงค์ของเรื่องที่เขียน การกล่าวถึงความสำคัญของเรื่องที่เขียน เพื่อผู้อ่านจะได้เกิดความประทับใจ

ลักษณะคำนำที่ดี จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ

1. นำเข้าสู่ประเด็นสำคัญของเรื่อง กล่าวถึงความสำคัญ หรือขอบเขตของเรื่องที่จะเขียน
2. บอกบรรยากาศหลักของเรื่อง เป็นการเสนอเรื่องให้ผู้อ่านทราบย่อ ๆ
3. มีเสน่ห์ดึงดูดใจให้อ่าน โดยอาจขึ้นต้นข้อคิด คำคม สุภาษิต หรือบทกลอนที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน
4. สร้างความศรัทธาให้ผู้อ่านเกิดความนิยมเชื่อถือ ต่อความรู้ ความสามารถของผู้เขียนโดยฉับพลัน

### 2. การเขียนเนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง เป็นเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนได้แสดงความรู้ หรือความคิดที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องเขียนเรียงความ ซึ่งมีนักวิชาการด้านภาษาได้ให้เสนอหลักการเขียนเนื้อเรื่อง ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2531: 13), พันธุ์ทิพา หลาบเลิศ (2536: 68), ประดับ จันทร์สุขศรี (2551: 26), ดวงใจ ไทยอุบุญ (2554: 35) และ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และอารยา หุติงทะ (2555: 197) เสนอหลักการเขียนเนื้อเรื่อง ไว้ในทำนองเดียวกันว่า เนื้อเรื่อง คือ ประเด็นหลักของเรื่องหรือส่วนที่ขยายความให้รายละเอียดตามจุดประสงค์ เนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุด ผู้เขียนต้องวางโครงเรื่องไว้ก่อน โดยเรียงลำดับก่อนหลัง แล้วขยายความออกไปทีละตอน ประกอบด้วยหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าต้องมีความสำคัญเพียงอย่างเดียว ทุกย่อหน้ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ไม่วกวน รู้จักใช้ประโยคใจความสำคัญ ประโยคขยาย และรู้จักใช้สำนวน โวหาร สุภาพศติ คำคมต่าง ๆ เพื่อให้เนื้อความน่าอ่าน เนื้อความจะติดแน่นอยู่ที่การวางโครงเรื่องได้สอดคล้องกันตั้งแต่ต้นจนจบ มีการจัดลำดับเรื่องได้อย่างเหมาะสม ว่าตอนใดมาก่อนหลัง เนื้อความเข้มข้นเต็มไปด้วยสาระ มีหลักฐาน น่าเชื่อถือ และมีความคิดดี เนื้อเรื่องที่ตีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีเอกภาพ คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของข้อเขียน หมายความว่า ในแต่ละย่อหน้าต้องมีความสำคัญหรือจุดมุ่งหมายเพียงอย่างเดียวและมีข้อความอื่นมาขยายใจความนั้น โดยการยกตัวอย่าง หรือมีข้อสนับสนุนอย่างชัดเจน และจะต้องเป็นเรื่องเดียวกันกับประโยคใจความสำคัญ

2. มีสัมพันธ์ภาพ คือ ข้อความต่าง ๆ ในแต่ละย่อหน้าจะต้องดำเนินไปตามลำดับติดตามเรื่องโดยง่าย วิธีเขียนประโยคให้มีความสัมพันธ์กันนั้นจะต้องมีการจัดระเบียบความคิดการจัดลำดับเวลา สถานที่เหตุผลเพื่อนำเรื่องไปสู่จุดหมาย

3. มีสารัตถภาพ คือ การเน้นใจความสำคัญให้ผู้อ่านทราบว่า ตอนใดเป็นใจความสำคัญตอนใดเป็นใจความสำคัญรองหรือเป็นรายละเอียด

การลำดับความในการเขียนจะช่วยให้เรื่องดำเนินไปโดยสะดวกตามทิศทางที่ผู้เขียนกำหนดไว้ โดยทั่วไปเรามีวิธีลำดับความในเนื้อเรื่องอยู่ 5 วิธี คือ

1. ลำดับตามเวลา เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากสำหรับการเขียนเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ประวัติบุคคล เรื่องเล่า และประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

2. ลำดับเหตุและผล เป็นการลำดับถึงสาเหตุความเป็นมาเสียก่อน แล้วจึงค่อยบอกถึงผลที่เกิดขึ้น หรือในทางกลับกัน คือ อาจกล่าวถึงผลเสียก่อน แล้วจึงขยายความนำไปถึงสาเหตุทีหลัง

3. ลำดับความจากส่วนเล็กไปหาส่วนใหญ่ เช่น เมื่อเขียนบรรยายภูมิประเทศหรือสถานที่ก็จะมีการเขียนถึงสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวก่อน แล้วจึงกล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลออกไป หรือในทางตรงข้ามกันผู้เขียนอาจกล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัวก่อน แล้วจึงเดินเรื่องให้แคบเข้ามาถึงสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเอง

4. ลำดับความจากเรื่องที่สำคัญน้อย ไปสู่เรื่องที่สำคัญมาก เมื่อต้องการให้ผู้อ่านมีความประทับใจในตอนจบ

5. ลำดับความจากเรื่องที่สำคัญมากไปสู่เรื่องที่สำคัญน้อยเพื่อต้องการจูงใจให้ผู้อ่านติดตามรายละเอียดของเรื่องต่อไปว่าเหตุการณ์เช่นนั้น สืบเนื่องมาจากอะไร

### 3. การเขียนสรุป

การเขียนสรุปเป็นส่วนสุดท้ายของเรียงความที่ผู้เขียนต้องเขียนประเด็นสำคัญของเรื่องทั้งหมด เพื่อสรุปสาระสำคัญ และให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน ซึ่งมีนักการศึกษาที่ได้แสดงแนวทางในการเขียนสรุปไว้ดังนี้

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534: 7), นพตล จันทรเพ็ญ (2542: 93), ประดับ จันทรสุขศรี (2551: 26), ดวงใจ ไทยอุบุญ (2554: 36) และจุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และอารยา หุদিনทะ (2555: 198) ได้แสดงแนวทางการเขียนสรุปไว้ดังนี้ สรุป เป็นส่วนสุดท้ายของเรียงความที่ผู้เขียนจะเน้นความรู้ ความคิดหลัก หรือสรุปสาระสำคัญของเรื่องมาเขียนอีกครั้งหนึ่ง การสรุปนับว่าเป็นส่วนสำคัญเท่ากับ คำนำ เพราะเป็นส่วนช่วยเสริมให้เรียงความมีคุณค่าขึ้น ส่วนสรุปมักมีจำนวนเพียงหนึ่งย่อหน้า เช่นเดียวกับคำนำ บางครั้งอาจมีมากกว่าหนึ่งย่อหน้าก็ได้ ส่วนสรุปมักเป็นการสรุปเนื้อหา หรือความคิดหลักอีกครั้ง และโดยมากมักมีส่วนเสนอความคิด มุมมอง ประเด็นที่ประทับใจ หรือชวนคิดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียกว่า การทิ้งท้ายเรื่องให้ผู้อ่านได้เข้าใจอย่างชัดเจนว่าผู้เขียนต้องการอะไร โดยฝากข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะไว้อย่างน่าฟัง ในช่วงสรุปนี้อาจทิ้งท้ายด้วยบทกลอน คำคม สุภาษิต หรือคติสอนใจที่ประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

จากความเห็นข้างต้นกล่าวได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และคำลงท้าย ซึ่งมีหลักการเขียนที่ผู้เขียนสามารถใช้เป็นแนวทางในการเขียนได้อย่างดี คือ คำนำมีแนวทางการเขียนในลักษณะเชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจ อยากรู้ เนื้อเรื่องมีความมีการวางแผนในการเขียนที่ดี เนื้อความควรเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันจนจบ และตามด้วยบทสรุปที่สร้างความประทับใจ ให้ข้อคิดแปลกใหม่แก่ผู้อ่าน เรียงความใดที่มีองค์ประกอบดังกล่าว จึงจะถือได้ว่าเป็นการเขียนเรียงความที่ดีมีคุณค่า นั่นเอง

#### 4.3 ลักษณะของเรียงความที่ดี

ลักษณะของเรียงความที่ดี มิใช่เน้นเพียงองค์ประกอบของเรียงความเท่านั้น กลวิธีการเขียน ความมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อเพื่อความประทับใจแก่ผู้อ่านนับเป็นสิ่งสำคัญ ดังที่ผู้รู้หลายท่านได้แสดงทัศนะไว้ ดังต่อไปนี้

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534: 22), ปรีชา หิรัญประดิษฐ์ (2539: 572-573), นพตล จันทรเพ็ญ (2542: 42), จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และคณะ (2548: 218) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 28-29) ได้กล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดีในแนวทางเดียวกัน ดังนี้ เรียงความที่ดีมีได้หมายความว่าเพียง เขียนให้ครบองค์ประกอบทั้งสามส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และ

สรุป เท่านั้น เรียงความที่ดีต้องมีลักษณะ 3 ประการ คือ ต้องมีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. มีเอกภาพ หมายความว่า เนื้อเรื่องจะต้องมีเนื้อหาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่กล่าวนอกเรื่อง เรียงความจะมีเอกภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับการวางโครงเรื่อง นอกจากนั้นย่อหน้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเรียงความก็ต้องมีเอกภาพด้วย

2. มีสัมพันธภาพ หมายความว่า เนื้อหาจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเรื่อง ความสัมพันธ์ต่อเนื่องของเนื้อหาเกิดจากการลำดับความคิด การวางโครงเรื่องที่ดี และเกิดจากการเรียบเรียงย่อหน้าอย่างมีระเบียบ รวมทั้งการลำดับประโยคอย่างต่อเนื่อง มีคำเชื่อมที่ถูกต้องเหมาะสม

3. มีสารัตถภาพ หมายความว่า เรียงความแต่ละเรื่องจะต้องมีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระตลอดทั้งเรื่อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหาเกิดจากการวางโครงเรื่องที่ดี เรียงความจะมีเนื้อหาสมบูรณ์ได้ก็ต้องประกอบด้วยย่อหน้าที่สมบูรณ์ นั่นคือ ต้องประกอบด้วยย่อหน้าที่มีประโยคใจความสำคัญเด่นชัด มีประโยคขยายความที่เน้นเนื้อหาสำคัญของเรื่องชัดเจน

สรุปได้ว่าลักษณะของเรียงความที่ดี จะต้องประกอบด้วย ลักษณะสำคัญดังนี้ 1) เอกภาพ คือ เนื้อเรื่องจะต้องมีเนื้อหาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 2) สัมพันธภาพ คือ เนื้อหาจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเรื่อง และ 3) สารัตถภาพ คือ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระตลอดทั้งเรื่อง

#### 4.4 หลักและวิธีการสอนเขียนเรียงความ

การสอนเขียนเรียงความ ผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดเจตคติ และมีความพร้อมที่จะฝึกเขียนให้เกิดความชำนาญเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผู้รู้ด้านภาษาได้เสนอหลักและวิธีการสอนเขียนเรียงความ ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2535 : 44) ได้กล่าวถึงหลักการเรียงความ ไว้ดังนี้

1. การสอนเขียนเรียงความ ควรสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ และเขียนความเรียงทั่ว ๆ ไปก่อน

2. การสอนเขียนเรื่องราว และความเรียงควรมีสิ่งเร้ามาให้ และช่วยฝึกทุกสิ่งที่จะเขียนได้ง่ายขึ้น สิ่งเร้าจะช่วยในการเขียนเรื่อง เช่นภาพ ของจริง และเหตุการณ์ต่าง ๆ

3. สิ่งที่จะให้นักเรียนเขียนควรตรงกับความสนใจ ความต้องการ ความพร้อมของอารมณ์ ปัญญาและเหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน

4. ในระดับประถมศึกษาตอนต้นควร ปูพื้นฐานในการเขียนเรียงความ โดยให้ผู้เรียนผู้เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะเขียนก่อนแล้วจึงฝึกเขียน

5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรให้สอดคล้องกับประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของนักเรียนด้วย

6. สร้างศรัทธาในงานเขียน โดยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดมุ่งหมาย มองเห็นประโยชน์ของงานเขียน และเกิดความเข้าใจในผลงานการเขียนของตน

7. สร้างบรรยากาศให้อยากเขียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และจินตนาการอย่างเสรี

8. การตรวจ และการแก้ไขงานเขียนของผู้เรียน ผู้สอนควรทำด้วยความระมัดระวัง ควรใช้การชมมากกว่ากัณฑ์การติ และควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างคนที่มีความสามารถต่างกัน

9. การเขียนแต่ละครั้ง ควรมีความมุ่งหมายเพื่อฝึกทักษะเพียงอย่างเดียว เช่น ฝึกการเขียน ฝึกการใช้สำนวน เป็นต้น

10. ครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของเรียงความในเรื่องต่อไปนี้

10.1 เนื้อเรื่อง มีความถูกต้องชัดเจน มีเอกภาพ มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง และ แสดงให้เห็นจุดสำคัญเน้นไว้อย่างชัดเจน

10.2 การใช้ภาษา ควรใช้ถ้อยคำสำนวนให้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานที่

10.3 รูปแบบ มีองค์ประกอบครบคือมีค่านำ เนื้อเรื่อง และสรุป

10.4 กลไกประกอบการเขียนได้แก่ลายมือ วรรคตอน สะกดการันต์ และมีความสะอาดเรียบร้อย

11. ครูควรเน้นให้นักเรียนเข้าใจลักษณะสำคัญของเรียงความที่ดี ว่าต้องมีการเน้นใจความสำคัญอย่างเด่นชัด มีลำดับความต่อเนื่องสัมพันธ์ และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุณย์ (2536: 68) ได้เสนอขั้นตอนการสอนเขียนเรียงความไว้ดังต่อไปนี้

1. อธิบายความหมายของเรียงความ

2. อธิบายองค์ประกอบของเรียงความ

3. อธิบายโวหารที่ควรเลือกใช้ในการเขียนเรียงความ

4. อธิบายขั้นตอนในการเขียนเรียงความดังนี้ คือ การเลือกชื่อเรื่อง การเลือกแนวคิดหลักกำหนดโครงเรื่อง เลือกกลวิธีในการเขียน การตรวจทานเรื่องที่เขียน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542 : 34) ได้เสนอแนวทางให้นักเรียนเขียนเรียงความโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนก่อนลงมือเขียนเรียงความ โดยให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างประโยคให้สมบูรณ์ หรือให้นักเรียนตั้งชื่อภาพหรือตั้งชื่อเรื่องที่ครูให้ฟัง



2. ฝึกให้นักเรียนเรียงคำให้เป็นประโยคและเรียบเรียงประโยคให้มีความต่อเนื่องกัน ให้นักเรียน เล่าเรื่องให้จบ ฝึกเขียนบรรยายภาพเขียนตอบคำถามเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ เขียนเล่าเรื่องจากการไปทัศนศึกษานอกโรงเรียน เขียนเล่านิทานที่ได้ฟังมาหรือเขียนจดหมาย ประเภทต่าง ๆ

นอกจากนี้ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 56-58) ได้กล่าวว่า ในการสอนเรียงความ อาจสอนได้หลายวิธี เช่น

1. ให้หัดแต่งประโยคด้วยคำต่าง ๆ ตั้งแต่ง่ายไปหายาก
2. อ่านนิทานให้ฟัง แล้วให้นักเรียนเรียบเรียงขึ้นใหม่
3. กำหนดหัวข้อที่น่าสนใจให้เขียนเรียงความสั้น ๆ
4. เล่าเรื่องสนุก ๆ ค้างไว้ให้นักเรียนทายตอนจบแล้วให้เขียนมาส่ง
5. หาภาพมาให้ดู แล้วให้บรรยายถึงสิ่งที่ได้เห็นในภาพ
6. พาไปศึกษานอกสถานที่ แล้วให้กลับมาเขียนเรียงความเกี่ยวกับสถานที่ที่ได้ไปเห็น หรือประสบการณ์ ต่าง ๆ ที่ได้รับ
7. กำหนดกิจกรรมบางอย่างให้ทำ เช่น ให้ปลูกต้นไม้หรือไม้ประดับ แล้วให้เขียนเกี่ยวกับวิธีการปลูกและผลที่ได้รับ
8. ให้สังเกตของจริงแล้วเขียนเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เช่น ให้บรรยายดอกบัวในสระสวนผัก เป็นต้น
9. ให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ อาจเป็นวัตถุ เหตุการณ์ สถานที่ ฯลฯ แล้วให้เขียนเรียงความเกี่ยวกับสิ่งที่ได้อภิปรายกันแล้ว
10. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนไปเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามแนวที่ครูกำหนดให้ แต่เรื่องอาจไม่เหมือนกัน เช่น เรื่องสถานที่น่าเที่ยว แต่ละหมู่อาจเขียนเกี่ยวกับสถานที่ใดก็ได้ เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ตัวแทนหมู่มาอ่านเรียงความเรื่องนั้นในชั้น

จากวิธีการสอนเขียนเรียงความ ที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า วิธีสอนเขียนเรียงความ มีหลากหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีต้องทำให้นักเรียนเกิดความสุข ไม่เบื่อหน่ายในการเขียนเรียงความ และแต่ละวิธีควรเป็นการฝึกจากง่ายไปหายาก ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเขียนเรียงความมากขึ้น ผู้สอนควรพิจารณาว่า กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับประสบการณ์หรือสภาพความเป็นอยู่ของผู้เรียน โรงเรียน และสิ่งแวดล้อมมากนักน้อยเพียงใด อีกทั้งเรื่องที่สอนควรเป็นสิ่งที่ตรงกับความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และจินตนาการอย่างเสรี

#### 4.5 ขั้นตอนการเขียนเรียงความ

ขั้นตอนการเขียนเรียงความ ลำดับขั้นตอนในการเขียน เริ่มต้นจากการเลือกเรื่องที่จะเขียน การวางโครงเรื่อง กำหนดขอบเขต จัดลำดับความคิดให้ต่อเนื่อง เหมาะสม มีเหตุมีผล



เรียบเรียงเรื่องราว โดยคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญทั้ง 3 ส่วนของเรื่องความ ดังที่ผู้รู้ด้านภาษาไทยหลายท่านได้แสดงทัศนะไว้ ดังนี้

ปรียา หิรัญประดิษฐ์ (2539: 57) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการเขียนเรียงความ ดังต่อไปนี้

1. เลือกเรื่องเขียน ให้ผู้เขียนเลือกเรื่องที่ตนเองมีความรู้ มีความสนใจ และคาดว่าผู้อ่านจะสนใจด้วย แล้วตั้งชื่อเรื่อง ต่อจากนั้นจึงจะหาข้อมูล โดยพิจารณาจากชื่อเรื่อง โดยมองทั้งในมุมกว้างและมุมลึก พิจารณาว่าควรเขียนอย่างไร ในแนวใด หาข้อมูลเรื่องที่จะเขียน

2. กำหนดจุดประสงค์ และประเด็นหลักข้อเรื่องให้ชัดเจน และรัดกุมเพื่อยึดเป็นหลักในการเขียนเรียงความเรื่องนั้น

3. วางโครงเรื่องโดยนำข้อมูลความคิดที่เลือกสรรไว้แล้วมาจัดเรียงลำดับให้ต่อเนื่องอย่างเหมาะสม การวางโครงเรื่องอาจจัดเป็นแบบหัวข้อ หรือเป็นประโยคก็ได้

4. ลงมือเขียนให้จบเรื่อง ควรเขียนสาระต่าง ๆ ไปตามโครงเรื่องที่วางไว้ และควรระมัดระวังในการใช้สำนวนภาษาให้ประณีตเป็นพิเศษ

5. อ่านทบทวนเรื่องที่เขียนแล้ว โดยพิจารณาทั้งในด้านความคิดและภาษา ถ้าพบว่ามีส่วนใดบกพร่อง ควรปรับปรุงแก้ไขจนกว่าจะพอใจ

6. ลอกหรือพิมพ์เรื่องที่เขียนไว้แล้วอีกครั้งหนึ่ง การเขียนเรียงความในครั้งแรก ๆ เป็นการร่างย่อมีลักษณะที่ไม่เรียบร้อยไม่น่าอ่าน ผู้เขียนจึงควรลอกเรียงความที่ตนเองเขียนไว้แล้วอีกครั้งหนึ่งหรืออาจพิมพ์ก็ได้ เพื่อจะได้สะดวกในการส่งให้ผู้อื่นอ่าน จะได้มองดูเรียบร้อย สวยงามชวนอ่าน

ผจงวาด พูลแก้ว (2551: 14-18) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการเขียนเรียงความ ควรมีการเตรียมตัวในการเขียนอย่างเป็นขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. การเลือกเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง การเลือกเรื่องเป็นขั้นตอนแรกในการเขียนเรียงความ ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่คุณเขียนมีความรู้มีประสบการณ์มากที่สุด สนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติม ใกล้เคียง มีทันสมัย แปลกใหม่ และกำลังอยู่ในความสนใจของสังคม อีกทั้งยังเป็นเรื่องที่คุณคิดว่าข้อมูลได้สะดวก และแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางชอบเขตพอสมควร ส่วนการตั้งชื่อเรื่องซึ่งเป็นการกำหนดเนื้อเรื่อง ควรเป็นกลุ่มคำหรือประโยคเพื่อจำกัดขอบเขตของเรื่องได้ชัดเจน บอกแนวทางของเรื่อง ครอบคลุมสาระของเรื่อง และควรใช้สำนวนที่กระชับรัดกุม กระชับรัดกุมและเข้าใจง่าย

2. การกำหนดขอบเขตของหัวเรื่อง ควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการเขียนให้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดขอบเขตของหัวเรื่องเรียงความเรื่องนั้นในแง่ใด เขียนอย่างไร

3. การวางโครงเรื่อง การเขียนเรียงความจำเป็นต้องวางโครงเรื่องก่อนเพื่อช่วยให้นเนื้อเรื่องของเรียงความมีเอกภาพ เพื่อชี้ให้เห็นจุดมุ่งหมายลักษณะ และขอบเขตของเนื้อเรื่องทั้งหมดว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร นอกจากนี้โครงเรื่องยังวางจะกรอกให้เรียงความมีเอกภาพ สัมพันธ์ภาพ และ

สารัตถภาพ การวางโครงเรื่องเป็นการทำเอาประเด็นสำคัญมาจัดเรียงให้เป็นระบบ โดยยึดจุดประสงค์ และขอบเขตของเรื่องเป็นเกณฑ์

4. การเขียนและตรวจทานการเขียนเรียงความ โดยนำโครงเรื่องที่วางไว้แล้วมาขยายรายละเอียดให้สอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง ใช้ถ้อยคำสำนวนอย่างระมัดระวัง ถูกต้อง และเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม

5. การตรวจสอบเรื่องที่เขียน ว่ามีเนื้อหาครบถ้วน ใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ โดยทิ้งเรื่องที่เขียนไว้สักระยะแล้ว กลับมาหาตรวจทานเพื่อพิจารณาทบทวนความคิดและเนื้อหา ของเรื่องใหม่ หากพบข้อบกพร่องจะได้แก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และอารยา หุตินทะ (2555: 198-219) ได้กล่าวไว้ว่าเมื่อผู้เขียนต้องการจะเขียนเรียงความ จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนพื้นฐานในการเขียน ดังต่อไปนี้

1. การเลือกเรื่อง เป็นขั้นตอนแรกของการเขียน ผู้เขียนควรคำนึงถึงวิธีการดังนี้

1.1 ควรเลือกเรื่องที่ตนมีความรู้ หรือมีประสบการณ์อยู่บ้างแล้ว ถ้าคิดว่ายังไม่มีความรู้พอ หรือไม่แม่นยำ ควรค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

1.2 ควรเลือกเรื่องที่คุณเขียนสนใจ บางครั้งผู้เขียนอาจมีความรู้หลายอย่างที่สามารถเขียนเรื่องใดก็ได้ แต่ก็ควรเลือกเขียนเรื่องที่ตนสนใจและถนัดที่สุด เพราะจะทำให้งานเขียนสำเร็จด้วยดี

1.3 ควรเลือกเรื่องที่ยังไม่มีผู้ใดเขียนกันอย่างแพร่หลาย หากเป็นไปได้ควรเลือกรื่องที่แปลกและใหม่ เพราะจะทำให้เรื่องน่าสนใจน่าติดตาม แต่ผู้เขียนก็ความคำนึงด้วยว่าเรื่องที่แปลกใหม่นี้มีแหล่งอ้างอิง ทั้งประเภทหนังสือ และบุคคลเพียงพอรหรือไม่

1.4 ควรเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับสมัยด้วย เช่น การเขียนเรียงความ เนื้อหาที่นำมาเขียนไม่จำเป็นต้องเลือกเขียนเรื่องที่มีผู้คนกำลังสนใจในขณะนั้นก็ได้

1.5 การเลือกเขียนเรื่องที่เหมาะสมกับผู้อ่าน ผู้เขียนจะต้องศึกษารายละเอียดของผู้อ่านเกี่ยวกับ เพศ วัย ความรู้ ความสนใจ เพื่อจะได้เลือกเขียนเรื่องที่เหมาะสมต่อไป

2. การกำหนดขอบเขต และจุดมุ่งหมายในการเขียน เมื่อผู้เขียนเลือกรื่องที่จะเขียน และมีข้อมูลพอที่จะเขียนได้แล้ว ผู้เขียนควรจำกัดขอบเขตเนื้อเรื่องที่จะเขียนให้เหมาะสมกับเวลา จำนวนหน้า ผู้อ่าน และข้อมูล หากมีเวลาเขียนน้อย หรือมีจำนวนหน้าจำกัด ก็ควรกำหนดขอบเขตเรื่องให้แคบ ถ้าไม่จำกัดจำนวนหน้า ก็ควรกำหนดขอบเขตของเรื่องให้แคบ ถ้าไม่จำกัดจำนวนหน้า หรือมีเวลาเขียนยาวนาน ก็กำหนดขอบเขตของเรื่องให้กว้างได้ นอกจากนี้ผู้เขียนอาจจำกัดขอบเขตเรื่องตามปริมาณข้อมูลที่มีด้วย กล่าวคือ ถ้าเป็นเรื่องแปลกใหม่ ยังไม่ค่อยมีการศึกษาค้นคว้า หรือยังไม่มีเผยแพร่ทั่วไป ก็ควรลดขอบเขตของเรื่องให้แคบเข้า เมื่อกำหนดขอบเขตของเรื่องแล้ว ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการเขียนให้ชัดเจนว่า มีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร เช่น ต้องการเพื่อ

เล่าเรื่อง เหตุการณ์ หรือประสบการณ์ ต้องการเขียนเพื่ออธิบายวิธีการหรือแนะนำการปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออธิบายความเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายได้แล้วจึงเริ่มขั้นตอนการเขียน ซึ่งถ้าผู้เขียนกำหนดขอบเขตของเรื่องเหมาะสม จะทำให้เนื้อหามีน้ำหนัก และเรื่องที่เขียนก็ดูมีคุณค่า น่าอ่านด้วย

3. การเขียนโครงเรื่อง หมายถึง การวางแผน และการจัดลำดับเค้าโครงอันเป็นความคิดสำคัญของเรื่องที่จะเขียน การเขียนโครงเรื่องไว้อย่างดีจะเป็นแนวทางในการเขียน ทำให้งานเขียนสมบูรณ์และมีคุณภาพ การเขียนโครงเรื่องทำได้ 2 วิธี คือ

### 3.1 โครงเรื่องที่สร้างจากความคิดย่อย มีขั้นตอนการเขียนดังนี้

1) ขั้นการรวบรวมความคิดของผู้เขียน ผู้เขียนจะต้องคิดพิจารณาเป็นเบื้องต้นก่อนว่า เรื่องที่จะเขียนควรมีเนื้อหาอะไรบ้าง เมื่อคิดได้ก็จดไว้ทุกประเด็นโดยไม่คำนึงถึงเนื้อหาและความต่อเนื่อง หรือตรงกับเรื่องที่เขียนหรือไม่ ขั้นตอนนี้ยังไม่ผ่านการกลั่นกรองเนื้อหาสาระ และลำดับเรื่องราว ความคิดของเรื่องที่จะเขียนนี้อาจได้มาจากความรู้หรือประสบการณ์เดิม ซึ่งเหมาะกับผู้เขียนที่ไม่มีความรู้ในเรื่องที่จะเขียนอย่างกระจ่างชัดนัก

2) ขั้นการจัดกลุ่มความคิด เมื่อรวบรวมความคิดจนได้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนหลากหลายแล้ว ก็คัดเลือกเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียน ส่วนเรื่องไม่เกี่ยวข้องก็ตัดทิ้งไป จากนั้นนำประเด็นที่เกี่ยวข้องมาจัดกลุ่ม ประเด็นใดที่มีความคิดหรือเนื้อหาคล้ายคลึงกันจัดให้อยู่กลุ่มเดียวกัน แล้วกำหนดข้อความหัวข้อใหญ่ให้ครอบคลุมเนื้อหาแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน แล้วจะได้โครงเรื่องที่ประกอบด้วยหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย

3) ขั้นจัดลำดับความคิด เมื่อจัดความคิดให้เป็นหมวดหมู่แล้ว ความคิดต่าง ๆ อาจยังสับสน ควรนำกลุ่มความคิดต่าง ๆ ทั้งในระดับหัวข้อใหญ่ และหัวข้อย่อยมาจัดลำดับอีกครั้งหนึ่ง ตามเรื่องราว ตามเหตุและผล ตามเวลา ตามเหตุการณ์ก่อนหลัง ตามลำดับความสำคัญ ตามทิศทาง ตามสถานที่ ตามลำดับใกล้ไกล และตามลำดับจากส่วนใหญ่ไปสู่ส่วนย่อย หรือจากส่วนย่อยไปสู่ส่วนใหญ่ การเรียงลำดับความคิดให้เป็นระเบียบนี้ จะทำให้ข้อเขียนชัดเจนและเข้าใจง่าย

4) ขั้นการทบทวนความคิด และปรับปรุงโครงเรื่องให้สมบูรณ์ เมื่อผู้เขียนลำดับความคิดแล้ว ก็ควรพิจารณาทบทวนว่าโครงเรื่องที่เขียนไว้มีประเด็นความคิดครบถ้วนหรือยังเพียงพอหรือไม่ ถ้ายังก็เพิ่มเติม หรือเสริมความคิดให้ครบถ้วน

### 3.2 โครงเรื่องที่สร้างจากความคิดหลัก มีขั้นตอนการเขียนดังนี้

1) ขั้นการกำหนดความคิดหลัก ผู้เขียนจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่า เรื่องที่จะเขียนควรมีความคิดหลักที่เป็นเนื้อเรื่องสำคัญอะไรบ้าง และรวบรวมความคิดหลักไว้เป็นข้อ ๆ เหมาะกับผู้เขียนที่ความรู้เรื่องที่จะเขียนเป็นอย่างดี

2) ขยายความคิดหลัก เมื่อกำหนดความคิดหลักแล้ว อาจจะเห็นว่าการคิดหลักนั้นยังไม่ให้รายละเอียดของเรื่อง ผู้เขียนอาจขยายความหรือเพิ่มเติมความคิดย่อยให้มากขึ้น เพื่อจะได้โครงเรื่องที่สมบูรณ์ ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องขยายความคิดหลักทุกข้อก็ได้

3) จัดลำดับความคิด เมื่อได้กำหนดความคิดหลัก และขยายความคิดหลักเรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนควรจัดระเบียบความคิดทั้งหมดให้เป็นลำดับ

4) ขั้นการทบทวนความคิด และการปรับปรุงโครงเรื่องให้สมบูรณ์ เมื่อผู้เขียนสร้างโครงเรื่องตามลำดับจนเสร็จสิ้นแล้ว ก็ความพิจารณาทบทวนโครงเรื่องอีกครั้งหนึ่งว่ามีเนื้อหาสมบูรณ์ และมีเค้าโครงเรื่องเป็นลำดับต่อเนื่องหรือยัง จึงจะสามารถขยายเรื่องเป็นประโยค

4. การแสวงหาและรวบรวมความรู้ เมื่อผู้เขียนเขียนโครงเรื่องเรียบร้อยแล้ว ก็ควรเริ่มค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อจะได้เขียนเรื่องได้สมบูรณ์และทันสมัย การค้นคว้าข้อเท็จจริงหลักฐานและรายละเอียดต่าง ๆ ผู้เขียนสามารถหาได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มากมาย เมื่อรวบรวมความรู้ที่ค้นคว้าได้ ผู้เขียนควรบันทึกข้อมูลนั้นอย่างมีระบบ จะได้ใช้ประโยชน์ในการเขียนเรียงความให้ได้มากที่สุด

5. การเรียบเรียงเรื่อง เมื่อได้โครงเรื่องที่แน่นอน และค้นคว้าหาข้อมูล รวมทั้งรายละเอียดได้พอเพียงแล้ว ผู้เขียนก็ลงมือเรียบเรียงเนื้อเรื่องตามโครงเรื่องที่ได้ออกไว้ ทั้งนี้การเรียบเรียงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญทั้ง 3 ส่วนของเรื่องความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

6. การตรวจทานแก้ไข เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้เขียนจะละเลยไม่ปฏิบัติไม่ได้ แม้ว่าผู้เขียนจะเขียนเรื่องรวมตามขั้นตอน รวมทั้งได้มีการเขียนโครงเรื่องได้อย่างดีก่อนลงมือเขียนแล้วก็ตาม ผู้เขียนควรทบทวนอีกครั้งว่าเรื่องที่เขียนทั้งเรื่อง สมบูรณ์ กลมกลืน ต่อเนื่องกันดีหรือไม่ นับตั้งแต่ชื่อเรื่อง พิจารณาองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของงานเขียนว่าแต่ละส่วนได้ทำหน้าที่สื่อสารความคิดของผู้เขียนได้ครบถ้วนตามต้องการหรือยัง รวมทั้งพิจารณาตรวจทานการใช้ถ้อยคำภาษาให้ชัดเจนแจ่มแจ้งเหมาะสมหรือไม่ หากพบข้อบกพร่องก็ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลง การตรวจทานแก้ไขมีส่วนทำให้งานเขียนสมบูรณ์ได้อย่างแน่นอน

จากขั้นตอนการเขียนเรียงความ ที่กล่าวมาแล้ว อาจสรุปได้ว่าขั้นตอนการเขียนเรียงความ เริ่มต้นจากการเลือกเรื่องที่จะเขียน กำหนดขอบเขต และจุดมุ่งหมายในการเขียนให้ชัดเจน วัตถุประสงค์ วางโครงเรื่อง โดยเลือกสรร และจัดลำดับความคิดให้ต่อเนื่อง เหมาะสม มีเหตุมีผล แสวงหาและรวบรวมความรู้ในส่วนที่ขาด เรียบเรียงเรื่องราว โดยคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญทั้ง 3 ส่วนของเรื่องความ จากนั้นจึงลงมือเขียนให้จบเรื่อง และตรวจทานและแก้ไขเพื่อให้เรื่องที่เขียนทั้งเรื่องสมบูรณ์ กลมกลืน ต่อเนื่องกัน

#### 4.6 การประเมินการเขียนเรียงความ

การพิจารณาว่า เรียงความใดเป็นเรียงความที่ดี จำเป็นต้องมีเกณฑ์ในการพิจารณา ซึ่งได้แนวทางพิจารณาที่สำคัญ ดังนี้

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518: 10-11) เสนอข้อคิดควรพิจารณาในการขยายความคิดให้ชัดเจนแจ่มแจ้ง คือ เนื้อเรื่อง คำนิ่งแนวคิด การจัดระเบียบความคิด การอ้างเหตุผล การขยายความคิดให้ชัดเจน การใช้ภาษา พิจารณาระดับของภาษา ใช้ได้ถูกต้องตามกาลเทศะ และลักษณะของเรื่องการใช้คำได้ตรงความหมายและเหมาะสม การผูกประโยค การสร้างย่อหน้า การเว้นวรรคตอน การใช้สำนวนโวหาร พังเพย สุภาษิตต่าง ๆ และ รูปแบบพิจารณาว่า การเขียนนั้น ถูกแบบหรือไม่ ได้แก่บทความ เรื่องสั้น เรียงความ ย่อความ ฯลฯ

เปรมใจ เอื้ออังกู (2534: 88) กล่าวถึงแบบทดสอบเรียงความเป็นการวัดระดับความรู้ที่ซับซ้อนมากกว่าจะวัดระดับความรู้ ความจำ คำถามของแบบทดสอบประเภทนี้ อาจถามเพียงเรื่องเดียว แต่จะรวมกระบวนการคิดไว้หลายหัวข้อ โดยทั่วไป จะวัดความสามารถของผู้เรียนในแง่ต่อไปนี้เป็น การจัดระเบียบความคิด การรวบรวมแนวคิด การสังเคราะห์ความคิด การใช้ข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ การตัดสินใจ ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการใช้ภาษา

นอกจากนี้ อัมพร อังศรีพวง (2544: 236) กล่าวว่า เรียงความที่ดี สามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่อไปนี้

1. ใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ประกอบกับความคิด และประสบการณ์ของผู้เขียนผสมผสานกัน
2. เขียนเนื้อเรื่องที่เกิดความเชื่อมโยง ตั้งแต่ชื่อเรื่องสู่คำนำ สู่เนื้อเรื่องและสู่การสรุป
3. ผู้เขียนรู้จักใช้ถ้อยคำสำนวนที่ดี ซึ่งการอ่านหนังสือมาก จะทำให้ผู้เขียนเกิดความรู้ความคิด ในการใช้ถ้อยคำสำนวน
4. ผู้เขียน เขียนคำถูกต้อง เรียบเรียงประโยคได้ใจความ ลายมือสวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552: 64-67) ได้กล่าวถึงการประเมินงานเขียนเรียงความไว้ ดังนี้

เกณฑ์ในการประเมินงานเขียนเรียงความคะแนนเต็ม 20 คะแนน ดังนี้

1. องค์ประกอบ หมายถึง ความถูกต้องตามลักษณะการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป คะแนนเต็ม 20 คะแนน มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้
 

คะแนน	0	ไม่มีเนื้อเรื่อง
คะแนน	1	มีเนื้อเรื่อง ขาดองค์ประกอบอื่น
คะแนน	2	มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป



2. เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจ และมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- คะแนน 0 เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด
- คะแนน 1 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด
- คะแนน 2 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน
- คะแนน 3 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นสนับสนุน น่าสนใจมีข้อมูลสนับสนุน
- คะแนน 4 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นสนับสนุน น่าสนใจมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน

3. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติข้อคิด หรือ ข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- คะแนน 0 ไม่มีความคิดสร้างสรรค์
- คะแนน 1 มีแนวคิดที่แปลกใหม่
- คะแนน 2 มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม
- คะแนน 3 การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเอง และสังคม
- คะแนน 4 การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติข้อคิดหรือข้อเสนอแนะ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

4. การใช้ภาษา หมายถึง ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน และลำดับความไม่วกวน คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- คะแนน 0 ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง
- คะแนน 1 ใช้ภาษาถูกต้อง
- คะแนน 2 ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายชัดเจน
- คะแนน 3 ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน
- คะแนน 4 ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน



5. อักษรวิธี หมายถึง สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน เป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

คะแนน 0 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 13 แห่ง

คะแนน 1 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 10 - 12 แห่ง

คะแนน 2 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 7 - 9 แห่ง

คะแนน 3 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 4 - 6 แห่ง

คะแนน 4 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 1 - 3 แห่ง

หมายเหตุ การนับคำผิด ถ้าผิดซ้ำคำเดียวกันให้นับเป็น 1 แห่ง

6. ความสะอาด ลักษณะโดยทั่วไปของชิ้นงานโดยรวม ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

คะแนน 0 ตัวอักษรอ่านยาก หรือสกปรก

คะแนน 1 ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด ขาดความเป็นระเบียบ

คะแนน 2 ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด เป็นระเบียบ



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ (2553 : 85-86) ได้กล่าวถึง วิธีการประเมินการเขียนเรียงความ จากการอบรมภาษาไทยและบูรณาการระดับประถมศึกษา ไว้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ

องค์ประกอบ ที่ประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงานหรือการปฏิบัติ			
	1 ต้องปรับปรุง	2 ผ่าน	3 ดี	4 ดีมาก
องค์ประกอบ ของเรียงความ (คำนำ เนื้อหา สรุป)	เรียงความมี องค์ประกอบไม่ ครบ หรือไม่ สามารถจำแนก องค์ประกอบได้ ชัดเจน	เรียงความมี องค์ประกอบ ครบถ้วน	เรียงความมี องค์ประกอบ ครบถ้วน และใช้ กลวิธีการเขียนใน แต่ละองค์ประกอบ ที่ทำให้เกิดความ น่าสนใจ	เรียงความมี องค์ประกอบ ครบถ้วน และใช้ กลวิธีในการเขียน แต่ ละองค์ประกอบที่ทำ ให้เกิดความน่าสนใจ อย่างยิ่ง
การเรียบเรียง ย่อหน้า	ย่อหน้าไม่มี ประโยคใจความ สำคัญ และยังมี ขาดรายละเอียด สนับสนุน	ทุกย่อหน้ามี ประโยคใจความ สำคัญ แต่ยังไม่ สามารถขยาย รายละเอียดหรือ ยกเหตุผล สนับสนุนได้ เพียงพอ	ทุกย่อหน้ามี ประโยคใจความ สำคัญ และมีการ ขยายรายละเอียดที่ สนับสนุนประโยค ใจความสำคัญ	ทุกย่อหน้ามีประโยค ใจความสำคัญชัดเจน และมีการขยาย รายละเอียดที่ สนับสนุน ประโยค ใจความสำคัญอย่าง ชัดเจนและ สมเหตุสมผล
สำนวนภาษา	ใช้สำนวนภาษาที่ ไม่เป็นภาษา มาตรฐาน เช่น ภาษาระดับ กันเอง ภาษาระดับ สนทนาการร้อย เรียงประโยคไม่ ราบรื่น	ใช้สำนวน ภาษาระดับกึ่ง ทางการ	ใช้สำนวนภาษา มาตรฐาน เป็น ภาษาระดับทางการ และร้อยเรียง ประโยคได้อย่าง ราบรื่น	ใช้สำนวนภาษา มาตรฐานเป็น ภาษาระดับทางการ ร้อยเรียงประโยคได้ อย่างราบรื่น เลือกสรรถ้อยคำมา ใช้อย่างไพเราะ เหมาะสม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 (2553 : 2-3) กำหนดแนวทางการประเมินการเขียนเรียงความ ในการวัดและประเมินผลความสามารถในการเขียนของนักเรียน จากโรงเรียนที่สังกัด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ

คุณภาพ	คุณลักษณะ
ระดับ 4	ตั้งชื่อเรื่องได้น่าสนใจ สอดคล้องกับภาพและเนื้อหา หาเขียนเรื่องได้สอดคล้องกับภาพ การดำเนินเรื่องไม่ สับสนวกวน ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในเชิงสร้างสรรค์ ใช้สำนวนถ้อยคำภาษาอย่างสละสลวยกลมกลื่นกับเนื้อหา หาสื่อความหมายได้ชัดเจน ตัวหนังสืออ่านง่ายเขียนสะกดคำถูกต้อง และสะอาดเรียบร้อย
ระดับ 3	ตั้งชื่อเรื่องได้น่าสนใจ สอดคล้องกับภาพและเนื้อหา เขียนเรื่องได้สอดคล้องกับภาพ การดำเนินเรื่องอย่างสับสนวกวนเป็นบางตอน ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในเชิงสร้างสรรค์ ใช้สำนวน ถ้อยคำภาษาได้อย่างสละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจน ตัวหนังสืออ่านง่ายและเขียนสะกดผิดไม่เกิน 3 คำ
ระดับ 2	ตั้งชื่อเรื่องได้สอดคล้องกับภาพและเนื้อหา เขียนเรื่องได้สอดคล้องกับภาพ การดำเนินเรื่องยังสับสนว่าควรเป็นบางตอน ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้าง แต่ยังไม่ชัดเจน สำนวนถ้อยคำภาษายังไม่สละสลวย สื่อความหมายไม่ชัดเจน ตัวหนังสืออ่านค่อนข้างยาก และเขียนสะกดคำ ผิดไม่เกิน 6 คำ
ระดับ 0	ไม่เขียนเรื่องหรือเขียนแต่ไม่เป็นเรื่องราว หรือเขียนเป็นตัวหนังสือ แต่อ่านไม่ออก

สรุปได้ว่า การประเมินการเขียนเรียงความ ควรประเมินโดยใช้หลักเกณฑ์หลาย ๆ ด้าน ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมินไม่ควรพิจารณาแค่ด้านใดด้านหนึ่ง เพราะจะทำให้การตรวจงานขาดความยุติธรรม ไม่เที่ยงธรรม และควรใช้เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินตามสภาพจริง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของเงินในการให้คะแนน การเขียนเรียงความ โดยกำหนดองค์ประกอบการประเมินและคำอธิบายระดับคุณภาพ แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบ ประกอบด้วย 3 ระดับคะแนน ดังนี้

ตารางที่ 5 การสังเคราะห์องค์ประกอบเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. องค์ประกอบของเรียงความ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กัน และน่าสนใจ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กัน แต่ไม่น่าสนใจ	มีองค์ประกอบ ไม่ครบถ้วน หรือ ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน และไม่น่าสนใจ
2. เนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนินเรื่องเป็นลำดับ และเสนอข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนินเรื่องเป็นลำดับ แต่ไม่เสนอข้อคิดแก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนินเรื่องที่วกวน และ ไม่เสนอข้อคิดแก่ผู้อ่าน
3. การใช้สำนวนภาษา	ใช้สำนวนภาษาถูกต้อง สละสลวย กลมกลืนกับ เนื้อเรื่อง สื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษาถูกต้อง เหมาะสม กับเนื้อเรื่อง แต่สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา ไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน
4. การสะกตคำ	เขียนสะกตคำผิด 1 - 5 แห่ง	เขียนสะกตคำผิด 6 - 10 แห่ง	เขียนสะกตคำผิด เกิน 10 แห่ง ขึ้นไป

## เกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ

คะแนน	9 - 12	ระดับ 3	หมายถึง	ดี
คะแนน	5 - 8	ระดับ 2	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	4	ระดับ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

## 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนางานวิจัยให้เสร็จสมบูรณ์และมีคุณภาพ ซึ่งงานวิจัยที่เลือกศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยแบบฝึก และการใช้ข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งงานวิจัยที่ได้ศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

### 5.1 งานวิจัยในประเทศ

มณฑนกร เจริญรักษา (2552: 348) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) พัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 3) ทดลองใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 4) ประเมินและปรับปรุงแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนวัดทัพยายท้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียน ครู ผู้เชี่ยวชาญ ต้องการให้มีการพัฒนาแบบฝึกที่มีรูปแบบหลากหลายรูปแบบ มีภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม และดึงดูดความสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรเป็นเนื้อหาที่ใกล้ตัวผู้เรียน และมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 2) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.32/79.13 3) การทดลองใช้แบบฝึกทักษะดำเนินการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่า นักเรียนชื่นชอบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ให้ความสนใจกระตือรือร้นร่วมมือกันทำกิจกรรม 4) หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะ นักเรียนมีทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดทุกด้าน

ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553: 279) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) 1 พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เปรียบเทียบ

ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนแคนดงพิทยาคม อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน 2) แบบฝึกการเขียน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนความเรียงร้อยแก้ว 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิธีการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.13/88.20 2) ผลสัมฤทธิ์ของการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

แสงระวี ประจวบวัน (2553 : 204) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้าง และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อน และหลังโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่ใช้วิธีการใดมีความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนละเหยียดอุบลรัตน์ อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2552 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.31/82.11 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

วนิดา กุลภัทร์แสงทอง (2554 : 259) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและ



สร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) พัฒนาและหาผลสัมฤทธิ์ของแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) ฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น 4) ประเมินผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ และ 5) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นและคุณลักษณะรักความเป็นไทย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถาม 3) แบบฝึก และ 4) แบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรและศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่า ต้องการให้มีการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น เกี่ยวกับคำขวัญของอำเภอกระทุ่มแบน แบบฝึกมีรูปแบบหลากหลาย โดยการฝึกเป็นรายบุคคล มีภาพประกอบ เนื้อหาน่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 2) แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.66/86.67 3) ระหว่างการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในระดับดี และมีความสุขสนุกสนานกับการเรียน 4) ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น หลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนเห็นด้วยว่าแบบฝึกช่วยให้นักเรียนมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นกว่าเดิม กิจกรรมของแบบฝึกไม่ยุ่งยากซับซ้อนระดับมากที่สุด และนักเรียนมีคุณลักษณะความเป็นไทย คือ นักเรียนใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนาวรัตน์ เจตตุ (2555: 375) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ 2) พัฒนาแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 3) ทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ 4) ประเมินทักษะการเขียนสรุปความ ประเมินชิ้นงาน e-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ และ 5) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเขาย้อยวิทยา อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 37 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้ได้แก่

1) แบบสอบถามความต้องการแบบฝึก 2) ประเด็นสนทนากลุ่ม 2) แบบฝึกเสริมทักษะ 3) แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน 4) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อแบบฝึกเสริมทักษะ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องต้องการให้สร้างแบบฝึกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา อาหาร และประเพณีของไทยทรงดำ ในรูปแบบที่หลากหลาย สีสดใส มีภาพประกอบใช้ร่วมกับการไปศึกษานอกสถานที่ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น โดยมีครู นักเรียน และผู้รู้ท้องถิ่นประเมินร่วมกัน 2) ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.75/81.62 3) ผลการทดลองใช้แบบฝึก พบว่า นักเรียนกระตือรือร้นสนใจในกิจกรรม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน 4) นักเรียนมีทักษะการเขียนสรุปความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับดีมาก และคุณลักษณะอยู่ในระดับดี นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ในด้านประโยชน์ที่ได้รับนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของไทยทรงดำ และภูมิใจที่ได้มีโอกาสอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยทรงดำ

ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557: 170) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับการฝึกทักษะภาพการ์ตูน 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนศรีสำราญราษฎร์บำรุง (แฉ่มประชาอุทิศ) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความโดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน 2) แบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูนหลังจากการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูนโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

รุ่งทิวา สิงห์เทียน (2558 : 291) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบทักษะการ

เขียนสารคดีของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัด เรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนเขาย้อยวิทยา อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย 2) แผนการจัดการเรียนรู้ใช้ร่วมกับแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น อำเภอเขาย้อย 3) แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนสารคดี และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.21/75.33 2) ทักษะการเขียนสารคดี ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย อยู่ในระดับมาก

## 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

รอสไตน์ (Rothstein, 1970: 2806 – A, อ้างถึงใน ประทีป ศิริบังกช, 2530: 50) ได้วิจัยเปรียบเทียบการสอนเรียงความโดยใช้วิธีแบบโปรแกรมกับการสอนเรียงความแบบเดิม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับวิทยาลัย ให้นักศึกษาทุกคนเขียนเรียงความสัปดาห์ละ 4 ครั้ง เป็นเวลา 4 เดือน แล้วให้อาจารย์ 3 คนตรวจ ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์คำผิดจากเรียงความที่นักศึกษาเขียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และจากการสอบถามนักศึกษา พบว่านักศึกษาพอใจการสอนโปรแกรมมากกว่าการสอนเรียงความแบบเดิม และนักศึกษาจะเขียนเรียงความได้ดีเมื่อเขาเขียนในสิ่งที่เขาารู้ และเขียนจากความนึกคิดของเขาเอง

ลอว์รี่ (Lawrey, 1978, อ้างถึงใน พิณเพชร บุรณภิญโญ, 2545: 49) ศึกษาผลการใช้แบบฝึกหัดกับนักเรียนในระดับที่ 1 ถึงระดับที่ 3 จำนวน 87 คน ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยนักเรียน ในการเรียนรู้โดยนักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกหัด มีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกหัดสูงกว่าคะแนนก่อนการทำแบบฝึกหัด นอกจากนี้แบบฝึกหัดยังช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากนักเรียนมีความสามารถทางด้านภาษาแตกต่างกัน การนำแบบฝึกหัดมาใช้ จึงเป็นการช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนเพิ่มขึ้น

แมคคิก (McPeake, 1979, อ้างถึงใน ดวงพร อายุการ, 2547: 75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้จากแบบฝึกอย่างเป็นระบบเพศของนักเรียนส่งผลต่อความสามารถในการอ่านสะกดคำ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาเมือง Scituate and Massachusetts จำนวน 129 คน ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบฝึกมีส่วนช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านการสะกดคำของนักเรียนทุกกลุ่มนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำสูงขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย แต่เวลาเพียง 12 สัปดาห์ ไม่เพียงพอที่จะ ทำให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ในการสะกดคำใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษานอกจากนี้ยังพบว่าการอ่านยังมีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการสะกดคำของนักเรียน

แสเวนดิงเกอร์ (Schwendinger, 1979: 146, อ้างถึงใน วราพร จำปา, 2545: 31) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับ 6 จำนวน 503 คน โดยใช้แบบฝึกที่มีรูปภาพจริง แบบเขียนตามคำบอก และแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกที่มีรูปภาพของจริงมีผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้รูปภาพของจริง

ออสติน (Austin, 1983: 771 – A, อ้างถึงใน ประทีป ศิริบังข, 2530: 98) ได้วิจัยผลของการอ่านอย่างวิเคราะห์ต่อทักษะการเขียนเรียงความในระดับวิทยาลัย โดยแบ่งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 25 คน เป็นนักศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองใช้การเขียนโดยคำนึงถึงการนำรูปแบบตัวอย่างการเขียนที่ดีจากเรื่องี่อ่าน ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการอ่านอย่างวิเคราะห์ ประกอบการฝึกเขียน ใช้ผลการสอบก่อนและหลังเรียน ผลของการเขียนในสัปดาห์แรก และสัปดาห์สุดท้ายของการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนจากการสอบก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กลุ่มควบคุมคะแนนที่ได้มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยแสดงว่าการใช้บทความหรือเนื้อหาอย่างมีการอ่านการวิเคราะห์เรื่อง ถ้อยคำ สำนวน ภาษา ศิลปะการเขียนที่ดีเหล่านี้ จะมีผลต่อการเรียนวิชาการเขียนได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะพบว่า แบบฝึกช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนดีขึ้น แบบฝึกที่ดีต้องสอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอน และนักเรียน บรรลุตัวชี้วัดที่ต้องการฝึกทักษะ เนื้อหาเรียงลำดับความยากง่าย เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีกิจกรรมที่หลากหลายรูปภาพสวยงามคมชัด และสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา อีกทั้งการนำข้อมูลท้องถิ่นมาสอนในเรื่องการเขียนเรียงความนั้นเป็นการช่วยปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรักและห่วงแทนในท้องถิ่นของตนมีความภาคภูมิใจในชุมชนท้องถิ่นของตน

### บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ระหว่างก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายโพธาราม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ จำนวน 50 คน โรงเรียนวัดพระศรีอารีย์ จำนวน 9 คน โรงเรียนวัดหุบมะกล่ำ จำนวน 14 คน โรงเรียนชุมชนวัดบ้านเลือก (โพธาริมย์) จำนวน 13 คน โรงเรียนวัดโบสถ์ (อินรัษฎาราษฎร์บำรุง) จำนวน 14 คน โรงเรียนวัดดอนกระเบื้อง (ดอนกระเบื้องราษฎร์บำรุง) จำนวน 25 คน โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 137 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการ สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จากนั้นสุ่มห้องเรียนอีกครั้ง ได้ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ซึ่งได้มาจากการใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม มีนักเรียน จำนวน 27 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ความสามารถในการเขียนเรียงความ

3.2.2 ความความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น



#### 4. เนื้อหา

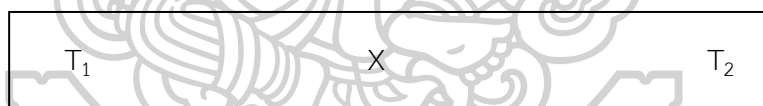
ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานที่ ท 2.1 กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 มาตรฐาน ท 2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ข้อที่ 2 (ท 2.1 ป.3/2) เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน

#### 5. ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โดยทดลอง เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วย รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

#### รูปแบบการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ประเภทการทดลอง ขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Designs) แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest - Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธ์, 2553: 144) ดังต่อไปนี้



แผนภาพที่ 1 แบบแผนการวิจัย One Group Pretest - Posttest Design

- T<sub>1</sub> แทน การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น
- X แทน การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น
- T<sub>2</sub> แทน การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 10 ชุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 10 แผน สอนแผนละ 1 ชั่วโมง ประกอบด้วย

- แผนที่ 1 การเขียนประโยคจากคำที่กำหนดให้
- แผนที่ 2 การเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้
- แผนที่ 3 การเขียนบรรยายเรื่องราว
- แผนที่ 4 การเขียนแสดงความรู้สึกจากภาพ
- แผนที่ 5 การวางโครงเรื่องของเรียงความ
- แผนที่ 6 การขยายโครงเรื่องของเรียงความ
- แผนที่ 7 การเขียนคำนำ
- แผนที่ 8 การเขียนเนื้อเรื่อง
- แผนที่ 9 การเขียนสรุป
- แผนที่ 10 เขียนเรียงความ

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นข้อสอบคนละฉบับ ซึ่งมีลักษณะแบบคู่ขนาน (Parallel form)

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ จำนวน 12 ข้อ

### การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียด วิธีการขั้นตอนในการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีขั้นตอนในการสร้างและกระบวนการตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ พุทธศักราช 2553

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนเรียงความ

1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

1.4 ศึกษาข้อมูลท้องถิ่นของจังหวัดราชบุรี

1.5 ดำเนินการสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ฉบับร่าง จำนวน 10 ชุด ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง จุดประสงค์แบบฝึกแต่ละเรื่อง และแบบทดสอบ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีสอน ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างคุณลักษณะของแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น กับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 177) ดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นนั้น มีความสอดคล้องเหมาะสม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นนั้น มีความสอดคล้องเหมาะสมหรือไม่
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นนั้น ไม่มีความสอดคล้องเหมาะสม

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นที่สร้างขึ้น

R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

$\sum R$  หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ดังภาคผนวก ข.)

1.7 นำแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาประสิทธิภาพ  $E_1/E_2$  กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายโพธาราม 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ค้นหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล (individual tryout) ทดลองกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพระศรีอารีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และยังไม่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึก การเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 3 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 1 คน รวม 3 คน โดยดูจากผลการเรียนภาคเรียนที่ผ่านมา ซึ่งผู้วิจัยทดลองให้นักเรียนเรียนด้วยแบบฝึก การเขียนเรียงความที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่น สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง เป็นเวลา 2 สัปดาห์ รวม 10 ชั่วโมง และสัมภาษณ์นักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการด้วย ข้อมูลท้องถิ่น เกี่ยวกับระยะเวลา ความเข้าใจเนื้อหา และความยากง่ายของแบบฝึกการเขียน เรียงความนำมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ  $E_1/E_2$  แบบรายบุคคล (individual tryout) ได้ค่า ประสิทธิภาพเท่ากับ 80.28/80.56 (ดังภาคผนวก ค.) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

จากผลการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบข้อควรปรับปรุงแก้ไขระหว่างการทดลอง ดังนี้ ระยะเวลาที่ใช้ในการทำแบบฝึกการเขียนเรียงความของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำจะใช้เวลาในการเขียนค่อนข้างนาน จึงนำวิธีการแผนที่ความคิดมาประกอบการเรียนรู้ ปรับเรื่องการใช้ภาษา และทบทวนความรู้นอกเวลาเรียนเพิ่มเติม

ค้นหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (small group tryout) ทดลองกับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหุบมะกล่ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และยังไม่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกการเขียน เรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 3 คน จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) นำแบบฝึกการ เขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วมาทดลองกับนักเรียนกลุ่มนี้ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของภาษา ความยากง่ายของกิจกรรม และความเหมาะสม ของเวลา นำมาหาค่าประสิทธิภาพ  $E_1/E_2$  แบบกลุ่มเล็ก (small group tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.57/82.41 (ดังภาคผนวก ค.) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

จากผลการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบข้อควรปรับปรุงแก้ไขระหว่างการทดลอง ดังนี้ ควรปรับปรุงแก้ไขรูปภาพที่นำมาใช้ในแบบฝึกที่มีขนาดเล็กทำให้ไม่น่าสนใจให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ปรับแก้การสะกดคำ การใช้ภาษาให้ชัดเจน จึงนำไปปรับแก้ไขก่อนนำไปทดลองจริง

1.8 นำแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับ กลุ่มตัวอย่าง

2. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในด้านมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ

2.1.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.2 ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยรายละเอียดของแผนประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ (ความรู้ : ทักษะ : คุณลักษณะอันพึงประสงค์) ชิ้นงาน/ภาระงานกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แหล่งการเรียนรู้หนังสืออ่านประกอบ การวัดและประเมินผล และบันทึกหลังการสอน จำนวนแผนการสอนทั้งหมด 10 แผนดังนี้

แผนที่ 1 ชนิดของคำ...ทำหลายหน้าที่

แผนที่ 2 แต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

แผนที่ 3 บรรยายภาพให้เป็นเรื่องราว

แผนที่ 4 ว่าด้วยการแสดงความรู้สึก

แผนที่ 5 เรื่องเล่าจากจินตนาการ

แผนที่ 6 วางโครงร่างเล่าเรื่องราว

แผนที่ 7 ฝึกเขียนคำนำ

แผนที่ 8 การสร้างเนื้อเรื่อง

แผนที่ 9 การฝึกเขียนสรุป

แผนที่ 10 เขียนเรียงความ

2.1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบด้านภาษา ความเหมาะสมของเนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการวัดและประเมินผลจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการปรับปรุงข้อแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีสอน ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างคุณลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 177) ดังนี้



- |    |         |  |
|----|---------|--|
| +1 | หมายถึง | แน่ใจว่าเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัด ประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้           |
| 0  | หมายถึง | ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัด ประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ |
| -1 | หมายถึง | แน่ใจว่าเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัด ประเมินผลไม่มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้       |

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ดังภาคผนวก ข.)

2.1.5 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ต่อจากนั้น นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 10 แผน ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึก การเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี สังกัดสำนักงานเขต การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปี 2561 จำนวน 27 คน

3. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ เป็นแบบทดสอบ แบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นข้อสอบ แบบคู่ขนาน คือ มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตร สถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ พุทธศักราช 2553 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบ การเขียนข้อสอบ และการวิเคราะห์ข้อสอบจาก หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างข้อสอบ

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ที่เป็นแบบทดสอบ อัตนัย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน (Parallel tests) จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 2 ข้อ รวม 4 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้

3.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพร้อม เกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบภาษา ความถูกต้องทางด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยเกณฑ์การตรวจเป็นแบบรูบรีคส์ (Rubric) ใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของเกณฑ์ในการให้คะแนน การเขียนเรียงความ โดยกำหนดองค์ประกอบการประเมินและคำอธิบายระดับคุณภาพ แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบ ประกอบด้วย 3 ระดับคะแนน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

**เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ**

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. องค์ประกอบของเรียงความ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กัน และน่าสนใจ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กัน แต่ไม่น่าสนใจ	มีองค์ประกอบ ไม่ครบถ้วน หรือ ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน และไม่น่าสนใจ
2. เนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนินเรื่องเป็นลำดับ และเสนอข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนินเรื่องเป็นลำดับ แต่ไม่เสนอข้อคิดแก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนินเรื่องที่วกวน และ ไม่เสนอข้อคิดแก่ผู้อ่าน
3. การใช้สำนวนภาษา	ใช้สำนวนภาษาถูกต้อง สละสลวย กลมกลืนกับ เนื้อเรื่อง สื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษาถูกต้อง เหมาะสม กับเนื้อเรื่อง แต่สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา ไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน
4. การสะกดคำ	เขียนสะกดคำผิด 1 - 5 แห่ง	เขียนสะกดคำผิด 6 - 10 แห่ง	เขียนสะกดคำผิด เกิน 10 แห่ง ขึ้นไป

**เกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ**

คะแนน	9 - 12	ระดับ 3	หมายถึง	ดี
คะแนน	5 - 8	ระดับ 2	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	4	ระดับ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข จากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีสอน ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 177) ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ดังภาคผนวก ข.) แสดงว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

3.6 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ จำนวน 30 คนที่ได้เรียนเรื่องนี้ผ่านมาแล้ว เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ แล้วตรวจคำตอบตามเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ เพื่อให้เหมาะสมกับศักยภาพ และความสามารถของผู้เรียน โดยมีผู้ตรวจ 2 คน คือ ผู้วิจัย และ ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ตรวจให้คะแนนอย่างเป็นอิสระต่อกัน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง -1.0 ถึง +1.0 หากมีค่าใกล้ +1.0 ถือว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันโดยตรงอย่างมาก จากการทดลองได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.80 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันโดยตรง (ดังภาคผนวก ค.)

3.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ครอนแบคแอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าเป็น ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ จากการทดลองได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86 (ดังภาคผนวก ค.)

3.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแล้วสร้างแบบสอบถามที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก ปานกลาง และน้อย จำนวน 12 ข้อ ซึ่งถามในประเด็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านเนื้อหา 2. ด้านบรรยากาศการเรียน และ 3. ด้านประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียน ดังนี้

ระดับคะแนน	3	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย

### เกณฑ์การแปลผล

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

4.2 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา ความสอดคล้องกับประเด็นต่างๆ ที่จะวัด แล้วแก้ไข

4.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีสอน ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างคุณลักษณะของแบบสอบถามความคิดเห็นกับจุดประสงค์ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าแบบสอบถามความคิดเห็นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบสอบถามความคิดเห็นนั้นมีความสอดคล้อง
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามความคิดเห็นนั้นมีความสอดคล้องหรือไม่
-1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามความคิดเห็นนั้นไม่มีความสอดคล้อง

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ดังภาคผนวก ข.)

4.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ที่ปรับปรุงไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 36 คนที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โดยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ไปถึงผู้บริหารโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ เพื่อขออนุญาตในการทดลองเครื่องมือ
2. ทำการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบอัตโนมัติ แล้วบันทึกผลคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test)

3. ทดลองใช้แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ใช้ระยะเวลาการทดลอง วันละ 1 ชั่วโมง จำนวน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน รวม 10 ชั่วโมง

4. เมื่อเรียน เนื้อหาจบทำการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ฉบับหลังการจัดการเรียนรู้แล้วบันทึกคะแนนเพื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้

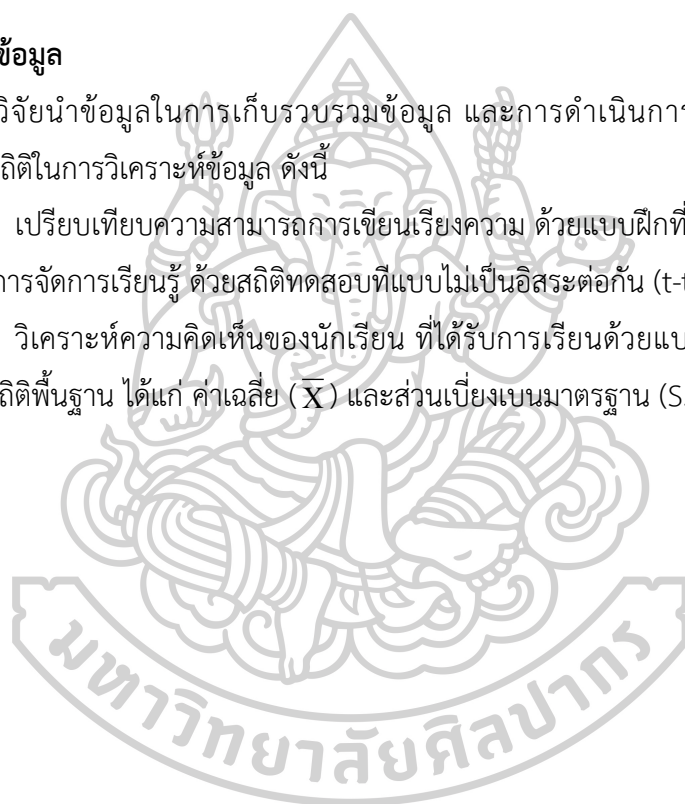
5. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการดำเนินการวิจัย มาวิเคราะห์ตามหลักการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความ ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยสถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน ที่ได้รับการเรียนด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)





## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ประเภทการทดลองขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Designs) แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest – Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

#### ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบฝึกไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ จำนวน 27 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย แล้วจึงดำเนินการทดลอง โดยใช้แบบฝึกควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 7 ประสิทธิภาพของแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3  
กับกลุ่มตัวอย่าง

การทดสอบ	จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ประสิทธิภาพ
แบบฝึกที่ 1	27	12	11.11	0.75	-
แบบฝึกที่ 2	27	12	10.81	0.79	-
แบบฝึกที่ 3	27	12	9.59	0.84	-
แบบฝึกที่ 4	27	12	10.00	1.18	-
แบบฝึกที่ 5	27	12	9.59	0.50	-
แบบฝึกที่ 6	27	12	10.30	0.91	-
แบบฝึกที่ 7	27	12	8.81	0.79	-
แบบฝึกที่ 8	27	12	9.63	0.93	-
แบบฝึกที่ 9	27	12	8.96	0.85	-
แบบฝึกที่ 10	27	12	9.44	1.67	-
ระหว่างเรียน	27	120	96.26	6.76	81.88
หลังเรียน	27	12	10.07	1.24	83.95

จากตารางที่ 7 พบว่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นระหว่างเรียน มีค่าเท่ากับ 81.88 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 83.95 แสดงว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่นมีประสิทธิภาพเท่ากับ  $81.88 / 83.95$  ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 (ตั้งภาคผนวก ค)

**ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น**

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ก่อนเรียน	27	12	7.63	1.04	25.08
หลังเรียน	27	12	10.07	1.24	

จากตารางที่ 8 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.04 และหลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.24 โดยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

**ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น**

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

รายการประเมิน		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
<b>ด้านเนื้อหา</b>					
1	การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นมีความน่าสนใจ	2.63	0.49	มาก	2
2	การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความรู้ และเข้าใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้น	2.67	0.48	มาก	1

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น (ต่อ)

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
<b>ด้านเนื้อหา</b>					
3	ระดับภาษาของแบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	2.67	0.55	มาก	1
4	รูปภาพประกอบในแบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีความชัดเจนและน่าสนใจ	2.63	0.49	มาก	3
	เฉลี่ยรวมด้านเนื้อหา	2.65	0.36	มาก	2
<b>ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</b>					
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน	2.59	0.57	มาก	3
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	2.48	0.51	มาก	4
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเรียงความมากขึ้น	2.63	0.49	มาก	2
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น	2.78	0.42	มาก	1
	เฉลี่ยรวมด้านบรรยากาศ	2.62	0.44	มาก	3

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่	
<b>ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม</b>					
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้	2.78	0.42	มาก	1
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความครั้งต่อไป	2.70	0.47	มาก	3
11	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ดีขึ้น	2.74	0.45	มาก	2
12	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นทำให้นักเรียนรู้จัก และภูมิใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้น	2.78	0.42	มาก	1
เฉลี่ยรวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ		2.75	0.40	มาก	1
เฉลี่ยรวม 3 ด้าน		2.67	0.37	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมเรียงจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 รองลงมาคือ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 และ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 เป็นลำดับสุดท้าย



## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ประเภทการทดลองขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Designs) แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest – Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จากนั้นสุ่มห้องเรียนอีกครั้ง ได้ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 27 คน ซึ่งได้มาจากการใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.88/83.95 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

## สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ได้ค่าประสิทธิภาพ 81.88/83.95 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกที่ บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกที่ บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นด้วยมาก เป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม รองลงมาคือ ด้านเนื้อหา และด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ

## อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีประเด็นอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 1. ชื่อแบบฝึก 2. คำนำ 3. สารบัญ 4. คำแนะนำสำหรับครู 5. คำแนะนำสำหรับนักเรียน 6. มาตรฐานและตัวชี้วัด 7. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ (ก่อนเรียน) 8. แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น 10 ชุด ได้แก่ 1) ชนิดของคำ 2) การแต่งประโยค 3) เขียนบรรยายภาพ 4) เขียนบรรยายความรู้สึก 5) เขียนตามจินตนาการ 6) วางโครงเรื่อง 7) เขียนคำนำ 8) เนื้อเรื่อง 9) สรุป จนนำไปสู่ 10) การเขียนเรียงความ 9. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ (หลังเรียน) ด้านการทดสอบประสิทธิภาพ ของแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.88/83.95

จากการที่แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่นำไปทดลองใช้ได้ค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์นั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อบกพร่องด้านการเขียนเรียงความของ นักเรียน และนำมาจัดสร้างอย่างมีขั้นตอนตามหลักการสร้างแบบฝึกการเขียนที่ดี และศึกษาทฤษฎี ทางจิตวิทยา จัดเนื้อหาอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบเนื้อหา รูปแบบของแบบฝึกหลายขั้นตอน และนำผลการศึกษาปัญหาการสอนการเขียนเรียงความของครูมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการจัดทำ แบบฝึกการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียน นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนให้ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบฝึกให้ถูกต้องสมบูรณ์ นำแบบฝึกการเขียนเรียงความที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑนกร เจริญรักษา (2552: 112), ญัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553: 97), เนาวรัตน์ เจตตุ. (2555: 173) พบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอน โดยการศึกษาความต้องการ ข้อมูลพื้นฐานพัฒนา หาประสิทธิภาพ นำไปทดลองใช้ และประเมินผล พร้อมกับปรับปรุงแก้ไข จึงส่งผลให้แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตาม เกณฑ์ ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงระวี ประจวบวัน (2553: 77) ซึ่งศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึก ทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ประสิทธิภาพของแบบ ฝึกทักษะการเขียนเรียงความ มีค่าเท่ากับ 80.31/82.11

นอกจากนี้ แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยการผ่านขั้นตอนอย่างมีระบบ ผ่านการตรวจสอบจาก อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญได้รับการปรับปรุงจนมีคุณภาพ มาจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ สร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่น ตลอดจนสร้างแบบทดสอบ วัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ แบบฝึกการเขียน เรียงความที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นยังได้ การสอดแทรกข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดราชบุรีที่มีเนื้อหาแตกต่างกันในแต่ละแบบฝึก ไม่ยากไม่ง่าย จนเกินไป และในแบบฝึกแต่ละชุดประกอบด้วยแบบฝึกหลายรูปแบบ และภาพประกอบ ทำให้ แบบฝึกแต่ละชุดมีความน่าสนใจ สามารถกระตุ้นเร้าให้นักเรียนเกิดความอยากเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ วันเพ็ญ คุณพิริยะเทวี (2548 : 63 อ้างถึงใน รุ่งทิวา สิงห์เทียน, 2558 : 123) ได้ กล่าวถึง ลักษณะของแบบฝึกที่ดี ว่า ควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน เป็นไปตามความยาก

ง่ายของเนื้อหา ควรเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน หรือสิ่งที่ผู้เรียนพบเห็น เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน มีรูปแบบหลากหลาย อีกทั้ง แสงระวี ประจวบวัน (2553 : 204 ) ได้เสนอแนะลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีควรมีคำชี้แจงที่สั้นกระชับ และชัดเจน เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีรูปแบบที่หลากหลายสีสันสดใส สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน โดยใช้แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แบบฝึกการที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะ แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีกำหนดจุดประสงค์ให้ครอบคลุมเนื้อหา และมีความชัดเจน คือ ฝึกให้ผู้เรียนมีความรู้ในการเขียนเรียงความ มีผลทำให้สามารถจัดกิจกรรม และวัดผลประเมินผลได้ตรงตามสภาพจริง เนื้อหาในแบบฝึกเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป โดยนำแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นสอดแทรกในขั้นสอน เพื่อฝึกและเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความของผู้เรียน ได้รับความสนใจ และทำทหายความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

จากการนำแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 27 คน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถในการเขียนเรียงความ มากกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 วางโครงร่างเล่าเรื่องราว ผลการจัดการเรียนรู้พบว่า นักเรียนให้ความสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรม อาจเป็นเพราะเนื้อหาในแบบฝึกเป็นเรื่องใกล้ตัวในท้องถิ่นของตนเอง บางเรื่องเป็นความรู้ใหม่สำหรับนักเรียน แม้ว่าหลายคนจะเป็นคนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี แต่ก็ไม่เคยได้เรียนรู้ข้อมูลในท้องถิ่นของตนมาก่อน อีกทั้งภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม จึงทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และสนใจในการทำกิจกรรม การให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมทั้งแบบรายบุคคล และเป็นกลุ่ม โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ประมาณ 4 - 6 คน แบบคณะความสามารถ เก่งปานกลาง และต่ำ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันรับผิดชอบงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้สามารถส่งตามกำหนดเวลา ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะของตนเอง

นอกจากนี้ แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ได้การนำข้อมูลท้องถิ่นในจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นเรื่องราวใกล้ตัวของนักเรียนมาใช้ในแบบฝึก เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดราชบุรี พร้อมภาพมาประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน นักเรียนจึงมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องราวเหล่านั้นอยู่แล้ว เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบตามขั้นตอนของแบบฝึก นักเรียนจึงกระตือรือร้นในการเรียน และเรียนรู้ได้ดี ตลอดจนเห็นคุณค่าท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น ส่งผลต่อการยกระดับความสามารถในการเขียนเรียงความ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแสงระวี ประจวบวัน (2553: 204) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับวิธีการแผนที่ความคิด มีทักษะในการเขียนความเรียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องการวิจัยของศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557: 170) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน ซึ่งพบว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูนหลังจากการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังเป็นไปในทางเดียวกับการวิจัยของรุ่งทิwa สิงห์เทียน (2558: 291) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาชัย้อย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก โดย นักเรียนมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้ ทำให้นักเรียนรู้จักและภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ดีขึ้น และเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิwa สิงห์เทียน (2558: 124) ที่พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยข้อมูลท้องถิ่น อำเภอ เขาชัย้อยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่น อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาเรียนรู้ท้องถิ่นของตนเอง และครุณาเนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัว มีสถานที่จริงให้ได้ศึกษาเป็นวิถีชีวิต ซึ่งพบเห็นในชีวิตประจำวันของนักเรียน ล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลที่มีคุณค่ากับนักเรียนทุกคน ที่นอกจากจะนำไปเป็นข้อมูลในการเขียนสารคดีแล้วยังสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์



ในชีวิตประจำวันได้อย่างดีนั่นเอง รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา ซึ่งนักเรียนมีความคิดเห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความรู้ และเข้าใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้น ความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน มีความน่าสนใจ และมีความชัดเจน และด้านสุดท้าย คือ ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเรียงความมากขึ้น มีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน และนักเรียนมีความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยพบว่า นักเรียนชื่นชอบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ให้ความสนใจกระตือรือร้นร่วมมีปฏิบัติกิจกรรม กล่าวซักถาม กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิภา สิงห์เทียน (2558 : 124) ที่พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาชัย้อยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ช่วยส่งเสริมให้นักเรียน มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่น อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาเรียนรู้ท้องถิ่นของตนเอง และครุณาเนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัว มีสถานที่จริงให้ได้ศึกษาเป็นวิถีชีวิต ซึ่งพบเห็นในชีวิตประจำวันของนักเรียน ล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลที่มีคุณค่ากับนักเรียนทุกคน ที่นอกจากจะนำไปเป็นข้อมูลในการเขียนสารคดีแล้วยังสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างดีนั่นเอง

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า

#### ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการพัฒนาไปใช้

เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนบางส่วนยังขาดความรับผิดชอบในการทำงาน จึงไม่สามารถทำกิจกรรมให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ดังนั้นเมื่อครูมอบหมายงานแต่ละครั้ง ต้องสร้างข้อตกลงกับนักเรียนให้เข้าใจตรงกันและมีเทคนิคมาตรการ ในการดำเนินการเพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อกงานและกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น ให้แรงเสริมและการให้ความยืดหยุ่นด้านเวลา

2. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจในด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ น้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะในการทำกิจกรรมบางอย่างนักเรียนไม่สามารถทำได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากมีกิจกรรมมากเกินไป ทำให้การทำกิจกรรมบางอย่างไม่สำเร็จตามแผนที่วางไว้ เนื่องจากเวลาไม่เอื้ออำนวย ดังนั้นการทำแบบฝึกไปใช้ควรมีความยืดหยุ่นระยะเวลาตามความเหมาะสม และพยายามสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

### ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจในการพัฒนาแบบฝึกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในมาตรฐานและตัวชี้วัดอื่น หรือระดับชั้นอื่น เช่น การพัฒนาความสามารถในการเขียนบรรยาย ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น การพัฒนาความสามารถในการเขียนตามจินตนาการ ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น เป็นต้น
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ในลักษณะบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีเนื้อหาคล้ายกัน เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นต้น



## รายการอ้างอิง

### ภาษาไทย

- กรมประชาสัมพันธ์. (2560). สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์) : ต้นแบบของการรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ ใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับงานด้านสหกรณ์. เข้าถึงเมื่อ 8 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก <https://www.moac.go.th/ebook/B0037/>.
- กรมวิชาการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- \_\_\_\_\_. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา कुमारักษ์. (2539). การออกแบบการเรียนการสอน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี. (2558). ปี 2558 ปีปลดต้นนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้. เข้าถึงเมื่อ 12 มกราคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/websm/2015/jan/015.html>.
- ชนิษฐา ทวีศรี. (2557). “ผลการเรียนด้วยเทคนิคการร่วมมือกันเรียนรู้แบบบูรณาการการอ่าน และเขียนเรียงความผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). การพัฒนาความต้องการของท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จินต์นิภา ศรีไสย์. (2545). **แนวทางใหม่สำหรับครูวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์. (2553). **ชุดฝึกอบรม ภาษาไทยและบูรณาการระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชานนุต อุ๋นมะตี. (2550). “ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชัยอนันท์ นันทพันธ์. (2534). **ศิลปะการเขียนเรียงความ และรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ นันทพันธ์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). “การประเมินสื่อประสม” ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา**. นนทบุรี: มหาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2540). “กระบวนการสันนิเวทยาการ และระบบสื่อการสอน” ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษาหน่วยที่ 1 – 5 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**. นนทบุรี : มหาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส. (2553). “การพัฒนาการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2554). **ทักษะการเขียนภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงพร อายุการ. (2547). “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษทางศิลปะสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2546). **นวัตกรรมการศึกษาชุด แบบฝึก - แบบฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาผู้เรียน และการจัดทำผลงานทางวิชาการอาจารย์ 3 และบุคลากรทางการศึกษา (ครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธารอักษร.
- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2539). **การเขียนเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ทรงศรี สดคมขำ. (2547). “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นงเยาว์ ประโมณะกั. (2546). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับวิธีการสอนตามคู่มือครู.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นพดล จันทร์เพ็ญ. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ต้นอ้อ 1999 จำกัด.

เนาวรัตน์ เจตตุ. (2555). “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทย ทรงคำ อำเภอย่อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน.

ประทีป ศิริบังกช. (2530). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนเรียงความแบบปกติกับใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2538). “แนวการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก” ใน **สารพัดหลักสูตร**. (ฉบับเดือน เมษายน – มิถุนายน 2538): 53.

ประภาศรี สีอำไพพร. (2531). **การเขียนแบบสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ประสิทธิ์ เดชครอง. (2539). **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน**. กรุงเทพมหานคร: เจริญเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.

ปรีชา ช่างขวัญยืน. (2539). **เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผกา เสืองามเอี่ยม. (2560). ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ. สัมภาษณ์. 9 มิถุนายน.

พรสวรรค์ ทำบุญ. (2534). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึก โรงเรียนร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ. (2536). “ศิลปะการสอนเรียงความในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” ใน **จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิณเพชร บุรณภิญโญ. (2545). “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกภาพถ่ายและแบบฝึกภาพการ์ตูน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พื่อน เปรมพันธ์. (2542). **ศาสตร์แห่งการใช้ภาษาไทย**. กาญจนบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.



- ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์. (2542). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2549). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร. (2542). “มุมมองภาษาไทย” ใน **วารสารศึกษา กทม.** 22. (กุมภาพันธ์): 27.
- รจนา ยศทสข. (2540). **ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย**. ขอนแก่น: เพ็ญพรินต์ติ้ง.
- รุ่งทิวา สิงห์เทียน. (2558). “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบุรีศึกษา. (2552). **อำเภอโพธาราม ใน ประวัติ ตำนาน และเรื่องเล่า**. เข้าถึงเมื่อ 8 พฤศจิกายน. เข้าถึงได้จาก [http://rb-history.blogspot.com/2009/11/blog-post\\_08.html](http://rb-history.blogspot.com/2009/11/blog-post_08.html).
- \_\_\_\_\_. (2552). **คำขวัญจังหวัดราชบุรี ใน ประวัติ ตำนาน และเรื่องเล่า**. เข้าถึงเมื่อ 2 ตุลาคม. เข้าถึงได้จาก [http://rb-history.blogspot.com/2009/10/blog-post\\_02.html](http://rb-history.blogspot.com/2009/10/blog-post_02.html).
- \_\_\_\_\_. (2553). **ตำนานของดีโพธาราม ไชยไพบัวหวาน ถั่วอก และน้ำปลา ใน ประวัติ ตำนาน และเรื่องเล่า**. เข้าถึงเมื่อ 17 มิถุนายน. เข้าถึงได้จาก [http://rb-history.blogspot.com/2010/06/blog-post\\_17.html](http://rb-history.blogspot.com/2010/06/blog-post_17.html).
- โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ. (2553). **หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ**. ราชบุรี.
- ลักขณา อินทะจักร. (2538). **กิจกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ลักขณารีย์ รัตนวร. (2551). “ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วรสุดา บุญไวโรจน์. (2536). **การพัฒนาทักษะในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วนิดา กุลภัทร์แสงทอง. (2554). “การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัดหนองโพ. (2553). **หนังสือฉลองสมโภชพระบรมสารีริกธาตุ**. วันที่ 10-18 เม.ย. 2553.
- วิกิมีเดีย สารานุกรมเสรี. (2560). **อำเภอโพธาราม**. เข้าถึงเมื่อ 16 กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/อำเภอโพธาราม>.

- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). **เอกสารประกอบการสอนวิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย**.  
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิเชียร เกษประทุม. (2545). **แบบฝึกการอ่านออกเสียง ร - ล และคำควบกล้ำ**. กรุงเทพมหานคร:  
พัฒนาศึกษา.
- มณฑกร เจริญรักษา. (2552). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธี  
สอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรียูดา เทียมหมอก. (2557). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด.”  
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร  
และวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์. (2542). **พฤติกรรมการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษา**. นครศรีธรรมราช:  
คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์. (2557). “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
ร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ  
สอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ. (2551). **อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี**. เข้าถึงเมื่อ 26 กรกฎาคม.  
เข้าถึงได้จาก <http://www.amphoe.com/menu.php?am=531&pv=49&mid=1>.
- สุกฤณา เลิกนอก. (2545). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและเขียนสะกดคำยากโดยใช้แบบเสริมทักษะ  
ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา  
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมพร จารุณัฐ. (2538). **ปัญหาการใช้ภาษาไทยถึงขั้นวิกฤตจริงหรือ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์  
คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2544). **เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนา  
พานิช.
- สลิล ศิริมงคล. (2539). “วิธีในการสอนเด็กให้เขียนเรื่องเต็ม” ใน **วารสารศึกษา กทม.** 22.  
(พฤศจิกายน): 37.
- สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2538). **วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**.  
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดาราสุจฉายา. (2541). **ราชบุรี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สารคดี.

- สุระนะ พามนตรี. (2560). **ความสำคัญของภาษาไทย**. เข้าถึงเมื่อ 28 กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก <https://www.classstart.org/classes/4131>.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). **การสร้างแบบฝึกหัด**. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ระเบียบกฎหมาย.
- สุรพล พะยอมแย้ม. (2543). **เอกสารประกอบรายวิชาพื้นฐานทางจิตวิทยา**. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). **การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. (2553). **เกณฑ์การวัดและประเมินผล (cd rom)**. ราชบุรี: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา.
- \_\_\_\_\_. (2557). **โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ**. เข้าถึงเมื่อ 4 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก [http://data.bopp-obec.info/web/index\\_view\\_history.php?School\\_ID=1070480110&page=history](http://data.bopp-obec.info/web/index_view_history.php?School_ID=1070480110&page=history).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **ราชบุรี: เสน่ห์วัฒนธรรมงามล้ำขุนเขาตระนาวศรี วิถีลุ่มน้ำแม่กลอง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- \_\_\_\_\_. (2560). เข้าถึงเมื่อ 30 กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก Online <http://www.obec.go.th/news/78337>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2537). **เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูการสอนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- \_\_\_\_\_. (2541). **ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย
- \_\_\_\_\_. (2551). **คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ : เรียงความย่อความ และสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2 - 4**. กรุงเทพมหานคร.
- \_\_\_\_\_. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักวิทยบริการ ฝ่ายข้อมูลท้องถิ่น. (2558). **วัดคงคาราม**. เข้าถึงเมื่อ 24 กันยายน. เข้าถึงได้จาก [http://arit.mcru.ac.th/e-chayaratchaphuri/index.php?option=com\\_content&view=article&id=152:%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%84%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1&catid=82&Itemid=790](http://arit.mcru.ac.th/e-chayaratchaphuri/index.php?option=com_content&view=article&id=152:%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%84%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1&catid=82&Itemid=790)

แสงระวี ประจวบวัน. (2553). “การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัจฉรา ชิวพันธ์. (2532). กิจกรรมการเขียนเรียงความในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

#### ภาษาต่างประเทศ

Bock, S. (1993). **Developing Materials for Study of Literature**. English Teaching Forum 3, 3 (July 1993): n.p.

Skinner, B. F. (1971). **Beyond Freedom and Dignity**. Toronto: A Bantam Vintaga Book.

Thorndike, R. L. (1969). **Measurement and Evaluation in Psychology and Education**. New York: Wiley.



ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร



ภาคผนวก ก  
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวอย่างแบบฝึกการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น
- ตัวอย่าง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น
- แบบทดสอบ วัดความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น
- แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกการเขียนเรียงความบูรณาการข้อมูลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3



แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3  
ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

DEVELOPMENT OF ESSAYS WRITING ABILITY  
OF PRATHOMSUKSA 3 BY PRACTICE MODEL THAT INTEGRATES  
LOCAL INFORMATION

โดย

นางสาวกมลรัตน์ สิงห์แก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย  
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน



แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ชุดที่ 10 การเขียนเรียงความ การเขียนเรียงความ เป็นการเขียนที่ต้องใช้ทักษะทางภาษา ทักษะการคิด การวางโครงเรื่อง การลำดับเรื่อง และการนำเสนอเรื่องให้น่าสนใจ ชวนติดตาม การเขียนเรียงความประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป แบบฝึกชุดนี้มีทั้งหมด 3 กิจกรรม ประกอบด้วย

กิจกรรมที่ 10.1 วางโครงเรื่องเขียนเรียงความ

กิจกรรมที่ 10.2 เรียบเรียงเรื่องตามองค์ประกอบ

กิจกรรมที่ 10.3 ลงมือเขียนเรียงความ

ควรให้นักเรียนระบายสีรูปภาพในแบบฝึก เพื่อเสริมสร้างจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์



## แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10

### ชุดที่ 10.1 เรื่อง วางโครงเรื่องเขียนเรียงความ

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้



ชมวิถี.....ตลาดน้ำ

#### คำนำ

- 1) คำขวัญจังหวัดตราขบุรี
- 2) ทำไมจึงมีตลาดน้ำดำเนินฯ ในคำขวัญ

#### เนื้อเรื่อง

##### - ความเป็นมาของตลาดน้ำดำเนินฯ

- 1) ประวัติความเป็นมาของคลองดำเนินฯ
- 2) การเกิดขึ้นของตลาดน้ำดำเนินฯ

##### - ที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนินฯ

- 1) สถานที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนินฯ
- 2) พื้นที่ และสถานที่ใกล้ตลาดน้ำดำเนินฯ

##### - ลักษณะ และความสำคัญของตลาดน้ำฯ

- 1) ลักษณะโดยทั่วไปของตลาดน้ำดำเนินฯ
- 2) ความสำคัญของตลาดน้ำดำเนินฯ

#### สรุป

- 1) การดำรงอยู่ของตลาดน้ำดำเนิน
- 2) ความนิยมของตลาดน้ำดำเนิน
- 3) คำคมสุภาษิต

ที่	หัวข้อ	ขยายเรื่องราว
1	<b>คำนำ</b>	
	คำขวัญจังหวัดราชบุรี	
	ทำไมจึงมีตลาดน้ำดำเนินฯ ในคำขวัญ	
2	<b>เนื้อเรื่อง</b>	
	ความเป็นมาของตลาดน้ำ ดำเนินฯ	
	ประวัติความเป็นมาของ คลองดำเนินฯ	
	การเกิดขึ้นของตลาดน้ำ ดำเนินฯ	
	ที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนินฯ	
	สถานที่ตั้งของตลาดน้ำ ดำเนินฯ	
	พื้นที่ และสถานที่ใกล้ตลาด น้ำดำเนินฯ	
	ลักษณะ และความสำคัญ ของตลาดน้ำดำเนินฯ	
	ลักษณะโดยทั่วไปของตลาด น้ำดำเนินฯ	
ความสำคัญของตลาดน้ำ ดำเนินฯ		
3	<b>สรุป</b>	
	การดำรงอยู่ของตลาดน้ำ ดำเนินฯ	
	ความนิยมของตลาดน้ำ ดำเนินฯ	
	คำคมสุภาสิต	



แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10  
 ชุดที่ 10.2 เรื่อง เรียบเรียงเรื่องตามองค์ประกอบ

\*\*\*\*\*

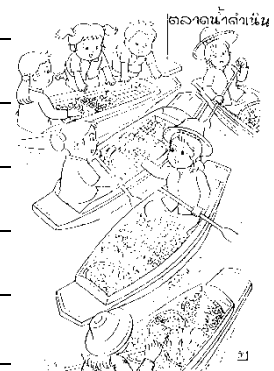
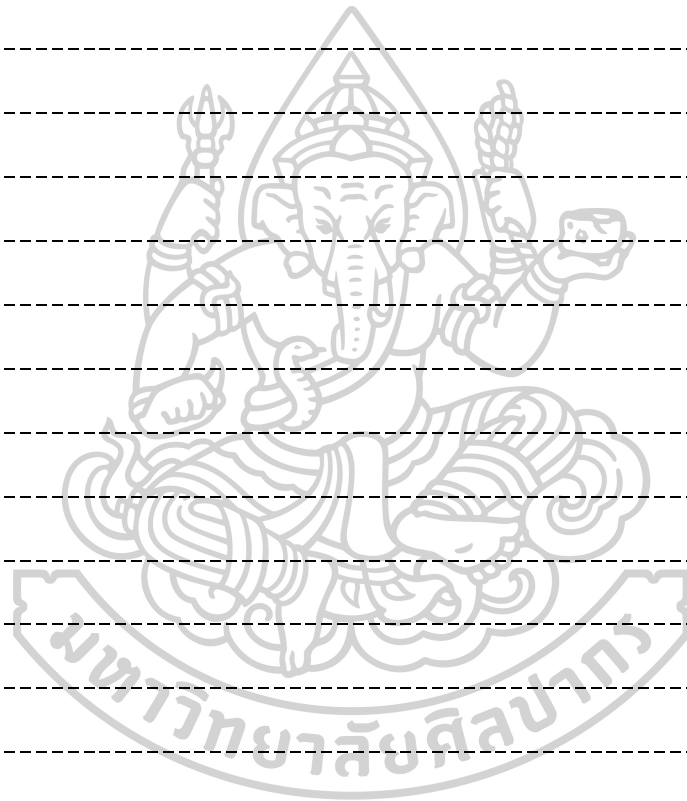
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

“ชมวิถี ตลาดน้ำ”

(คำนำ)

(เนื้อเรื่อง)

(สรุป)

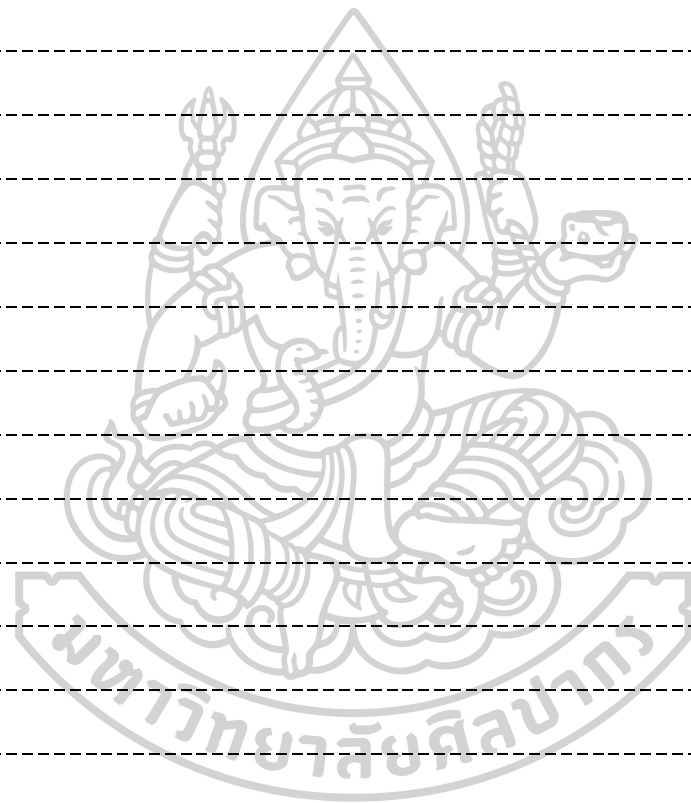


แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10  
ชุดที่ 10.3 เรื่อง ลงมือเขียนเรียงความ

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

“งามสง่า หนึ่งใหญ่”



## แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประจำแผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10

เรื่อง การเขียนเรียงความ

คำชี้แจง ใส่คะแนนการประเมินพฤติกรรม 1, 2, 3 ให้ตรงตามพฤติกรรมของนักเรียนดังรายการ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการสังเกตพฤติกรรม					รวม 15 คะแนน	สรุป	
		1. แบนท์ที่ทันอย่างเหมาะสม	2. ความร่วมมือกันทำงาน	3. การแสดงความคิดเห็น	4. การรับฟังความคิดเห็น	5. ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน		ผ่าน (ร้อยละ 70)	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
ฯลฯ									

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	แบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสมตามความสามารถของสมาชิก และ ส่งงานทันเวลาทุกครั้ง	แบ่งหน้าที่กัน แต่ ไม่ตรงตามความสามารถของสมาชิก และ ส่งงานเกินเวลากำหนด 1 วัน	ไม่แบ่งหน้าที่กันทำงาน และ ส่งงานเกินเวลากำหนดมากกว่า 1 วัน
2. ความร่วมมือกันทำงาน	สมาชิกทุกคนรับผิดชอบร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถตลอดเวลา	สมาชิก 1 - 2 คน รับผิดชอบร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกมากกว่า 3 คน ขาดความรับผิดชอบ ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานที่รับมอบหมาย
3. การแสดงความคิดเห็น	กล้าแสดงความคิดเห็น มีเหตุผลทุกครั้ง และมีมารยาทในการเสนอความคิดเห็น	กล้าแสดงความคิดเห็น แต่ ขาดเหตุผล 1 - 2 ครั้ง และมีมารยาทในการเสนอความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็น แต่ขาดเหตุผลมากกว่า 2 ครั้ง หรือไม่มีมารยาทในการเสนอความคิดเห็น
4. การรับฟังความคิดเห็น	รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตาม	รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ แต่ 1 - 2 ครั้ง ไม่ให้ความร่วมมือ และไม่ปฏิบัติตาม	ไม่ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน มากกว่า 2 ครั้ง ไม่ให้ความร่วมมือ และไม่ปฏิบัติตาม
5. ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน	ให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่ขอความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ	ให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่ขอความช่วยเหลือ 1 - 2 ครั้ง	ไม่ให้ความช่วยเหลือเพื่อนทำงานลำพังคนเดียว

#### เกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ

คะแนน 11 - 15 ระดับ 3 หมายถึง ดี

คะแนน 6 - 10 ระดับ 2 หมายถึงพอใช้

คะแนน 5 ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

## แบบประเมินการเขียนเรียงความ

ประจำแผนกกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10

เรื่อง การเขียนเรียงความ

คำชี้แจง ใสคะแนนการประเมินพฤติกรรม 1, 2, 3 ให้ตรงตามพฤติกรรมของนักเรียนดังรายการ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการสังเกตพฤติกรรม				รวม 12 คะแนน	สรุป	
		1. องค์ประกอบของเรียงความ	2. สุนทรียภาพ	3. การใช้สำนวนภาษา	4. อักษรวิธี		ผ่าน (ร้อยละ 70)	ไม่ผ่าน
1								
2								
3								
ฯลฯ								

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน



รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. องค์ประกอบของ เรียงความ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กันและ กลวิธีการเขียนที่ชัดเจน และน่าสนใจ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กันและ กลวิธีการเขียนรวกวน ไม่ชัดเจน	มีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กันและ กลวิธีการเขียนรวกวน ไม่ชัดเจน
2. เนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับชื่อ เรื่อง มีการดำเนินเรื่องได้ ชัดเจน และเสนอข้อคิด แก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับชื่อ เรื่อง มีการดำเนินเรื่องได้ ชัดเจน แต่ไม่เสนอข้อคิด แก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับชื่อ เรื่อง มีการดำเนินเรื่องที่ รวกวน และไม่เสนอข้อคิด แก่ผู้อ่าน
3. การใช้สำนวนภาษา	ใช้สำนวนภาษา สละสลวย กลมกลืนกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา สละสลวย กลมกลืนกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมายไม่ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา ไม่สละสลวย กลมกลืนกับ เนื้อเรื่อง สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน
4. อักษรวิธี	เขียนถูกต้องชัดเจน ร้อยละ 80-100 ของ ประโยคทั้งหมด	เขียนถูกต้องชัดเจน ร้อยละ 60-79 ของ ประโยคทั้งหมด ขึ้นไป	เขียนถูกต้องชัดเจน น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของ ประโยคทั้งหมด

#### เกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ

คะแนน 9 - 12	ระดับ 3	หมายถึง ดี
คะแนน 5 - 8	ระดับ 2	หมายถึง พอใช้
คะแนน 4	ระดับ 1	หมายถึง ปรับปรุง





แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3  
ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

DEVELOPMENT OF ESSAYS WRITING ABILITY  
OF PRATHOMSUKSA 3 BY PRACTICE MODEL THAT INTEGRATES  
LOCAL INFORMATION

โดย

นางสาวกมลรัตน์ สิงห์แก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน

### แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ท31101)

เรื่อง เขียนเรียงความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 2

เวลา 1 ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวกมลรัตน์ สิงห์แก้ว

โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ

#### มาตรฐานการเรียนรู้

**มาตรฐาน ท 2.1** ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

#### ตัวชี้วัด

มฐ. ท 2.1 ป.3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน

มฐ. ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ

#### สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความ เป็นการเขียนที่ต้องใช้ทักษะทางภาษา ทักษะการคิด การวางโครงเรื่อง การลำดับเรื่อง และการนำเสนอเรื่องให้น่าสนใจ ชวนติดตาม การเขียนเรียงความประกอบด้วย ส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

#### จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของการเขียนเรียงความได้ (K)
2. นักเรียนสามารถบอกความคิดเห็นในการลำดับ และวางโครงเรื่องได้ (K)
3. นักเรียนสามารถเขียนเรียงความได้ (P)
4. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม (A)

## สาระการเรียนรู้

### 1. ด้านความรู้

- 1.1 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ
- 1.2 ลำดับความคิดในการเขียนเรียงความ
- 1.3 เชื่อมโยง และขยายความเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่อง

### 2. ด้านทักษะกระบวนการ

- 2.1 การเขียนเรียงความ
- 2.2 การทำงานกลุ่ม

### 3. ด้านคุณลักษณะ

- 3.1 มีความรับผิดชอบในการทำงาน
- 3.2 มีความสนใจ และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

## สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

## คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน
2. ใฝ่เรียนรู้

## ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10 เรื่อง การเขียนเรียงความ

### กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม	โดยกำหนดคะแนนปฏิบัติ คะแนนเต็ม 15 คะแนน นักเรียนปฏิบัติได้ 10 คะแนน ถือว่า ผ่านเกณฑ์
ประเมินการเขียนเรียงความ	แบบประเมินการเขียนเรียงความ	โดยกำหนดคะแนนปฏิบัติ คะแนนเต็ม 12 คะแนน นักเรียนปฏิบัติได้ 8 คะแนน ถือว่า ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10 เรื่อง การเขียนเรียงความ	แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10 เรื่อง การเขียนเรียงความ	ปฏิบัติตามแบบฝึกการเขียนเรียงความฯ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70

### กิจกรรมการเรียนรู้

#### ขั้นนำ

1. ทบทวนความรู้ ใน เรื่อง องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ ประกอบด้วย ส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ คำนำ (ส่วนที่นำเข้าสู่เรื่องที่เขียนชวนให้ผู้อ่านติดตามอ่าน) เนื้อเรื่อง (เป็นตัวเรื่องที่เขียน) และสรุป (เป็นการเขียนทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ)

#### ขั้นสอน

2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5 คน โดยคละความสามารถ แต่ละกลุ่มมีนักเรียน เก่ง 1 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 1 คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้าและรองหัวหน้ากลุ่ม

3. นำโครงเรื่องการเขียนเรียงความ เรื่อง “ชมวิถี ตลาดน้ำ” ซึ่งครูและนักเรียนช่วยกันปรับปรุงแก้ไข เรียงลำดับหัวข้อให้ถูกต้องแล้ว มาใช้ในเรียน มาขยายความ โดยให้นักเรียนช่วยกันขยายความ ครูเขียนข้อความที่ได้ขยายโครงเรื่องบนกระดาน และมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ทำแบบฝึกการเขียนเรียงความฯ ชุดที่ 10 เรื่อง การเขียนเรียงความ กิจกรรมที่ 10.1 วางโครงเรื่องเขียนเรียงความ เป็นกลุ่ม และสุ่มตัวแทนนักเรียน โดยการเรียกชื่อ ออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

4. ครูและนักเรียน ช่วยกันนำข้อความที่ได้ขยายโครงเรื่องบนกระดานมาเรียบเรียง เชื่อมต่อให้มีความสละสลวยแล้ว ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่ม ทำแบบฝึกการเขียนเรียงความฯ ชุดที่ 10 เรื่อง การเขียนเรียงความ กิจกรรมที่ 10.2 เรียบเรียงเรื่องตามองค์ประกอบ เป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มอ่าน ทบทวน แก้ไข แล้วนำเสนอหน้า ชั้นเรียน

5. ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะ แก้ไขขัดเกลาสำนวนภาษา เรียงความ เรื่อง “ชมวิถี ตลาดน้ำ” ที่นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

### ขั้นสรุป

6. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำความรู้ที่ได้จากวางแผนในการเขียนเรียงความ มาเขียนเรียงความ เรื่อง “งามสง่า หนึ่งใหญ่” ด้วยตนเอง ในแบบฝึกการเขียนเรียงความฯ ชุดที่ 10 เรื่อง การเขียนเรียงความ กิจกรรมที่ 10.3 ลงมือเขียนเรียงความ เป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มอ่าน ทบทวน แก้ไข แล้วนำเสนอหน้า ชั้นเรียน

7. ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะ แก้ไขขัดเกลาสำนวนภาษา เรียงความ เรื่อง “งามสง่า หนึ่งใหญ่” ที่นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

8. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปความรู้จากการเขียนเรียงความ

### สื่อการเรียนรู้

1. แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10 เรื่อง การเขียนเรียงความ
  - กิจกรรมที่ 10.1 วางโครงเรื่องเขียนเรียงความ
  - กิจกรรมที่ 10.2 เรียบเรียงเรื่องตามองค์ประกอบ
  - กิจกรรมที่ 10.3 ลงมือเขียนเรียงความ

## แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประจำแผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10

เรื่อง การเขียนเรียงความ

คำชี้แจง ใส่คะแนนการประเมินพฤติกรรม 1, 2, 3 ให้ตรงตามพฤติกรรมของนักเรียนดังรายการ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการสังเกตพฤติกรรม					รวม 15 คะแนน	สรุป	
		1. แบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	2. ความร่วมมือกันทำงาน	3. การแสดงความคิดเห็น	4. การรับฟังความคิดเห็น	5. ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน		ผ่าน (ร้อยละ 70)	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
ฯลฯ									

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)



รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. การแบ่งหน้าที่กัน อย่างเหมาะสม	แบ่งหน้าที่กันอย่าง เหมาะสมตามความสามารถ ของสมาชิก และ ส่งงาน ทันเวลาทุกครั้ง	แบ่งหน้าที่กัน แต่ ไม่ตรงตาม ความสามารถของสมาชิก และ ส่งงานเกินเวลากำหนด 1 วัน	ไม่แบ่งหน้าที่กันทำงาน และ ส่งงานเกินเวลา กำหนดมากกว่า 1 วัน
2. ความร่วมมือกัน ทำงาน	สมาชิกทุกคนรับผิดชอบ ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับ มอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถตลอดเวลา	สมาชิก 1 - 2 คน รับผิดชอบ ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับ มอบหมาย	สมาชิกมากกว่า 3 คน ขาดความรับผิดชอบ ไม่ให้ความร่วมมือในการ ทำงานที่รับมอบหมาย
3. การแสดงความคิด เห็น	กล้าแสดงความคิดเห็น มี เหตุผลทุกครั้ง และมี มารยาทในการเสนอความ คิดเห็น	กล้าแสดงความคิดเห็น แต่ ขาดเหตุผล 1 - 2 ครั้ง และมี มารยาทในการเสนอความ คิดเห็น	แสดงความคิดเห็น แต่ ขาดเหตุผลมากกว่า 2 ครั้ง หรือไม่มีมารยาทใน การเสนอความคิดเห็น
4. การรับฟังความ คิดเห็น	รับฟังและยอมรับความ คิดเห็นของคนส่วนใหญ่ให้ ความร่วมมือและปฏิบัติตาม	รับฟังและยอมรับความคิดเห็น ของคนส่วนใหญ่ แต่ 1 - 2 ครั้ง ไม่ให้ความร่วมมือ และไม่ปฏิบัติ ตาม	ไม่ยอมรับความคิดเห็น ของเพื่อน มากกว่า 2 ครั้ง ไม่ให้ความ ร่วมมือ และไม่ปฏิบัติ ตาม
5. ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือกัน	ให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่ขอ ความช่วยเหลืออย่าง สม่ำเสมอ	ให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่ขอ ความช่วยเหลือ 1 - 2 ครั้ง	ไม่ให้ความช่วยเหลือ เพื่อน ทำงานลำพังคน เดียว

#### เกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ

คะแนน 11 - 15 ระดับ 3 หมายถึง ดี

คะแนน 6 - 10 ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

คะแนน 5 ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

## แบบประเมินการเขียนเรียงความ

ประจำแผนกกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10

เรื่อง การเขียนเรียงความ

คำชี้แจง ใส่คะแนนการประเมินพฤติกรรม 1, 2, 3 ให้ตรงตามพฤติกรรมของนักเรียนดังรายการ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการสังเกตพฤติกรรม				รวม 12 คะแนน	สรุป	
		1. องค์ประกอบของเรียงความ	2. เนื้อเรื่อง	3. การใช้สำนวนภาษา	4. อักษรวิธี		ผ่าน (ร้อยละ 70)	ไม่ผ่าน
1								
2								
3								
ฯลฯ								

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. องค์ประกอบของเรียงความ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กันและ กลวิธีการเขียนที่ชัดเจน และน่าสนใจ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กันและ กลวิธีการเขียนรวกวน ไม่ชัดเจน	มีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กันและ กลวิธีการเขียนรวกวน ไม่ชัดเจน
2. เนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง มีการดำเนินเรื่องได้ชัดเจน และเสนอข้อคิดแก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง มีการดำเนินเรื่องได้ชัดเจน แต่ไม่เสนอข้อคิดแก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง มีการดำเนินเรื่องที่รวกวน และไม่เสนอข้อคิดแก่ผู้อ่าน
3. การใช้สำนวนภาษา	ใช้สำนวนภาษา สละสลวย กลมกลืนกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา สละสลวย กลมกลืนกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา ไม่สละสลวย กลมกลืนกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน
4. อักษรวิธี	เขียนถูกต้องชัดเจน ร้อยละ 80-100 ของประโยคทั้งหมด	เขียนถูกต้องชัดเจน ร้อยละ 60-79 ของประโยคทั้งหมด ขึ้นไป	เขียนถูกต้องชัดเจน น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของประโยคทั้งหมด

#### เกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ

คะแนน 9 - 12 ระดับ 3 หมายถึง ดี

คะแนน 5 - 8 ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

คะแนน 4 ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

## แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10

### ชุดที่ 10.1 เรื่อง วางโครงเรื่องเขียนเรียงความ

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้



ชมวิถี.....ตลาดน้ำ

#### คำนำ

- 3) คำขวัญจังหวัดราชบุรี
- 4) ทำไมจึงมีปลาชุกในคำขวัญ

#### เนื้อเรื่อง

##### - ความเป็นมาของตลาดน้ำดำเนินฯ

- 3) ประวัติความเป็นมาของคลองดำเนินฯ
- 4) การเกิดขึ้นของตลาดน้ำดำเนิน

##### - ที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนินฯ

- 3) สถานที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนินฯ
- 4) พื้นที่ และสถานที่ใกล้ตลาดน้ำดำเนินฯ

##### - ลักษณะ และความสำคัญของตลาดน้ำ

- 1) ลักษณะโดยทั่วไปของตลาดน้ำดำเนินฯ
- 2) ความสำคัญของตลาดน้ำดำเนินฯ

#### สรุป

- 4) การดำรงอยู่ของตลาดน้ำดำเนิน
- 5) ความนิยมของตลาดน้ำดำเนิน
- 6) คำคมสุภาพ

ที่	หัวข้อ	ขยายเรื่องราว
1	<b>คำนำ</b>	
	คำขวัญจังหวัดราชบุรี	
	ทำไมจึงมีปลายี่สกในคำขวัญ	
2	<b>เนื้อเรื่อง</b>	
	ความเป็นมาของตลาดน้ำ ดำเนินฯ	
	ประวัติความเป็นมาของ คลองดำเนิน	
	การเกิดขึ้นของตลาดน้ำ ดำเนิน	
	ที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนิน	
	สถานที่ตั้งของตลาดน้ำ ดำเนิน	
	พื้นที่ และสถานที่ใกล้ตลาด น้ำดำเนิน	
	ลักษณะ และความสำคัญ ของตลาดน้ำ	
	ลักษณะโดยทั่วไปของตลาด น้ำดำเนิน	
	ความสำคัญของตลาดน้ำ ดำเนิน	
3	<b>สรุป</b>	
	การดำรงอยู่ของตลาดน้ำ ดำเนิน	
	ความนิยมของตลาดน้ำ ดำเนิน	
	คำคมสุภาษิต	

แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10  
ชุดที่ 10.2 เรื่อง เรียบเรียงเรื่องตามองค์ประกอบ

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

“ชมวิถี ตลาดน้ำ”

(คำนำ)

---



---



---

(เนื้อเรื่อง)

---



---



---



---



---

(สรุป)

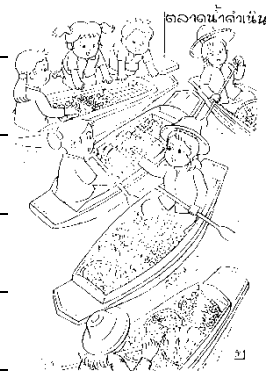
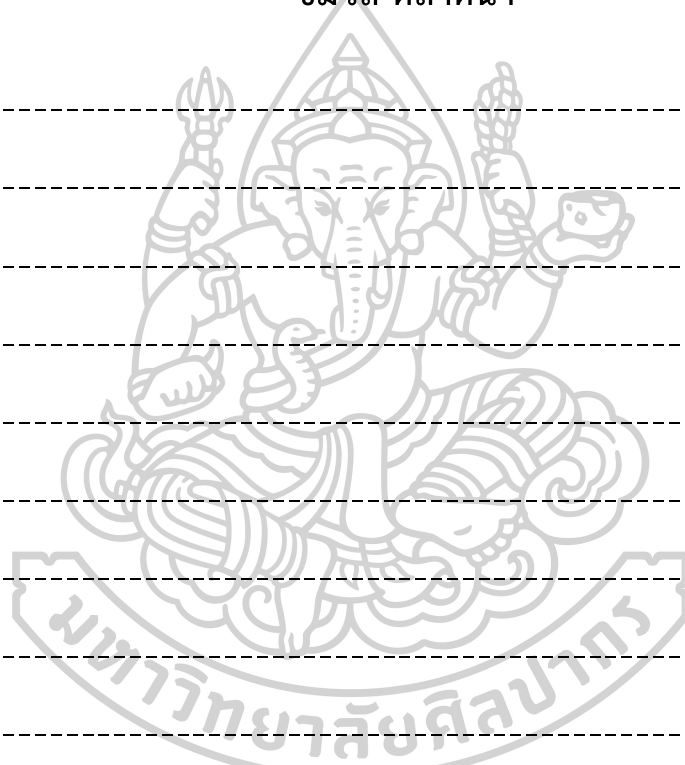
---



---



---



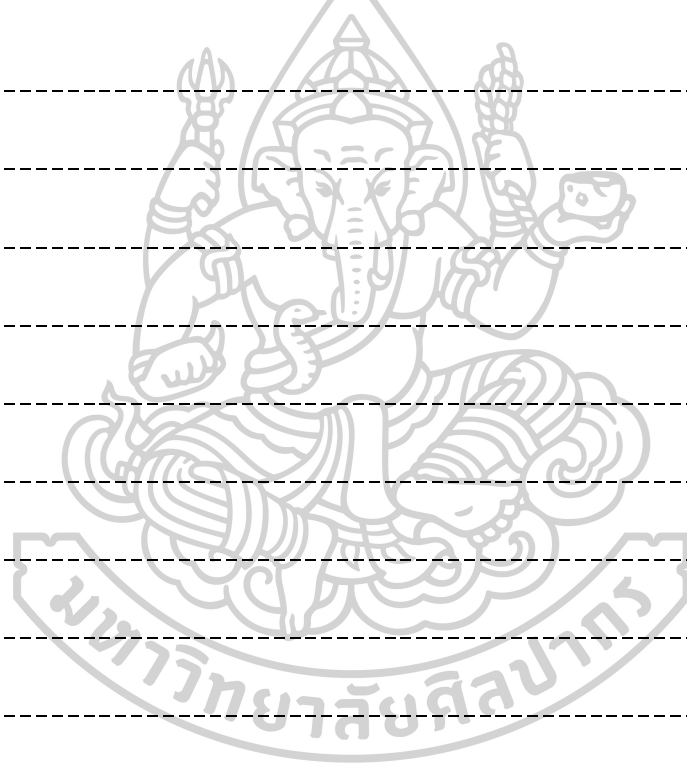


แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10  
ชุดที่ 10.3 เรื่อง ลงมือเขียนเรียงความ

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

“งามสง่า หนึ่งใหญ่”





แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3  
ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

DEVELOPMENT OF ESSAYS WRITING ABILITY  
OF PRATHOMSUKSA 3 BY PRACTICE MODEL THAT INTEGRATES  
LOCAL INFORMATION

โดย

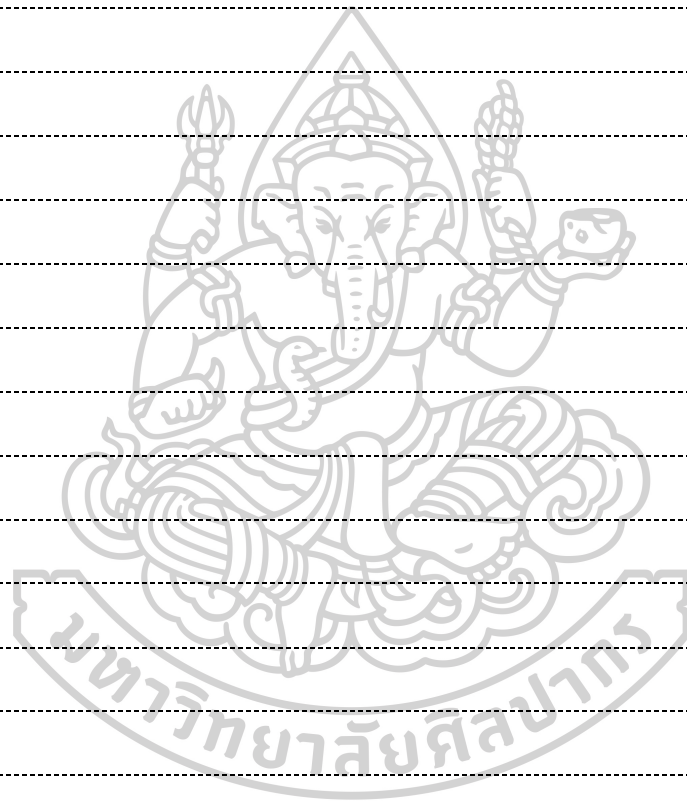
นางสาวกมลรัตน์ สิงห์แก้ว

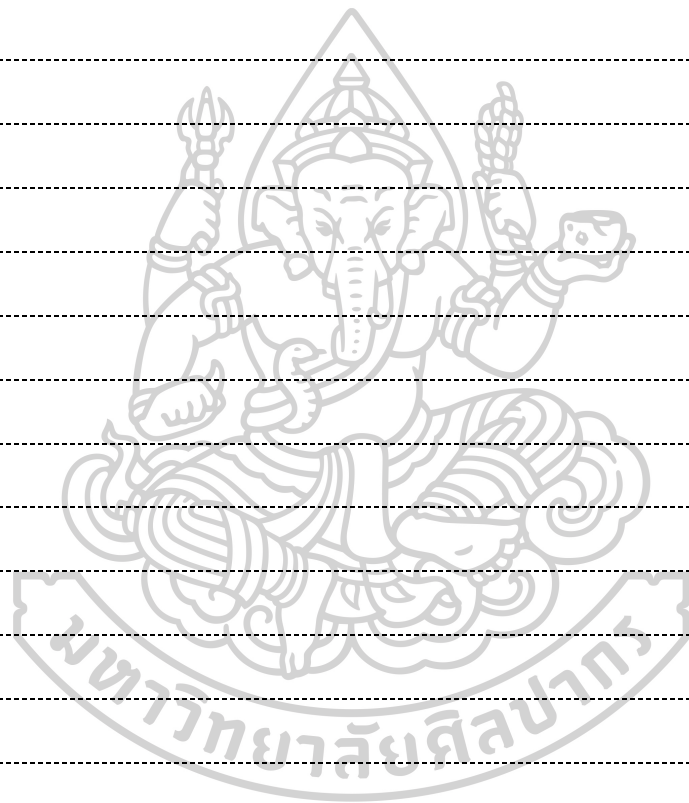
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย  
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน

## แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ (ก่อนเรียน)

\*\*\*\*\*

**คำชี้แจง**      ให้นักเรียนเขียนเรียงความ เรื่อง “ครอบครัวของฉัน” ความยาวประมาณ  
10-15 บรรทัด ใช้เวลาในการทำ 50 นาที





ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

## เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. องค์ประกอบของเรียงความ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กัน และน่าสนใจ	มีองค์ประกอบ ครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กัน แต่ไม่ น่าสนใจ	มีองค์ประกอบ ไม่ครบถ้วน หรือ ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กันและไม่ น่าสนใจ
2. เนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนิน เรื่องเป็นลำดับ และ เสนอข้อคิดที่เป็น ประโยชน์แก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนิน เรื่องเป็นลำดับ แต่ไม่เสนอข้อคิดแก่ ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนิน เรื่องที่วกวน และ ไม่เสนอข้อคิดแก่ ผู้อ่าน
3. การใช้สำนวนภาษา	ใช้สำนวนภาษา ถูกต้อง สละสลวย กลมกลืนกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมายได้ ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา ถูกต้อง เหมาะสม กับเนื้อเรื่อง แต่สื่อ ความหมาย ไม่ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา ไม่เหมาะสมกับเนื้อ เรื่อง สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน
4. การสะกดคำ	เขียนสะกดคำผิด 1 - 5 แห่ง	เขียนสะกดคำผิด 6 - 10 แห่ง	เขียนสะกดคำผิด เกิน 10 แห่ง ขึ้นไป

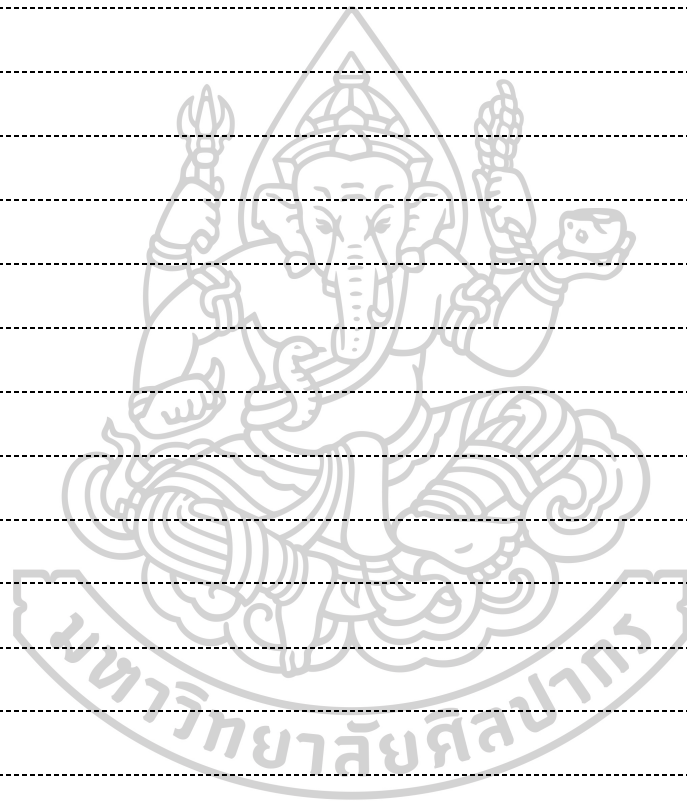
## เกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ

คะแนน 9 - 12	ระดับ 3	หมายถึง	ดี
คะแนน 5 - 8	ระดับ 2	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 4	ระดับ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

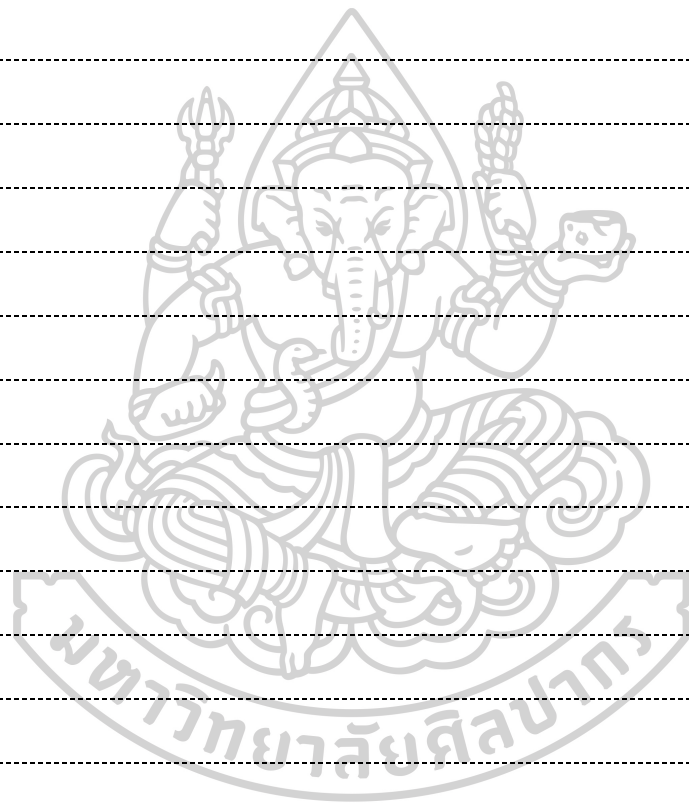
## แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ (หลังเรียน)

\*\*\*\*\*

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเขียนเรียงความ เรื่อง “หมู่บ้านของฉัน” ความยาวประมาณ 10-15 บรรทัด ใช้เวลาในการทำ 50 นาที







ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

## เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. องค์ประกอบของเรียงความ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กัน และน่าสนใจ	มีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องสัมพันธ์กัน แต่ไม่น่าสนใจ	มีองค์ประกอบ ไม่ครบถ้วน หรือ ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน และไม่น่าสนใจ
2. เนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนิน เรื่องเป็นลำดับ และ เสนอข้อคิดที่เป็น ประโยชน์แก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนิน เรื่องเป็นลำดับ แต่ไม่เสนอข้อคิด แก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีการดำเนิน เรื่องที่วกวน และ ไม่เสนอข้อคิดแก่ ผู้อ่าน
3. การใช้สำนวนภาษา	ใช้สำนวนภาษา ถูกต้อง สละสลวย กลมกลืนกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมายได้ ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา ถูกต้อง เหมาะสม กับเนื้อเรื่อง แต่สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน	ใช้สำนวนภาษา ไม่เหมาะสมกับเนื้อ เรื่อง สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน
4. การสะกดคำ	เขียนสะกดคำผิด 1 - 5 แห่ง	เขียนสะกดคำผิด 6 - 10 แห่ง	เขียนสะกดคำผิด เกิน 10 แห่ง ขึ้นไป

## เกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ

คะแนน 9 - 12	ระดับ 3	หมายถึง	ดี
คะแนน 5 - 8	ระดับ 2	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 4	ระดับ 1	หมายถึง	ปรับปรุง



แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3  
ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

DEVELOPMENT OF ESSAYS WRITING ABILITY  
OF PRATHOMSUKSA 3 BY PRACTICE MODEL THAT INTEGRATES  
LOCAL INFORMATION

โดย

นางสาวกมลรัตน์ สิงห์แก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย  
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน

**แบบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**  
**ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น**

\*\*\*\*\*

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก ที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

ความหมายของระดับความคิดเห็น

😊	เห็นด้วยมาก	3	คะแนน
😐	เห็นด้วยปานกลาง	2	คะแนน
☹️	เห็นด้วยน้อย	1	คะแนน

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		😊	😐	☹️
<b>ด้านเนื้อหา</b>				
1	การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นมีความน่าสนใจ			
2	การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ให้นักเรียนมีความรู้ และเข้าใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้น			
3	ระดับภาษาของแบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน			
4	รูปภาพประกอบในแบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีความชัดเจนและน่าสนใจ			
<b>รวมด้านเนื้อหา</b>				

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		😊	😐	😞
<b>ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</b>				
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลินในการเรียน			
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม			
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเรียงความมากขึ้น			
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น			
<b>รวมด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</b>				
<b>ด้านประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดกิจกรรม</b>				
9	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้			
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ ในการเขียนเรียงความครั้งต่อไป			
11	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเขียนเรียงความ ได้ดีขึ้น			
12	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนรู้จัก และภูมิใจ ในท้องถิ่นของตนมากขึ้น			
<b>รวมด้านประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดกิจกรรม</b>				





ตารางที่ 10 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบฝึกการที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
<b>ด้านคำแนะนำการใช้แบบฝึกแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น</b>					
1. สื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	เหมาะสม
2. บอกรายละเอียดของเนื้อหาได้ครอบคลุม	1	1	1	1.00	เหมาะสม
3. ได้รับความสนใจของผู้เรียน	0	1	1	0.67	เหมาะสม
<b>ด้านเนื้อหา</b>					
4. มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด	1	1	1	1.00	เหมาะสม
5. มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	เหมาะสม
6. เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	1	1	0	0.67	เหมาะสม
7. เป็นไปตามลำดับขั้นของการเรียนรู้ (จากง่ายไปหายาก)	1	1	1	1.00	เหมาะสม
8. มีความยากง่ายพอเหมาะ	0	1	1	0.67	เหมาะสม
9. ช่วยส่งเสริมความสามารถการเขียนเรียงความ	0	1	1	0.67	เหมาะสม
10. ภาพที่นำมาประกอบมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	เหมาะสม
<b>กิจกรรมในแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น</b>					
11. กิจกรรมในแบบฝึกทักษะมีจำนวนพอเหมาะ	1	1	1	1.00	เหมาะสม
12. กิจกรรมในแบบฝึกทักษะมีความยากง่ายพอเหมาะ	1	1	1	1.00	เหมาะสม
13. กิจกรรมในแบบฝึกทักษะได้รับความสนใจของผู้เรียน	0	1	1	0.67	เหมาะสม
<b>ด้านภาษา</b>					
14. ความเหมาะสมของการใช้คำในการสื่อความหมาย	1	1	1	1.00	เหมาะสม
15. ความถูกต้องของภาษา	0	1	1	0.67	เหมาะสม
16. ภาษาเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัย	1	1	1	1.00	เหมาะสม
17. ความเหมาะสมของตัวอักษรที่ใช้	1	0	1	0.67	เหมาะสม

ตารางที่ 10 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบฝึกการที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
<b>ด้านรูปเล่ม</b>					
18. สะดวกในการนำไปใช้	1	1	1	1.00	เหมาะสม
19. มีความสวยงาม	1	0	1	0.67	เหมาะสม
20. ได้รับความสนใจของผู้เรียน	0	1	1	0.67	เหมาะสม

ตารางที่ 11 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
<b>องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้</b>					
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์	1	1	1	1.00	เหมาะสม
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีระดับที่เป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ	1	1	1	1.00	เหมาะสม
<b>จุดประสงค์การเรียนรู้</b>					
3. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	1	1	1	1.00	เหมาะสม
4. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ได้	1	1	1	1.00	เหมาะสม
<b>สาระการเรียนรู้</b>					
5. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	1	1	1	1.00	เหมาะสม
6. สาระการเรียนรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์และสอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียน	0	1	1	0.67	เหมาะสม

ตารางที่ 12 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ  
ของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
1. ข้อคำถามสอดคล้องกับผลการเรียนที่คาดหวัง	1	1	1	1.00	เหมาะสม
2. ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	เหมาะสม
3. ข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1.00	เหมาะสม
4. จำนวนข้อมีความเหมาะสม	0	1	1	0.67	เหมาะสม
5. ความถูกต้องของการใช้ภาษา	0	1	1	0.67	เหมาะสม
6. ภาษาเข้าใจง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	1	1	1	1.00	เหมาะสม
7. ความเหมาะสมของตัวอักษรที่ใช้	1	1	1	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 13 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการ  
เรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
<b>ด้านเนื้อหา</b>					
1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการ บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นมีความน่าสนใจ	1	1	1	1.00	เหมาะสม
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการ บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความรู้ และเข้าใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้น	1	1	1	1.00	เหมาะสม
3. ระดับภาษาของแบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วย การบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีความเหมาะสมกับ ความสามารถของนักเรียน	1	1	1	1.00	เหมาะสม
4. รูปภาพประกอบในแบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วย การบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น มีความชัดเจนและน่าสนใจ	0	1	1	0.67	เหมาะสม

ตารางที่ 13 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
<b>ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</b>					
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน	0	1	1	0.67	เหมาะสม
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	0	1	1	0.67	เหมาะสม
7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเรียงความมากขึ้น	1	1	1	1.00	เหมาะสม
8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น	1	1	1	1.00	เหมาะสม
<b>ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม</b>					
9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้	1	1	1	1.00	เหมาะสม
10.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความครั้งต่อไป	0	1	1	0.67	เหมาะสม

ตารางที่ 13 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
<b>ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม</b>					
11.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ดีขึ้น	0	1	1	0.67	เหมาะสม
12.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้วยการบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนรู้จัก และภูมิใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้น	1	1	1	1.00	เหมาะสม







ตารางที่ 14 ค่าประสิทธิภาพ  $E_1$  ของแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น แบบรายบุคคล (individual tryout)

คนที่	แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น										รวมคะแนน แบบฝึก ระหว่างเรียน	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
คะแนน เต็ม	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	120
1	12	12	12	11	12	11	10	11	10	10	10	111
2	11	10	9	10	9	10	8	10	8	9	9	94
3	11	9	8	9	9	7	8	8	7	8	8	84
รวม	34	31	29	30	30	28	26	29	25	27	27	289
$\bar{X}$	11.33	10.33	9.67	10.00	10.00	9.33	8.67	9.67	8.33	9.00	9.00	96.33
S. D.	0.58	1.53	2.08	1.00	1.73	2.08	1.15	1.53	1.53	1.00	1.00	13.65
ร้อยละ	94.44	86.11	80.56	83.33	83.33	77.78	72.22	80.56	69.44	75.00	75.00	80.28

ตารางที่ 15 ค่าประสิทธิภาพ  $E_2$  ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ  
แบบรายบุคคล (individual tryout)

คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนหลังเรียน
1	12	11
2	12	10
3	12	8
รวม	36	29
$\bar{X}$		9.67
S. D.		1.53
ร้อยละ		80.56

ตารางที่ 16 ค่าประสิทธิภาพ  $E_1$  ของแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น แบบกลุ่มเล็ก (small group tryout)

คนที่	แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น										รวมคะแนน แบบฝึก ระหว่างเรียน
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
คะแนนเต็ม	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	120
1	12	12	11	11	10	11	9	10	10	11	107
2	11	10	9	8	9	9	8	11	9	8	92
3	10	10	9	10	9	10	8	9	8	7	90
4	11	11	10	8	10	9	10	9	10	11	99
5	12	11	10	11	10	10	9	8	9	9	99
6	11	11	10	11	10	11	9	10	8	11	102
7	12	12	10	11	10	12	10	10	10	11	108
8	11	10	9	10	9	10	8	11	9	9	96
9	10	10	8	9	9	10	8	9	8	7	88
รวม	100	97	86	89	86	92	79	87	81	84	881
$\bar{X}$	11.11	10.78	9.56	9.89	9.56	10.22	8.78	9.67	9.00	9.33	97.89
S.D.	0.78	0.83	0.88	1.27	0.53	0.97	0.83	1.00	0.87	1.73	7.10
ร้อยละ	92.59	89.81	79.63	82.41	79.63	85.19	73.15	80.56	75.00	77.78	81.57

ตารางที่ 17 ค่าประสิทธิภาพ  $E_2$  ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ  
แบบกลุ่มเล็ก (small group tryout)

คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนหลังเรียน
1	12	11
2	12	10
3	12	8
4	12	9
5	12	10
6	12	11
7	12	12
8	12	10
9	12	8
รวม		89
$\bar{X}$		9.89
S. D.		1.36
ร้อยละ		82.41

ตารางที่ 18 ค่าประสิทธิภาพ E1 ของแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ของกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น										รวมคะแนน แบบฝึก ระหว่างเรียน	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
คะแนนเต็ม	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	120
1	10	10	9	10	9	10	8	9	8	7	90	
2	11	11	10	8	10	9	10	9	10	11	99	
3	12	11	10	11	10	10	9	8	9	9	99	
4	11	11	10	11	10	11	9	10	8	11	102	
5	12	12	10	11	10	12	10	10	10	11	108	
6	11	10	9	10	9	10	8	11	9	9	96	
7	10	10	8	9	9	10	8	9	8	7	88	
8	12	12	11	11	10	11	9	10	10	11	107	
9	11	10	9	8	9	9	8	11	9	8	92	
10	10	10	9	10	9	10	8	9	8	7	90	
11	11	11	10	8	10	9	10	9	10	11	99	
12	12	11	10	11	10	10	9	8	9	9	99	
13	11	11	10	11	10	11	9	10	8	11	102	
14	11	11	10	11	10	11	9	10	8	11	102	
15	12	12	10	11	10	12	10	10	10	11	108	
16	11	10	9	10	9	10	8	11	9	9	96	
17	10	10	8	9	9	10	8	9	8	7	88	
18	12	12	11	11	10	11	9	10	10	11	107	
19	11	10	9	8	9	9	8	11	9	8	92	
20	10	10	9	10	9	10	8	9	8	7	90	

ตารางที่ 18 ค่าประสิทธิภาพ  $E_1$  ของแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

คนที่	แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น										รวมคะแนน แบบฝึก ระหว่างเรียน	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
คะแนนเต็ม	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	120
21	11	11	10	8	10	9	10	9	10	11	99	
22	12	11	10	11	10	10	9	8	9	9	99	
23	11	11	10	11	10	11	9	10	8	11	102	
24	12	12	10	11	10	12	10	10	10	11	108	
25	11	10	9	10	9	10	8	11	9	9	96	
26	10	10	8	9	9	10	8	9	8	7	88	
27	12	12	11	11	10	11	9	10	10	11	107	
รวม	300	292	259	270	259	278	238	260	242	255	2,653	
$\bar{X}$	11.11	10.81	9.59	10.00	9.59	10.30	8.81	9.63	8.96	9.44	98.26	
S.D.	0.75	0.79	0.84	1.18	0.50	0.91	0.79	0.93	0.85	1.67	6.76	
ร้อยละ	92.59	90.12	79.94	83.33	79.94	85.80	73.46	80.25	74.69	78.70	81.88	

ตารางที่ 19 ค่าประสิทธิภาพ  $E_2$  ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ  
ของกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนหลังเรียน
1	12	8
2	12	9
3	12	10
4	12	11
5	12	12
6	12	11
7	12	10
8	12	11
9	12	10
10	12	8
11	12	9
12	12	10
13	12	11
14	12	11
15	12	12
16	12	10
17	12	8
18	12	11
19	12	10
20	12	8



ตารางที่ 19 ค่าประสิทธิภาพ  $E_2$  ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ  
ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนหลังเรียน
21	12	9
22	12	10
23	12	11
24	12	12
25	12	10
26	12	9
27	12	11
รวม		272
$\bar{X}$		10.07
S. D.		1.24
ร้อยละ		83.95



ตารางที่ 20 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ก่อนจัดการเรียนรู้และหลังจัดการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยมีผู้ตรวจ 2 คน ตรวจให้คะแนนอย่างเป็นอิสระต่อกัน

ลำดับ	แบบทดสอบ ข้อที่ 1 (ก่อนเรียน : 12)		แบบทดสอบ ข้อที่ 2 (หลังเรียน : 12)	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 1	คนที่ 2
1	6	5	7	8
2	7	7	9	8
3	8	8	9	10
4	7	7	11	10
5	5	5	7	8
6	8	8	10	10
7	6	6	8	8
8	9	8	10	11
9	7	7	10	9
10	6	6	8	8
11	7	7	8	9
12	8	8	10	10
13	7	7	9	8
14	8	8	11	10
15	9	8	10	11
16	8	9	10	10
17	6	8	8	8
18	9	8	11	11
19	7	7	10	10
20	5	6	8	8

ตารางที่ 20 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ก่อนจัดการเรียนรู้และหลังจัดการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยมีผู้ตรวจ 2 คน ตรวจให้คะแนนอย่างเป็นอิสระต่อกัน (ต่อ)

ลำดับ	แบบทดสอบ ข้อที่ 1 (ก่อนเรียน : 12)		แบบทดสอบ ข้อที่ 2 (หลังเรียน : 12)	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 1	คนที่ 2
21	7	6	9	9
22	8	8	10	10
23	7	8	10	11
24	9	9	10	11
25	8	8	9	10
26	7	6	9	8
27	8	9	12	11
28	7	7	9	10
29	6	6	8	8
30	8	9	10	11
รวม	218	219	280	284
$\bar{X}$	7.27	7.30	9.33	9.47
S.D.	1.11	1.15	1.21	1.20
ร้อยละ	67.28	67.59	86.42	87.65
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.80		0.79	

ตารางที่ 21 การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ก่อนจัดการเรียนรู้และหลังจัดการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง

ลำดับ	แบบทดสอบ ข้อที่ 1 (ก่อนเรียน : 12)	แบบทดสอบ ข้อที่ 2 (หลังเรียน : 12)
1	6	7
2	7	9
3	8	9
4	7	11
5	5	7
6	8	10
7	6	8
8	9	10
9	7	10
10	6	8
11	7	8
12	8	10
13	7	9
14	8	11
15	9	10
16	8	10
17	6	8
18	9	11
19	7	10
20	5	8

ตารางที่ 21 การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ก่อนจัดการเรียนรู้และหลังจัดการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง (ต่อ)

ลำดับ	แบบทดสอบ ข้อที่ 1 (ก่อนเรียน : 12)	แบบทดสอบ ข้อที่ 2 (หลังเรียน : 12)
21	7	9
22	8	10
23	7	10
24	9	10
25	8	9
26	7	9
27	8	12
28	7	9
29	6	8
30	8	10
รวม	218	280
$\bar{X}$	7.27	9.33
S.D.	1.11	1.21
ร้อยละ	67.28	86.42
ความเชื่อมั่น	0.86	

ตารางที่ 22 การคำนวณค่าความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น (กลุ่มตัวอย่าง)

ลำดับ	แบบทดสอบ ข้อที่ 1 (ก่อนเรียน) (12)	แบบทดสอบ ข้อที่ 2 (หลังเรียน) (12)
1	6	8
2	7	9
3	8	10
4	8	11
5	9	12
6	8	11
7	7	10
8	9	11
9	8	10
10	6	8
11	7	9
12	7	10
13	8	11
14	8	11
15	9	12
16	8	10
17	6	8
18	9	11
19	7	10
20	6	8



ตารางที่ 22 การคำนวณค่าความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น (กลุ่มตัวอย่าง) (ต่อ)

ลำดับ	แบบทดสอบ ข้อที่ 1 (ก่อนเรียน)	แบบทดสอบ ข้อที่ 2 (หลังเรียน)
21	7	9
22	8	10
23	8	11
24	9	12
25	8	10
26	6	9
27	9	11
รวม	206	272
$\bar{X}$	7.63	10.07
S.D.	1.04	1.24
ร้อยละ	63.58	83.95



ภาคผนวก ง

ตัวอย่างผลงานนักเรียน และภาพกิจกรรมการเรียนรู้



ตัวอย่างผลงานนักเรียน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ (ก่อนเรียน) 15

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ เรื่อง "ครอบครัวของฉัน" ความยาวประมาณ 10-15 บรรทัด  
ใช้เวลาในการทำ 50 นาที

ครอบครัวของฉัน  
 สมาชิกครอบครัวของฉัน มี พ่อ  
 แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ และฉัน  
 ครอบครัวฉันมีอาชีพแตกต่างกัน พ่อ  
 ทำงานอยู่ที่บริษัทสิ่งทอซาติน แม่  
 ทำงานอยู่ที่บริษัทคินซี ส่วนฉันกับพี่  
 มีหน้าที่เรียนหนังสือเพื่อจะได้ทำงานดีๆ  
 วันหยุดครอบครัวฉันช่วยกันทำความสะอาด  
 สะอาดบ้าน พ่อแม่ช่วยกันกวาดบ้าน  
 ปู่ย่า เติบโตหน้าต่าง ตา ยาย ถูพื้น

ฉันกับพี่สาวห้องน้ำ ครอบครัวฉันมี  
 ความสุขมากที่ได้อยู่ด้วยกัน

ชื่อคุณศิรินภร เศษะผล ชั้น ป.3/2 เลขที่ 15

## แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10

### ชุดที่ 10.1 เรื่อง วางโครงเรื่องเขียนเรียงความ

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้



ชมวิถี.....ตลาดน้ำ

#### คำนำ

- 1) คำขวัญจังหวัดราชบุรี
- 2) ทำไมจึงมีตลาดน้ำดำเนินฯ ในคำขวัญ

#### เนื้อเรื่อง

- ความเป็นมาของตลาดน้ำดำเนินฯ
  - 1) ประวัติความเป็นมาของคลองดำเนินฯ
  - 2) การเกิดขึ้นของตลาดน้ำดำเนิน
- ที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนินฯ
  - 1) สถานที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนินฯ
  - 2) พื้นที่ และสถานที่ใกล้ตลาดน้ำดำเนินฯ
- ลักษณะ และความสำคัญของตลาดน้ำ
  - 1) ลักษณะโดยทั่วไปของตลาดน้ำดำเนินฯ
  - 2) ความสำคัญของตลาดน้ำดำเนินฯ

#### สรุป

- 1) การดำรงอยู่ของตลาดน้ำดำเนิน
- 2) ความนิยมของตลาดน้ำดำเนิน
- 3) คำคมสุภาพ



ที่	หัวข้อ	ขยายเรื่องราว
1	คำนำ	คนส่วยไพศาราม คนรามข้าน้ำเป็ง เมืองโง่งมั่งกร
	คำขวัญจังหวัดราชบุรี	วัดขุนอินทประมูล ที่นั่งถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน
	ทำไมจึงมีตลาดน้ำดำเนินฯ ใน คำขวัญ	เพราะตลาดน้ำดำเนินเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวขึ้นชื่อของจังหวัดราชบุรี
2	เนื้อเรื่อง	ความเป็นมา เป็นวิถีชีวิตของชาวส่วย
	ความเป็นมาของตลาดน้ำ ดำเนินฯ	แสดงถึงวิถีชีวิตคนดำเนิน
	ประวัติความเป็นมาของ คลองดำเนินฯ	เป็นคลองขุด ที่รัชกาลที่ 5 สั่งขุดเข็มราชวร
	การเกิดขึ้นของตลาดน้ำดำเนินฯ	ได้รับการส่งเสริม
	ที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนินฯ	อยู่ท่ามกลางสวนผลไม้จังหวัดราชบุรี
	สถานที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนินฯ	ค้าขายในเรือ
	พื้นที่ และสถานที่ใกล้ตลาดน้ำ ดำเนินฯ	ใกล้อำเภอเสดวก
	ลักษณะ และความสำคัญของ ตลาดน้ำดำเนินฯ	ค้าขายผักผลไม้
	ลักษณะโดยทั่วไปของตลาดน้ำ ดำเนินฯ	ค้าขายกันในเรือ
	ความสำคัญของตลาดน้ำดำเนินฯ	บ
3	สรุป	เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งทั่วโลก
	การดำรงอยู่ของตลาดน้ำดำเนินฯ	เป็นตลาดน้ำที่วิถีชีวิตของคนไทย
	ความนิยมของตลาดน้ำดำเนินฯ	นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวกัน
	คำคมสุภาษิต	ท่องเที่ยววิถีไทย ต้องไปตลาดน้ำดำเนิน

ชื่อ.ณ.ศิรินทร์วิ... เลขที่ 15... ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ /๓

แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10

ชุดที่ 10.2 เรื่อง เรียบเรียงเรื่องตามองค์ประกอบ

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

“ขมิ่วติ ตลาดน้ำ”

(๓๗) ตลาดน้ำดำเนินเป็นคำขวัญของจังหวัดราชบุรี เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี

เมื่อเรื่อง ความถี่ในมาของตลาดน้ำดำเนินแสดงถึงวิถีชีวิตของคนดำเนิน ประวัติความถี่ในมาของคลองดำเนิน เป็นคลองขุดที่รัชกาลที่ ๕ ทรงขุดเพื่อมาเยี่ยมราชภัฏการกีดขึ้นของตลาดน้ำดำเนิน ได้รับการส่งเสริมทางราชการ กิจตั้งของตลาดน้ำดำเนินคือว่าเอาดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรีสถานที่ตั้งของตลาดน้ำดำเนิน คำขวัญในเรือพื้นถิ่นและสถานที่ใกล้ตลาดน้ำดำเนิน ใกล้ลำดอดดำเนินสะดวก ลักษณะและความสำคัญ

(๓๗) การดำรงอยู่ของตลาดน้ำดำเนินเป็นตลาดน้ำที่วิถีชีวิตคนพื้นถิ่น



## แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ชุดที่ 10

## ชุดที่ 10.3 เรื่อง ลงมือเขียนเรียงความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

## “งามสง่า หนึ่งใหญ่”

(คำนำ) ในคำขวัญของจังหวัดราชบุรีมีคำว่า  
วัดขอนหน้ใหญ่ สิ่งหนึ่งสิ่งหนึ่งที่งาม

(เนื้อเรื่อง) หนึ่งใหญ่ทำจากหนึ่งเล็ก หนึ่งใหญ่  
ทำอย่างไร แกะสลัก หนึ่งใหญ่อยู่ที่ไหน  
วัดขอนหน้หนึ่งใหญ่... คำขวัญประจำจังหวัดราชบุรี  
หนึ่งใหญ่เป็นการแสดงชั้นสูง เดียวนี้ไม่ค่อย  
มีคนอนุรักษ์หนึ่งใหญ่ วัดขอนหน้จึงมีการอนุรักษ์หนึ่งใหญ่  
เพื่อให้อยู่ต่อไป วัดขอนหน้จัดแสดงทุกวันจึงทำมีคนนิยม  
ไปท่องเที่ยวที่วัดขอนหน้ หนึ่งใหญ่กว่าวัดขอนหน้เพื่อสืบทอด  
ให้กับคนรุ่นหนึ่งใหญ่และหนึ่งใหญ่ยังรับสมัครคนเข็ด  
และคนแกะสลักหนึ่งเล็ก

(สรุป) หนึ่งใหญ่ที่วัดขอนหน้เป็นศิลปะการ  
แสดงที่ทรงคุณค่าแก่ชาติไทย  
พวกเราจึงควรรักษา







สังกัศนุกรณได้นมหนอยไฟและมน  
 ของวัวขังนำไปขายโตอกด้วยแล้ว  
 ยิงเพิ่มธำชโต ในหอกบทุกคนในหม  
 บ้านแล้วนำมนของวัวไปปลุกต้น  
 ชาวไฟ ทกคนในหมบ้านจึงไม่  
 ขาดแคลน และมีความสุขตลอดไป  
 จนตใจมาก ๆ ทหมบ้านของ  
 จนไม่ตายาเสัพตองและยังทำตาม  
 ทพ่อทลวงทรวงสอนเอาไว้ และยัง  
 เป็นคนดีและ ทกคนในหมบ้านจึงมกนมี  
 ตลอดไป

ชื่อต.ธ. เขมนิล ..... สรรพมลังกา ..... ชั้น ๑/3/2 ..... เลขที่ 17



ภาพกิจกรรมการเรียนรู้





ภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้  
การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น

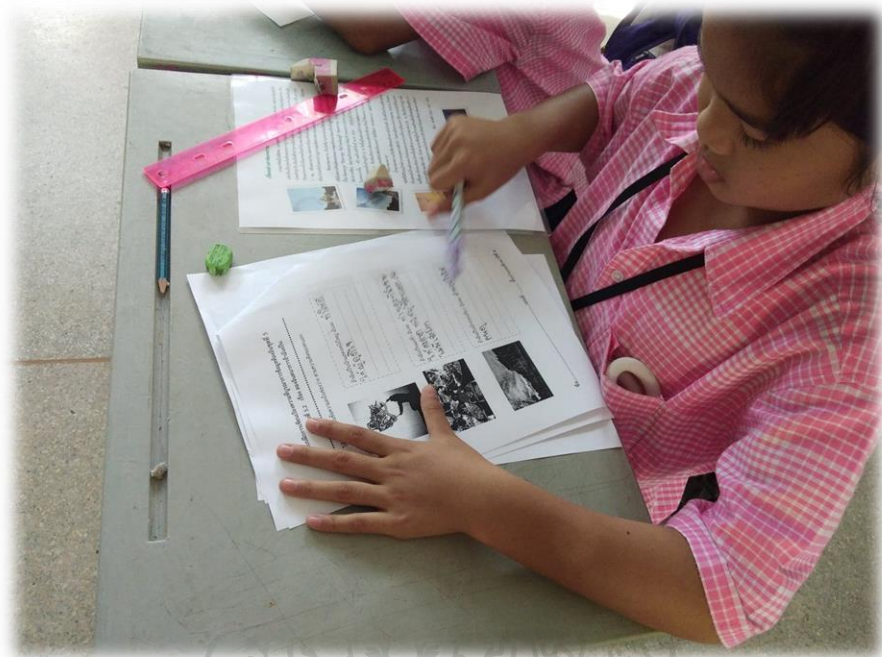




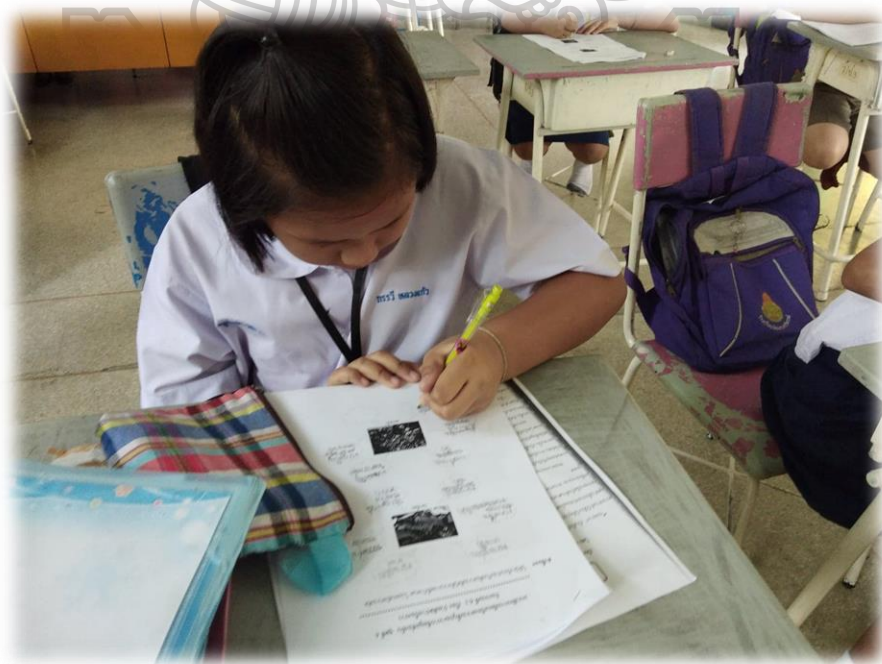
ภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้  
การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น







ภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้  
การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น





## รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

\*\*\*\*\*

### ด้านเนื้อหา

#### 1. นายกฤษณะ ลำทะแย

วุฒิการศึกษา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาการสอนภาษาไทย  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตำแหน่ง : อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (มัธยมศึกษา)

: อาจารย์พิเศษ รายวิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยศิลปากร

### ด้านการสอน

#### 2. นางสาวเนตรนภา วรวงษ์

วุฒิการศึกษา : อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตำแหน่ง : อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

### ด้านวัดและประเมินผล

#### 3. นางสาวเพ็ญศรี พุทธิไพบูลย์

วุฒิการศึกษา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัดและประเมินผล  
คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตำแหน่ง : ครู ค.ศ. 3 โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา อำเภอบางแพ

จังหวัดราชบุรี

สถานที่ทำงาน : โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

## ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวกมลรัตน์ สิงห์แก้ว
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2540 สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต เอกนิเทศศาสตร์ ราชภัฏธนบุรี กรุงเทพฯ พ.ศ. 2557 ศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2553 – 2556 ครูอัตราจ้างโรงเรียนวัดวันมหาราช (ผานิตพิเชษฐวงศ์ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พ.ศ. 2557 ครูอัตราจ้างโรงเรียนวัดธรรมธิปไตย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน ครูโรงเรียนวัดพระศรีอารย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2
ที่อยู่ปัจจุบัน	145 หมู่ 7 ตำบลคลองตากคต อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี 70120

